

ATT MÖTA DEMOGRAFISKA FÖRÄNDRINGAR

EN HANDBOK FÖR INSPIRATION
TILL HANDLING I NORDISKA
KOMMUNER OCH REGIONER

2012

NORDREGIO
Nordic Centre for Spatial Development

ATT MÖTA DEMOGRAFISKA FÖRÄNDRINGAR

EN HANDBOK FÖR INSPIRATION
TILL HANDLING I NORDISKA
KOMMUNER OCH REGIONER

2012

NORDREGIO
Nordic Centre for Spatial Development

Att möta demografiska förändringar;

En handbok för inspiration till handling
i nordiska kommuner och regioner

2012

Website: www.nordregio.se/handbook

Nordregio Report 2012:4

ISBN 978-91-89332-96-6

ISSN 1403-2503

© Nordregio 2012

First edition (June 2012)

Text: Lisa Hörnström, Klaus Georg Hansen and Johanna Roto

Maps: Johanna Roto

Graphic design: Agnes Stenqvist Design

Nordregio

Box 1658

111 86 Stockholm

Sweden

nordregio@nordregio.se

www.nordregio.se

www.norden.org

Photos: Per Arnesen (ILG) 37, Silje Bergum Kinsten 52, Ane Cecilie Blichfeldt (Nor) 22, Erik Christensen 77, Melker Dahlstrand (IS) 9, Maria Emitslöf (IS) 51, Tuukka Ervasti (IS) 60, Magnus Fröderberg (Nor) 25, 40, 55, 56, 71, 74, Lena Granefelt (IS) 34, Anders Hede (VD) 67, Johannes Jansson (Nor) 26, Niclas Jessen (VD) 29, Martin Dam Kristensen (VA) 78, Ulf Lundin (IS) 33, Karin Beate Nøsterud (Nor) 46, 63, 64, Rasmus Ole Rasmussen frontpage, Ragnar Th. Sigursson (AI) 43, 81, Elina Sirparanta (VF) 59, Eivind Sætre 39, Helena Wahlman (IS) 13, Kim Wyon (VD) 6, 72,

AI = Arctic Images / ILG = I Love Greenland / IS = Imagebank Sweden /

Nor = Nordsk Ministerråd / VA = VisitAarhus / VD = VisitDenmark / VF = VisitFinland

Nordic co-operation

takes place among the countries of Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden, as well as the autonomous territories of the Faroe Islands, Greenland and Åland.

The Nordic Council

is a forum for co-operation between the Nordic parliaments and governments.

The Council consists of 87 parliamentarians from the Nordic countries.

The Nordic Council takes policy initiatives and monitors Nordic co-operation.

Founded in 1952.

The Nordic Council of Ministers

is a forum of co-operation between the Nordic governments. The Nordic Council of Ministers implements Nordic co-operation. The prime ministers have the overall responsibility. Its activities are co-ordinated by the Nordic ministers for co-operation, the Nordic Committee for co-operation and portfolio ministers.

Founded in 1971.

Nordregio – Nordic Centre for Spatial Development

works in the field of spatial development, which includes physical (spatial) planning and regional policies, in particular with a Nordic and European comparative perspective.

Nordregio is active in research, education and knowledge dissemination and provides policy-relevant data and analysis. Nordregio was established in 1997 by the

Nordic Council of Ministers. The centre is owned by the five Nordic countries and builds upon more than 40 years of Nordic cooperation in its field.

INNEHÅLL

FÖRORD	7
INLEDNING	8
o.1 Hur man använder handboken för att hitta relevanta exempel	8
o.2 Hur man använder sig av exemplen i planeringsprocessen	10
Del 1: DEMOGRAFISK PROFIL	11
1.1 De grundläggande elementen	12
1.2 Den komplexa verkligheten	12
1.3 Att skapa en demografisk profil.....	13
1.4 Steg 1: "Hur omfattande är den demografiska sårbarheten?"	14
1.5 Steg 2: "Vad karaktäriserar den demografiska strukturen?"	16
1.6 Steg 3: "Var pågår de demografiska förändringarna?"	18
1.7 Steg 4: "Vilka förändrar den demografiska situationen?"	20
1.8 Kopplingen mellan Del 1 och de övriga avsnitten	22
Del 2: TEMAN	23
2.1 Hälsa- och sjukvård.....	24
2.2 Offentlig service och socialt skydd	27
2.3 Infrastruktur och kollektivtrafik	30
2.4 Arbetsmarknad	32
2.5 Näringsliv	37
2.6 Utbildning	41
2.7 Kommersiell service	44
2.8 Entreprenörskap	44
2.9 Regional och lokal utveckling	47
2.10 Tillgång till bostäder.....	51
Del 3: METOD	53
3.1 Medborgardeltagande	54
3.2 Samarbete	57
3.3 Strukturförändringar	66
3.4 Offentliga regleringar	68
3.5 Prognoser.....	69
3.6 Attraktivitet	70
3.7 Stöd till arbetstagare, entreprenörer och företag	74

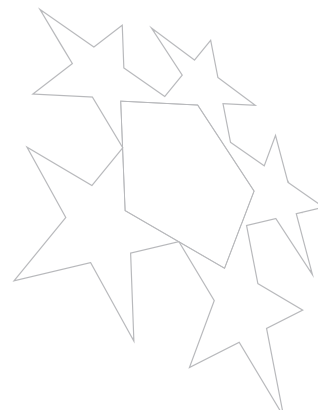
Appendix 1: COLLECTION OF EXAMPLES (EXEMPELSAMLING)

Appendix 2: TECHNICAL NOTES FOR MAPS AND DATA (TEKNISK BESKRIVNING AV KARTOR OCH DEMOGRAFISK DATA)

Website: www.nordregio.se/handbook

Förord

2011 FICK NORDREGIO, Nordic Centre for Spatial Development, i uppdrag av den Nordiska ämbetsmannakommittén för regionalpolitik (ÄK-R) under Nordiska Ministerrådet att producera en demografisk handbok.

Till att börja med behövdes en översikt av den demografiska statusen. I detta syfte producerade Nordregio rapporten ”Demography in the Nordic countries – A synthesis report” (WP 2011:9). I nästa steg var det nödvändigt att utveckla ett övergripande koncept för handboken. Det har varit en innovativ process. I augusti 2011 stod Nordregio värd för en workshop om de demografiska utmaningarna i de nordiska länderna i syfte att starta igång processen. Workshopens resultat följdes upp av Nordregio i nära samarbete med en referensgrupp, särskilt sammansatt för arbetet med den demografiska handboken. Med hjälp av referensgruppens stöd har Nordregio utvecklat handbokens koncept. Ett första utkast av handboken lades fram och diskuterades under våren 2012 i samband med fyra regionala workshoppar i Norge, Sverige, Danmark och Finland. Den slutliga versionen publicerades i juni 2012.

För Nordregio har arbetet med handboken inneburit en välkommen möjlighet att utveckla nya sätt att samordna och sprida den nordiska kunskapen om demografiska förändringar och de utmaningar som följer med förändringarna.

Arbetet har letts av Lisa Hörnström och Klaus Georg Hansen i nära samarbete med Johanna Roto, Ole Damsgaard, Rasmus Ole Rasmussen, Liisa Perjo, Haukur Claessen och Isabelle Monell. I utvecklingen av handbokens koncept har referensgruppen spelat en viktig roll. Referensgruppen bestod av Ingvill Dahl (Distriktscenteret, Norge), Tore Vabø (Kommunal- og regionaldepartementet, Norge), Petra Stenfors (Arbets- och näringsministeriet, Finland), Sverker Lindblad och Maud Schön (Näringsdepartementet, Sverige), Fredrik Gunnarsson (Sveriges Kommuner och Landsting), Casper H. Borchmann (Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Danmark), Helle Eckeröth (Kommunenenes landsforening, Danmark), Sigurður Árna-son (Byggðastofnun, Island), Hilmar Høgenni (Innlendismálaráðid, Färöarna), Kenth Häggblom (Ålands statistik- och utredningsbyrå) samt Pia Rosenqvist (Nordens Valfärdscenter).

Nordregio har även fört en intensiv dialog med medlemmar av ÄK-R för att säkra att det i handboken tillämpade konceptet motsvarar ÄK-R:s förväntningar.

I den demografiska handboken kommer de fem staterna Finland, Sverige, Danmark, Norge och Island tillsammans med de två länderna Färöarna och Grönland, och det autonoma territoriet Åland att för enkelhetens skull kallas de nordiska länderna.

Ole Damsgaard
Direktör, Nordregio
Stockholm, juni 2012

Hallgeir Aalbu
Ordförande, EK-R
Oslo, juni 2012

Inledning

SYFTET MED DEN demografiska handboken är att bidra med ett nordiskt jämförande perspektiv på insatser lanserade i syfte att möta de demografiska utmaningarna. Genom att anlägga ett jämförande perspektiv strävar vi efter att hjälpa lokala och regionala tjänstemän att få ta del av, och inspireras av, lösningar och initiativ från andra delar av Norden.

I de nordiska länderna arbetar många lokala och regionala myndigheter aktivt med att hitta sätt att möta demografiska utmaningar som t.ex. åldrande eller utflyttning och även med att hitta sätt att vända dessa utmaningar till möjligheter. Eftersom många regioner har liknande förutsättningar finns det mycket att vinna på utbyte av idéer, exempel och initiativ mellan olika delar av de nordiska länderna. Den demografiska handboken ska främja detta nordiska utbyte.

Handboken tillhandahåller verktyg för att analysera den demografiska profilen i kommuner och regioner i de nordiska länderna. Handboken bidrar även med exempel på pågående insatser och strategier. Dessa exempel kommer förhoppningsvis att tjäna som inspiration i planeringsprocessen.

Insatser och strategier kan vara inriktade på att förändra den demografiska situationen, t.ex. genom att främja inflyttning och medverka till att skapa en bättre balans mellan antalet äldre och unga och mellan män och kvinnor. Insatser och strategier kan också ha till syfte att lösa problem eller utmaningar som demografiska förändringar medför på olika policyområden. Handboken innehåller båda dessa typer av insatser och strategier.

Den huvudsakliga målgruppen för denna handbok är offentliga tjänstemän på lokal och regional nivå i de nordiska länderna. Inom förvaltningarna är huvudgruppen framförallt de tjänstemän som har ansvar för strategisk så väl som fysisk planering inom områden som välfärd, sociala tjänster, utbildning och regional utveckling.

Handboken tar hänsyn till de många likheter och olikheter som existerar inom och mellan de nordiska länderna. De demografiska skillnaderna och likheterna kan observeras mellan områden både inom ett land och mellan de nordiska länderna. Det finns givetvis också stora skillnader och likheter mellan de nordiska länderna när det gäller den administrativa praxis som

omger planering och fördelningen av ansvar.

Skillnaderna och likheterna kan även ses ur ett tidsperspektiv. I många avseenden kan skillnaderna mellan områdena betraktas som skiften mellan olika faser. De olika stadierna av befolkningens åldrande är ett exempel på det. Å andra sedan är alla nordiska länder samtidigt exponerade för samma uppsättning globala "megatrender" och "megachocker". Erfarenheterna med den globala urbaniseringsprocessen generellt och finanskrisens utbrott 2008 är exempel på det.

Alla dessa likheter och skillnader diskuteras inte ytterligare i handboken, men många av likheterna och skillnaderna återspeglas i exemplen som ingår i den. För att få ut så mycket som möjligt av exemplen i den demografiska handboken behövs dock praktiska instruktioner. Dessa instruktioner fokuserar på följande två frågeställningar:

- Hur man använder handboken för att hitta relevanta exempel.
- Hur man använder sig av exemplen i planeringsprocessen.

0.1 Hur man använder handboken för att hitta relevanta exempel

Handbokens andra och tredje del utgörs av drygt 150 exempel på hur lokala, regionala och nationella myndigheter har arbetat med olika aspekter av den demografiska utvecklingen. I själva handboken beskrivs exemplet kortfattat, utförligare beskrivningar (på engelska) av varje exempel finns i Appendix 1. Där finns också hänvisningar till projektens hemsidor med kontaktinformation.

Kriteriet för att ett exempel ska inkluderas i handboken är endast att det på ett eller annat sätt berör någon aspekt relaterad till demografi i ett eller flera av de nordiska länderna. Det kan vara förändringar i den demografiska strukturen eller stagnation. Initiativet kan komma från vilken aktör som helst, privat eller offentlig. Exemplet kan utgöras av ett framgångsrikt eller ett mindre framgångsrikt initiativ. Oavsett utfall kan vi dra viktiga lärdomar av dem.

I handboken är alla exempel kategoriserade. Det

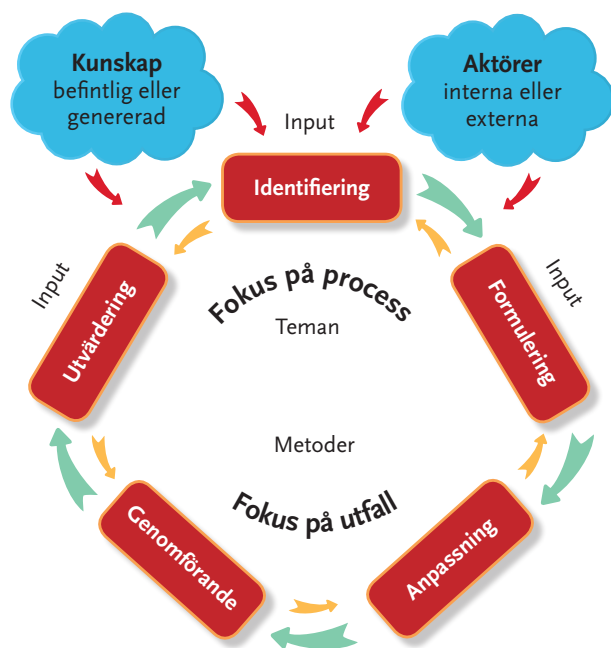
finns fyra ingångar till varje exempel: geografi, tema, metod och nationalitet. Alla ingångar har en fullständig hänvisning till de övriga tre, t.ex. så finns det i temadelen för vart och ett av de listade exemplen en fullständig hänvisning om var man hittar samma exempel i de övriga kategorierna.

Ingång 1: Exempler kategoriseras efter **geografi**. Alla exempel är geografiskt kategoriserade utifrån den kommun, region eller land de tillhör. Det skulle dock inte vara möjligt att inkludera all denna information i de statistiska kartorna i Del 1. De fyra kartorna i handboken finns därför även samlade som webbkartor på följande hemsida: www.nordregio.se/handbook. Här finns också en femte karta där de drygt 150 exemplen finns samlade.

Ingång 2: Exempler kategoriseras efter **tema**. Del 2 möjliggör för användaren att identifiera relevanta exempel på sätt att möta specifika typer av demografiska utmaningar genom att läsa under respektive tema. Samma exempel kan återfinnas under fler än ett tema. Det beror bara på exemplens natur. Om ett exempel berör fler än ett tema, kommer samma exempel finnas med under samtliga aktuella teman. Vid varje exempel finns en hänvisning till hur man hittar exemplet i de andra kategorierna.

Ingång 3: Exempler kategoriseras efter **metod**. I Del 3 kategoriseras exemplen utifrån den metod som har tillämpats som svar på den demografiska utmaningen. Samma exempel kan finnas med under fler än en av metoderna. Det beror bara på exemplens natur. Om flera olika metoder har använts, kommer samma exempel finnas med under alla aktuella metoder. Vid varje exempel finns en hänvisning till hur man hittar exemplet i de andra kategorierna.

Ingång 4: Exempler kategoriseras efter **det land där projekten genomförts**. I Appendix 1 ges varje exempel en mer utförlig beskrivning, och här finns också länkar till webbsajter med mer information. Exempler kategoriseras med hjälp av en landskod och ett nummer som tillsammans bildar en identifieringskod. Identifieringskoden står listad tillsammans med exemplet varhelst det står nämnt i handbokens olika delar. Kodsystemet tillåter att handboken i framtiden utökas med ett oändligt antal nya exempel på hur man kan hantera demografiska utmaningar. De transnationella initiativen kategoriseras separat.

Figur 1: Modell av planeringsprocessen.

0.2 Hur man använder exemplen i planeringsprocessen

Genom kategorisering av ett stort antal exempel erbjuder den demografiska handboken ett hjälpmedel för lokala och regionala planerare i deras arbete. Det är därför viktigt att fastslå vad som menas med planeringsprocessen. Den i handboken rådande förståelsen av planeringsprocessen illustreras i Figur 1.

De fem rutorna i modellen ("utvärdering", "identifiering", "formulering", "anpassning" och "genomförande") representerar här planeringsprocessens grundläggande faser. De gröna pilarna visar den allmänna riktningen på planeringsprocessen. De mindre, orangea, pilarna indikerar att det också väldigt ofta sker någon form av återkoppling mellan de olika faserna i planeringsprocessen.

Som påpekats är planeringsprocessen alltid en del av en större kontext. Denna kontext definieras här som kunskap och aktörer. Dessa externa element influerar planeringsprocessen på olika sätt. Deras påverkan pågår genom hela processen, men den kan anta olika former beroende på var i processen som inputen sker.

För att ge en illustration av den sortens input som kan ske i en planeringsprocess kommer de fyra externa element som nämns i modellen att förklaras närmare.

Befintlig kunskap:

Det kan både handla om tillgången till befintlig kunskap och förmågan att nyttiggöra denna kunskap. Befintlig kunskap kan vara en del av lagstiftningen och av den allmänna förvaltningstraditionen. Det är viktigt att komma ihåg att de regelverk och traditioner som styr planeringsprocessen skiljer sig åt mellan de nordiska länderna.

Genererad kunskap:

Här kan genomförandet av enkätundersökningar bland t.ex. medborgare eller lokala företag och utvärderingen av särskilda insatser eller initiativ generera ny kunskap innan en strategi utarbetas. Även under utvärderingsfasen (se Figur 1) kan ny kunskap genereras.

Interna aktörer:

Denna sortens input hänvisar till idéer, värderingar, etik etc. hos de planerare och beslutsfattare som är direkt involverade i planeringsprocessen. Denna input utgör en central del av hela planeringsprocessen.

Externa aktörer:

Representanter för näringslivet, intresseorganisationer, lokalinvånare etc. är exempel på representanter för kategorin externa aktörer. I planeringsprocessen kan dessa aktörer komma att spela en roll på många olika sätt.

Planeringsprocessen kommer inte att diskuteras närmare än så men några ytterligare kommentarer om länkarna mellan planeringsprocessen och exemplen i den demografiska handboken är på sin plats.

Avsikten med exempelsamlingen är att ge användaren tillgång till en källa av kunskap och erfarenhet från de nordiska länderna. De utvalda exemplen visar både framgångsrika och mindre framgångsrika initiativ för att möta demografiska förändringar. Exemplet möjliggör således för läsaren att få inspiration både i relation till vad som kan vara värt att ta efter och vad man ska se till att undvika.

Exemplen kan tjäna som underlag både när det gäller att identifiera vilka utmaningar man står inför och när det gäller anpassningen av den metod man använder sig av för att hitta lösningar på problemen.

Exemplen är tänkta att kunna fungera som inspiration i alla steg i planeringsprocessen. Om en planerare primärt söker inspiration i identifierings- och formuleringsfasen så är handbokens temadel en lämplig ingång. Om planeraren istället söker inspiration i anpassning- och implementeringsfasen kan det istället vara lämpligt att gå till metoddelen.

Del 1: DEMOGRAFISK PROFIL

Del 1: DEMOGRAFISK PROFIL

FÖR ATT KUNNA planera inför framtiden är det ytterst viktigt att ha en uppfattning om hur den demografiska verkligheten ser ut här och nu. Då den demografiska verkligheten är komplex är det också nödvändigt att skapa komplexa bilder. Oavsett hur komplex analysen är, kommer det dock aldrig vara möjligt att förutspå framtiden till 100 %, det är dock möjligt att göra kvalificerade gissningar om vad som bör beaktas i planeringen.

Syftet med denna del av handboken är att underlätta förståelsen av den demografiska situation som råder i en specifik kommun eller region. Informationen om den demografiska situationen i ett område är ett verktyg för att kunna skapa en profil av den demografiska verkligheten, och mot bakgrund av denna profil kommer det att vara möjligt att peka på vilka demografiska parametrar, som kräver särskild uppmärksamhet i den pågående planeringen. (Mer utförliga beskrivningar av statistik och uträkningar som ligger till grund för kartor och grafer i handboken återfinns i Appendix 2).

1.1 De grundläggande elementen

Den komplexa demografiska verkligheten består av ett antal grundläggande element. De grundläggande demografiska beståndsdelarna som inkluderas i den demografiska profilen är följande:

- Ålder
- Kön
- Födelseetal
- Dödstal
- Migration

Vi måste ha kunskap om ålderssammansättningen hos befolkningen i området då olika åldersgrupper har olika behov och önskemål. När det gäller kön är det viktigt att känna till andelen kvinnor och män. Hur många som föds och hur många som dör är också viktig information. Migration är det mest oförutsägbara av de demografiska elementen: vi måste titta på både intern och internationell migration.

En analys baserad på dessa grundläggande demografiska element kan hjälpa oss att sätta samman en

demografisk profil över ett specifikt område, men den demografiska profilen avslöjar givetvis inte allt. För detaljplanering behövs mer information rörande socioekonomiska faktorer, infrastruktur och andra parametrar. Dessa parametrar kommer dock inte att inkluderas i den demografiska profilen.

1.2 Den komplexa verkligheten

Det är viktigt att ha tillgång till uppdaterad information om de grundläggande demografiska elementen, men att bara lista denna information individuellt element för element kommer inte att ge en särskilt bra bild av den komplexa demografiska verkligheten. Informationen måste kombineras och det kan göras på flera olika sätt.

Som ett verktyg för att kunna skapa oss en bild av den demografiska situationen har fyra olika kombinationer av demografisk information valts ut. Dessa fyra illustrationer av den demografiska verkligheten ger fyra olika vinklar på den demografiska situationen.

Valet av dessa fyra komplexa illustrationer (se följande sidor) baseras på tidigare analyser, där just dessa kombinationer har visat sig ge användbar information om den demografiska situationen i ett område.

2011 publicerade Nordregio en demografisk syntesrapport "Demography in the Nordic countries – A synthesis report" (Nordregio WP 2011:9). Syntesrapporten innehåller fler kartor med demografiska indikatorer och kan ses som ett komplement till den demografiska handboken. Exempelvis innehåller syntesrapporten kartor som visar försörjningskvoten i befolkningen.

Flera andra slags kartor skulle kunna vara relevant att inkludera. Ett exempel på relevanta kartor, som inte visar demografisk information, kunde vara översikter över pendlingsområden i de nordiska länderna. På Nordregios hemsida finns tillgång till ett stort antal andra kartor. Se www.nordregio.se/en/Maps--Graphs/.

1.3 Att skapa en demografisk profil

För att förstå de demografiska särdragen i en specifik kommun eller region, är det viktigt att veta hur situationen ser ut när det gäller olika demografiska indikatorer. Med hjälp av kartor är syftet i denna del att genom fyra steg göra det möjligt att identifiera situationen i ett specifikt område.

Steg 1: "Hur omfattande är den demografiska sårbarheten?"

Steg 1 är utgångspunkten. Syftet med Karta 1 är att ge en översiktlig bild av hur komplex och allvarlig den demografiska situationen är. Karta 1 ger oss en indikation på den allmänna sårbarheten i ett område. Om ingen av sårbarhetsindikatorerna passar in på området, indikerar detta att området är starkt och välmående. Om ett område å andra sidan passar in på de flesta eller på alla av sårbarhetsindikatorerna, indikerar detta att området är svagt och känsligt för dramatiska demografiska förändringar.

Steg 2: "Vad kännetecknar den demografiska strukturen?"

I steg 2 är syftet att förstå den nuvarande situationen i

ett område. Baserat på existerande ålder- och könsfördelning, visar Karta 2 vilka möjligheter och utmaningar som är förknippade med den nuvarande situationen vad gäller förväntad ökning eller minskning av arbetskraften.

Steg 3: "Var sker de demografiska förändringarna?"

I steg 3 är syftet att identifiera trenderna inom de naturliga förändringarna av födelsetal, dödstal och migration, och deras påverkan på de demografiska situationen i ett område. Karta 3 visar om befolkningen ökar eller minskar och om detta beror på förändringar i födelsetal (naturlig befolkningsförändring) och dödstal eller om det snarare beror på migration eller både och.

Steg 4: "Vilka förändrar den demografiska situationen?"

I steg 4 är syftet att visa befolkningens rörlighet uppdelat på ålder. Karta 4 visar hur rörliga de olika ålderssegmenten i befolkningen är. Det avslöjas vilka åldersgrupper som flyttar minst och mest till och från ett område.

1.4 Steg 1: "Hur omfattande är den demografiska sårbarheten?"

Hur allvarlig är den demografiska situationen i ett visst område?

Kartan över den demografiska sårbarheten (Karta 1) visar det totala antalet demografiska indikatorer som överstiger tröskelvärdet för sårbarhet. Genom att identifiera antalet demografiska indikatorer som ligger över tröskelvärdet, får vi en bild av hur omfattande de problem som kommunen står inför är, vilket i sig ger en god indikation på vilka åtgärder som är nödvändiga i utarbetandet av strategier inför framtiden. Ett högt antal demografiska indikatorer över tröskelvärdet innebär inte nödvändigtvis låg demografisk återväxt. Det visar däremot hur komplex situationen är i kommunen.

Om det bara är en eller få indikatorer som ligger över tröskelvärdet kan de kompenseras av andra indikatorer som uppvisar mer gynnsamma situationer. Kommuner med många indikatorer över tröskelvärdet kommer dock inte att kunna kompensera för alla och samtliga sårbara element kommer därför att kräva särskild uppmärksamhet.

Vad innebär tröskelvärdet?

För varje indikator har ett tröskelvärdet, dvs. en gräns, satts upp för att kunna avgöra om indikatorn kan anses ligga i riskzonen eller inte. Tröskelvärdena för var och en av de utvalda åldersstrukturella indikatorerna har beräknats utifrån det nordiska snittvärdet och den potentiella ersättningsnivån. Till exempel om åldersgruppen 0–14 år sjunker under 17,5 % kommer inte en reproduktionsnivå jämförbar med den nordiska standarden att kunna upprätthållas, och befolkningen kommer därför att minska om den inte kompenseras av andra faktorer som till exempel inflyttning.

För de andra indikatorerna är tröskelvärdena satta utifrån en balanserad situation. Till exempel kommer en kvinnlig andel under 100 (underskott på kvinnor) att resultera i en ojämn könsfördelning, vilket kan minska den naturliga reproduktionsnivån. Det nuvarande mönstret av utbildnings- och yrkesval kommer också att ha betydelse för den potentiella arbetskraften. Baserat på riskbedömningen av var och en av indikatorerna, har sårbarhetsnivån helt enkelt räknats ut genom att lägga ihop antalet indikatorer som ligger i riskzonen. (En mer utförlig beskrivning av uträkningen av tröskelvärden återfinns i Appendix 2).

	Finland % sårbarheter	Sverige % sårbarheter	Färöarna % sårbarheter	Norge % sårbarheter	Danmark % sårbarheter	Island % sårbarheter	Grönland % sårbarheter	Färgkod
Åldersgrupp 0–14	68	80	0	40	24	20	20	0–4 %
Åldersgrupp 15–24	86	43	0	33	86	9	20	5–14 %
Åldersgrupp 25–54	76	73	83	52	36	36	0	15–24 %
Åldersgrupp 55–64	84	52	33	32	40	18	20	25–34 %
Åldersgrupp 65–	74	80	17	48	52	18	0	35–44 %
Kvinnor/Män	67	64	100	69	31	82	100	45–54 %
Kvinnor/Män 15–64	74	53	100	65	24	70	100	55–64 %
Födelseetal	67	67	17	58	70	33	20	65–74 %
Dödlighet	68	68	67	54	56	14	20	75–84 %
Nettomigration	58	34	83	33	19	67	60	85–94 %
Nationella genomsnitt	72	62	50	48	44	37	36	95–100 %

Tabell 1. Demografiska indikatorer med tröskelvärden och status på nationell nivå.

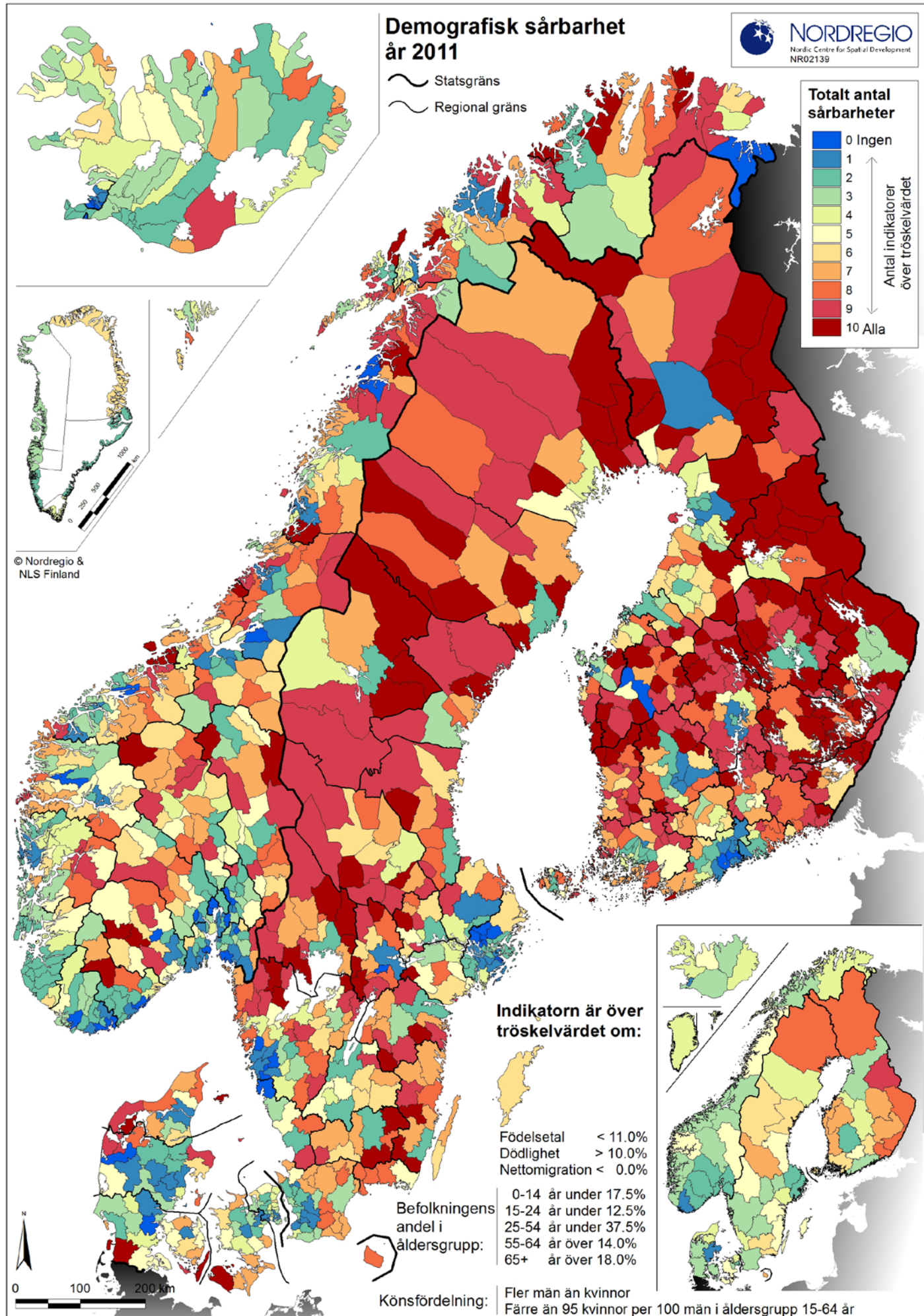
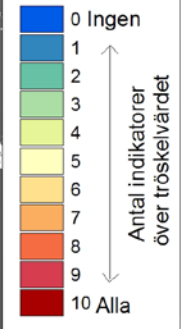
Siffrorna i fälten visar hur kritisk sårbarheten förknippad med den aktuella indikatorn är på nationell nivå. Siffran visar andelen kommuner som ligger över tröskelvärdet. Tittar man exempelvis på Finland så är det 86 % av kommunerna som är utsatta om man tittar på

sårbarhetsindikatorn "Åldersgrupp 15–24", vilket betyder att 86 % av kommunerna har mindre än 12,5 % av den totala befolkningen i åldersgruppen 15–24 år. Tittar man på Färöarna ligger ingen av kommunerna i riskzonen för den typen av sårbarhet (Tabell 1).

Demografisk sårbarhet år 2011

— Statsgräns
— Regional gräns

Totalt antal sårbarheter

Indikatorn är över tröskelvärdet om:

Födelsetal < 11.0%
Dödlighet > 10.0%
Nettomigration < 0.0%

Befolkningens andel i åldersgrupp:
0-14 år under 17.5%
15-24 år under 12.5%
25-54 år under 37.5%
55-64 år över 14.0%
65+ år över 18.0%

Könsfördelning: Fler män än kvinnor
Färre än 95 kvinnor per 100 män i åldersgrupp 15-64 år

© Nordregio & NLS Finland

Karta 1. Demografisk sårbarhet baserat på tio indikatorer.
(En mer utförlig beskrivning av uträkningen av tröskelvärdena återfinns i Appendix 2.)

1.5 Steg 2: "Vad kännetecknar den demografiska strukturen?"

Vilka är potentialerna baserat på den existerande köns- och åldersstrukturen?

Befolkningens åldrande (dvs. den ökande andelen äldre i befolkningen) är ett välkänt fenomen i de nordiska länderna. Åldrande i form av snabbt växande grupper som uppnår pensionsålder kommer att slå hårt mot de nordiska länderna under innevarande decennium. Jämfört med genomsnittet i EU är andelen äldre (55-64 år) av den totala arbetskraften (15-64 år) högre i de nordiska länderna.

I kontrast till detta är andelen barn och unga upp till 24 års ålder större i Norden än genomsnittet inom EU, vilket betyder att relativt stora åldersgrupper inte bara lämnar men även kommer in på arbetsmarknaden. Detta betyder att det i de nordiska länderna finns potential för att ersätta utflödet av äldre generationer med inflödet av yngre generationer, om än med stora regionala variationer.

En jämn könsfördelning är en viktig faktor för utvecklingsmönstret då det ger en indikation på hur stor den naturliga befolkningsökningen (antal födda i förhållande till antal döda) kan förväntas bli. De nordiska kvinnorna tenderar dessutom att ha en högre utbildningsnivå än de nordiska männen, speciellt på lands-

bygden, och antas vara mer intresserade av en varierad arbetsmarknad. Dessutom är en jämn könsfördelning också av betydelse för den lokala och regionala attraktionskraften och för det sociala klimatet.

Utmanad av strukturen eller outnyttjad potential

Baserat på befolkningsbalansen i åldersgrupperna 15–24 år och 55–64 år har vi räknat ut ett mått på ersättningsgrad (demographic labour force replacement ratio) (tabell 2). Det visar hur många människor som förväntas komma in på eller lämna arbetsmarknaden under de kommande åren. Om ersättningsgraden är lägre än 1.0, kommer arbetskraften i området att minska om det inte sker någon inflyttning av unga människor. Vi har ringat in ett tröskelvärde på 0.8–1.0 som "balanserade regioner". Eftersom lokaliseringen av utbildningsinstitutioner är centraliserad kommer potentialen hos mindre kommuner och regioner i annat fall att underskattas. Könsfördelningen visar antalet kvinnor per 100 män.

Då den arbetsföra delen av befolkningen är den åldersgrupp som självständigt beslutar var de vill bosätta sig och då könsskillnader i förväntad livslängd än så länge inte påverkar siffrorna, kommer vi att fokusera på befolkningen i åldrarna 15–64 år. Vi har delat in indikatorerna i tre klasser: 1) kvinnligt överskott 2) jämn könsfördelning på 92 (baserat på en sårbarhets-tröskel på 95) och 3) manligt överskott.

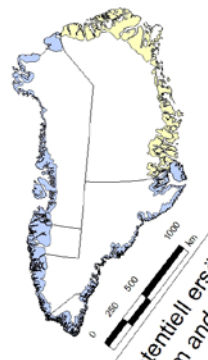
	>100	92–100	<92
Arbetskraftens ersättningsgrad >1.0	Överskott av arbetskraft som kommer in på arbetsmarknaden & fler kvinnor än män.	Överskott av arbetskraft som kommer in på arbetsmarknaden & jämn könsfördelning.	Överskott av arbetskraft som kommer in på arbetsmarknaden & fler män än kvinnor
0.8–1.0	Balanserad ersättningsgrad & fler kvinnor än män	Balanserad ersättningsgrad & jämn könsfördelning.	Balanserad ersättningsgrad & fler män än kvinnor
<0.8	Överskott av arbetskraft som lämnar arbetsmarknaden & fler kvinnor än män	Överskott av arbetskraft som lämnar arbetsmarknaden & jämn könsfördelning.	Överskott av arbetskraft som lämnar arbetsmarknaden & fler män än kvinnor

Tabell 2. Typer av könsfördelning och ersättningsgrad för arbetskraften.

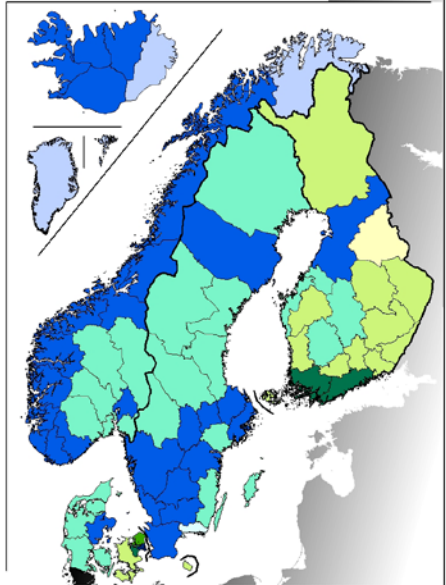
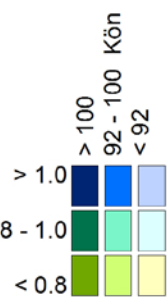
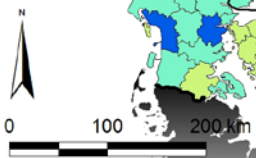
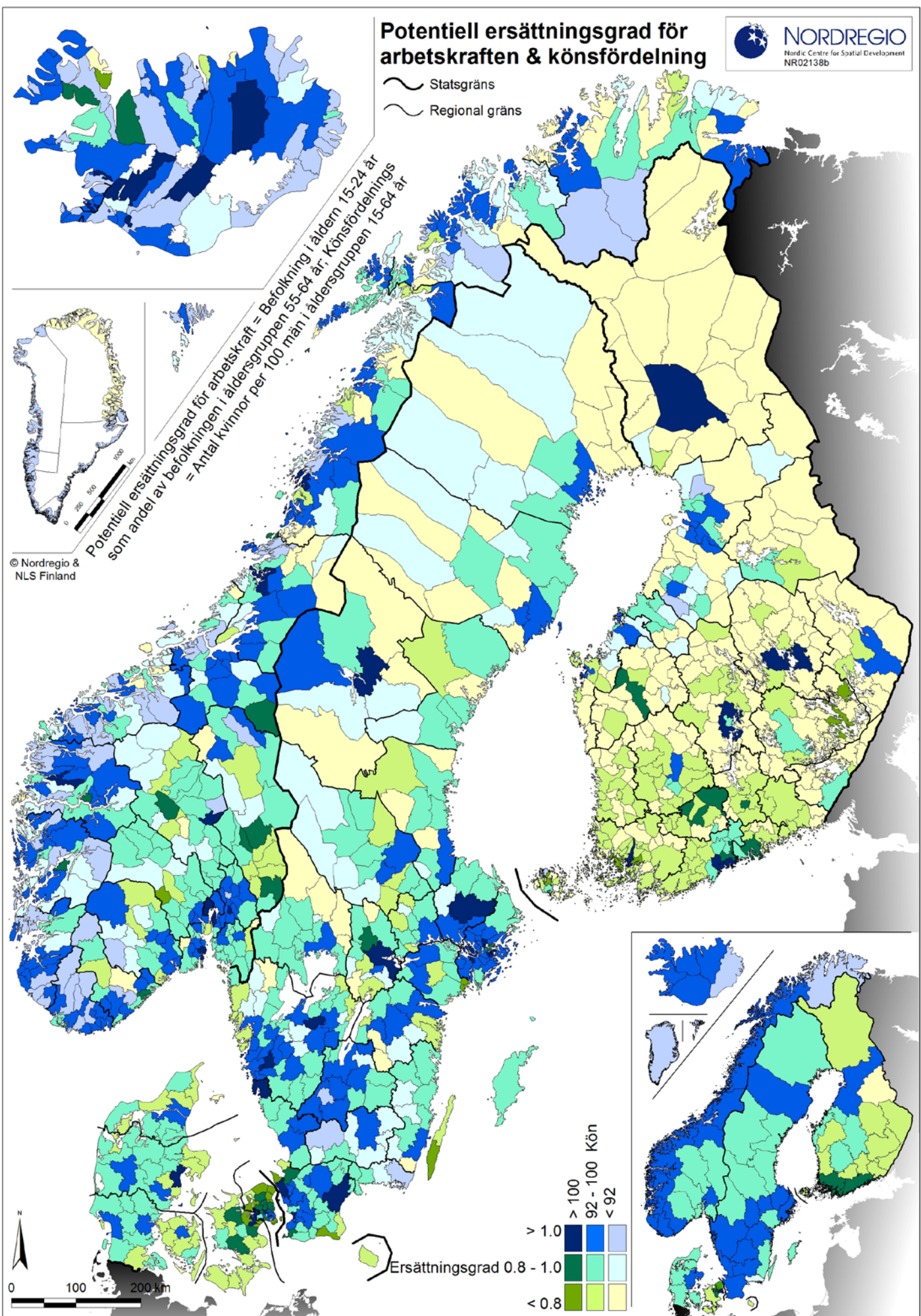
Potentiell ersättningsgrad för arbetskraften & könsfördelning

— Statsgräns
— Regional gräns

Potentiell ersättningsgrad för arbetskraft = $\frac{\text{Befolkning i åldern 15-24 år}}{\text{Befolkning i åldersgruppen 55-64 år}}$
Könsfördelning = $\frac{\text{Antal kvinnor per 100 män i åldersgruppen 15-64 år}}{\text{Antal kvinnor per 100 män i åldersgruppen 55-64 år}}$

© Nordregio & NLS Finland

Karta 2. Demografisk struktur baserat på potentiell ersättningsgrad för arbetskraften (labour force replacement ratio) och könsfördelning.

1.6 Steg 3: "Var pågår de demografiska förändringarna?"

Vilka är idag de största orsakerna till demografisk förändring?

Den totala befolkningsförändringen är en kombination av födelsetal, dödstal och migration till och från regionen. På grund av ökad förväntad livslängd och en allt större betydelse av internationell migration, har den nordiska befolkningen ökat relativt snabbt de senaste decennierna.

Sett ur europeiskt perspektiv har de nordiska länderna relativt höga födelsetal och folk tenderar att leva länge. Denna utveckling där hög naturlig folkökning i vissa regioner kompenserar för negativ nettomigration och på det sättet gör att den totala befolkningen fortsätter att öka, är tämligen unik i Europa idag.

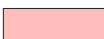
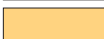

För de flesta kommuner och regioner är migration den huvudsakliga orsaken till befolkningsförändring. Medan inhemsk nettomigration huvudsakligen går i riktning mot större stadsregioner och andra lokala centra, är i stort sett alla regioner vinnare när det gäller internationell migration. Det finns således ett anmärkningsvärt högt antal regioner, där immigration kompenserar för den inhemska utflyttningen. Bara 5% av

de nordiska kommunerna och regionerna hade större utvandring än invandring. De flesta av dessa regioner ligger antingen i Västnorden eller i gleset befolkade delar av Finland, dvs. regioner och kommuner utan pendlingsmöjligheter till större arbetsmarknader och utbildningsmöjligheter.

Andelen utlandsfödda är högst i städerna. Detta är delvis relaterat till det faktum att när en person har invandrat till ett land och när hon/han sedan flyttar inom landet gör hon/han det mest sannolikt till en stadsregion (vilket också gäller för befolkningen i stort) och blir då registrerad som inhemsk flyttare. Därför fokuserar vi, i analysen på den totala nettomigrationen.

Förändringens komponenter

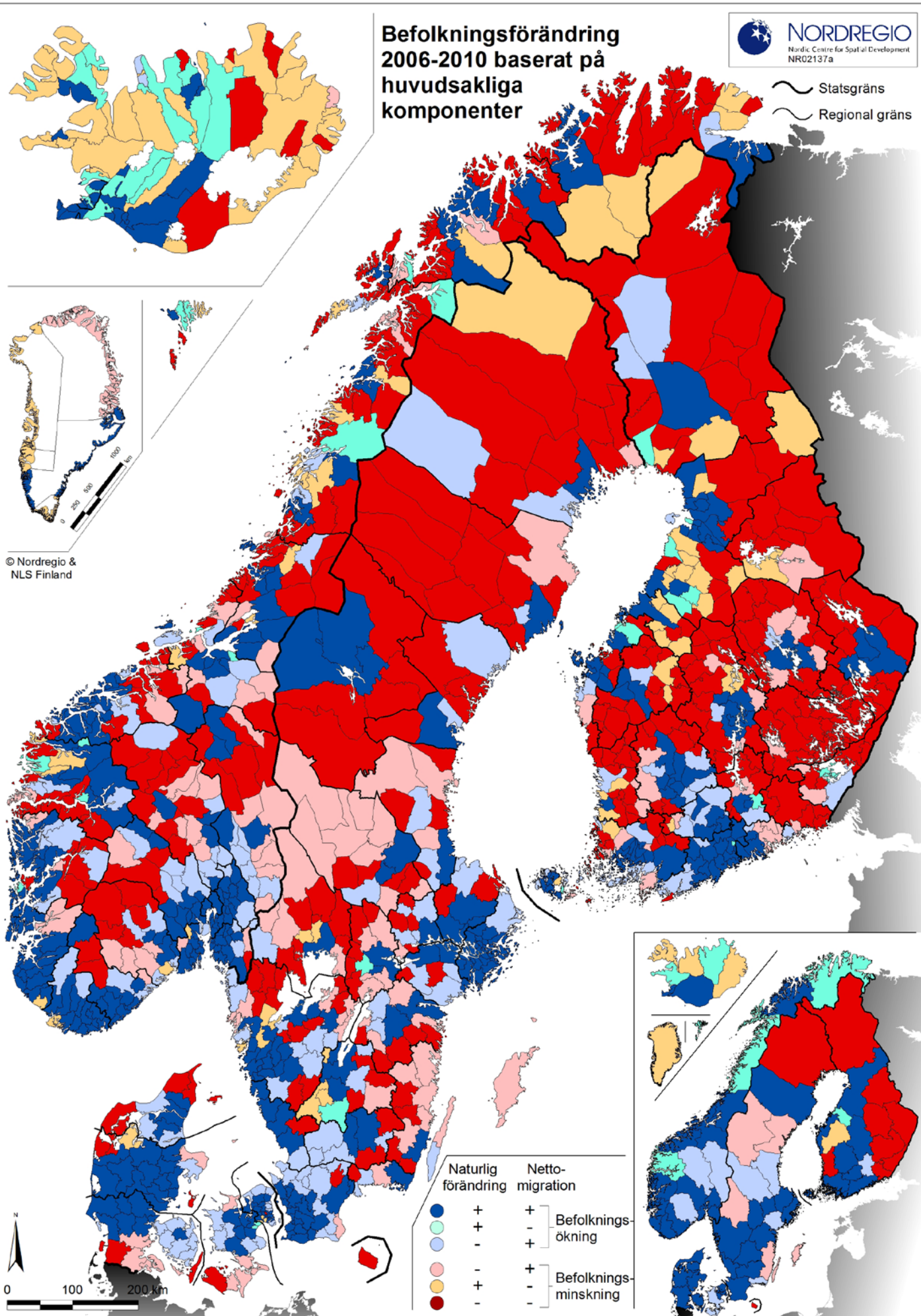
Baserat på komponenterna i den totala befolkningsförändringen har vi skapat en matris över sex olika typer av befolkningsförändringar. Till att börja med har vi fastställt om den totala befolkningen i en kommun eller en region ökar eller minskar. Därefter har vi tittat på förändringens komponenter; ökar eller minskar befolkningen på grund av den allmänna utvecklingen eller kompenserar den naturliga folkökningen eller nettomigration för den negativa utvecklingen hos de andra komponenterna?

		Naturlig förändring	Nettomigration	
Befolkningsökning		+	+	Överskott av födselar och inflyttning
		+	-	Överskott av födselar som kompenserar för utflyttning
		-	+	Underskott av födselar som kompenseras av inflyttning
Befolkningsminskning		-	+	Underskott av födselar kombinerat med inflyttning
		+	-	Överskott av födselar kombinerat med utflyttning
		-	-	Underskott av födselar kombinerat med utflyttning

Tabell 3. Befolkningsförändringens komponenter (naturlig förändring och nettomigration).

Befolkningsförändring 2006-2010 baserat på huvudsakliga komponenter

— Statsgräns
— Regional gräns

Karta 3. Demografiska förändringar baserat på fertilitet, mortalitet och migration.

1.7 Steg 4: "Vilka förändrar den demografiska situationen?"

Vem flyttar in och vem flyttar ut?

Nettomigrationen bland befolkningen visar enbart en mindre del av det totala flödet av människor som flyttar in och ut. Då den totala strömmen människor i genomsnitt ligger på mer än 10 % av den totala befolkningen i de nordiska länderna, påverkar denna folkström inte bara det totala antalet människor bosatta i regionen men även åldersstrukturen. Vi har därför skapat sju stycken migrationskluster som visar de olika mönstren i det totala in- och utflödet av människor i åldersgrupper med intervaller på tio år (0–9, 10–19, 20–29 år, osv.). In- och utflödet av människor i varje åldersgrupp är direkt relaterad till storleken på den åldersgruppen i en kommun. Vissa nationella särdrag i de sex huvudklustren kan urskiljas.

Samtliga kluster följer samma mönster som det nordiska genomsnittet presenterat i figuren nedan. Folk är mest rörliga i åldersgruppen 20–29 år när studieaktiviteten är som mest intensiv. Migrationsnivån i åldersgruppen 30–49 år ligger på en måttlig nivå liksom i åldersgrupperna 0-9 och 10-19 år (typiskt sett eftersom barn flyttar med sina föräldrar). I kategorierna som täcker in människor på 50 år och uppåt, är den totala andelen människor i rörelse relativt låg.

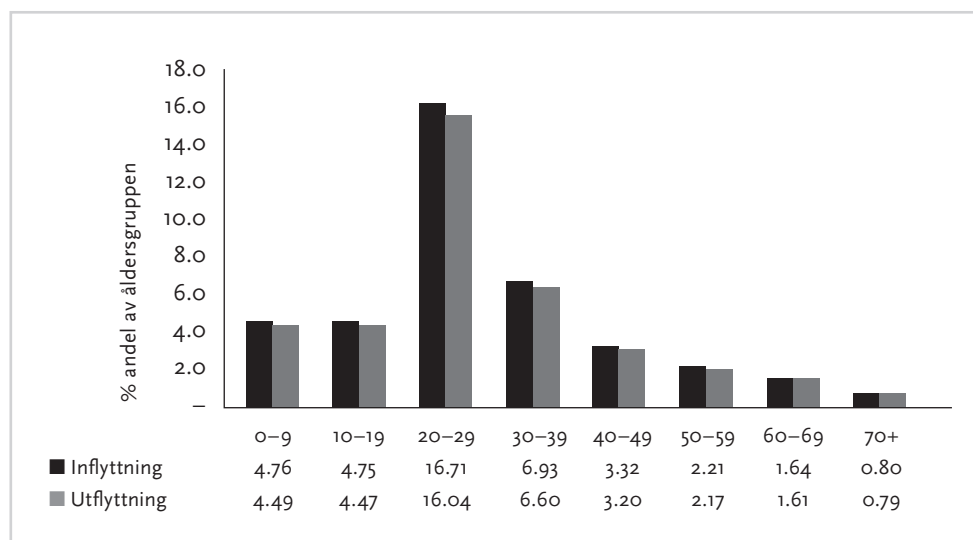
Till vilket kluster hör min kommun?

Här följer en kort beskrivning av de sju klustren och vilken sorts kommuner de representerar.

Kluster 1: karaktäriseras å ena sidan av en balanserad situation med varierad men generellt sett låg sårbarhet och en hög attraktionsgrad på grund av ett brett utbildningsutbud. Detta resulterar i inflyttning av unga människor som söker utbildning och av välutbildade personer som söker kvalificerat arbete. Kommunerna skulle kunna karaktäriseras som tillväxtcentra i en kunskapsbaserad ekonomi. Å andra sidan inkluderar klustret även kommuner med många unga föräldrar och barn, och med ett utbud av utbildning för människor upp till 20 år, som får till följd att yngre människor som söker högre utbildning flyttar, vilket bara delvis kompenseras av återvändare. Detta rör sig typiskt om mellanstora tätorter belägna på landsbygden. Den allmänna rörligheten i detta kluster ligger under genomsnittet för Norden.

Kluster 2 och Kluster 3: har en hög sårbarhet kännetecknad av hög eller till och med mycket hög utflyttning av unga människor, icke kompenserad av återvändare, och av utflyttning av människor i arbetsför ålder. Det råder begränsade utbildningsmöjligheter, och kommunerna kännetecknas ofta av begrepp som landsbygd, "utkant" eller periferi. Kluster 2 har en låg nivå av rörlighet och ett underskott av unga människor medan den allmänna rörligheten är högre i Kluster 3 och underskottet rör samtliga åldersgrupper.

Kluster 4 och Kluster 5: karaktäriseras av en balanserad situation med varierande men generellt sett låg sårbarhet. Den höga nivån av rörlighet innebär dock en del utmaningar. Klustren upplever utflyttning av

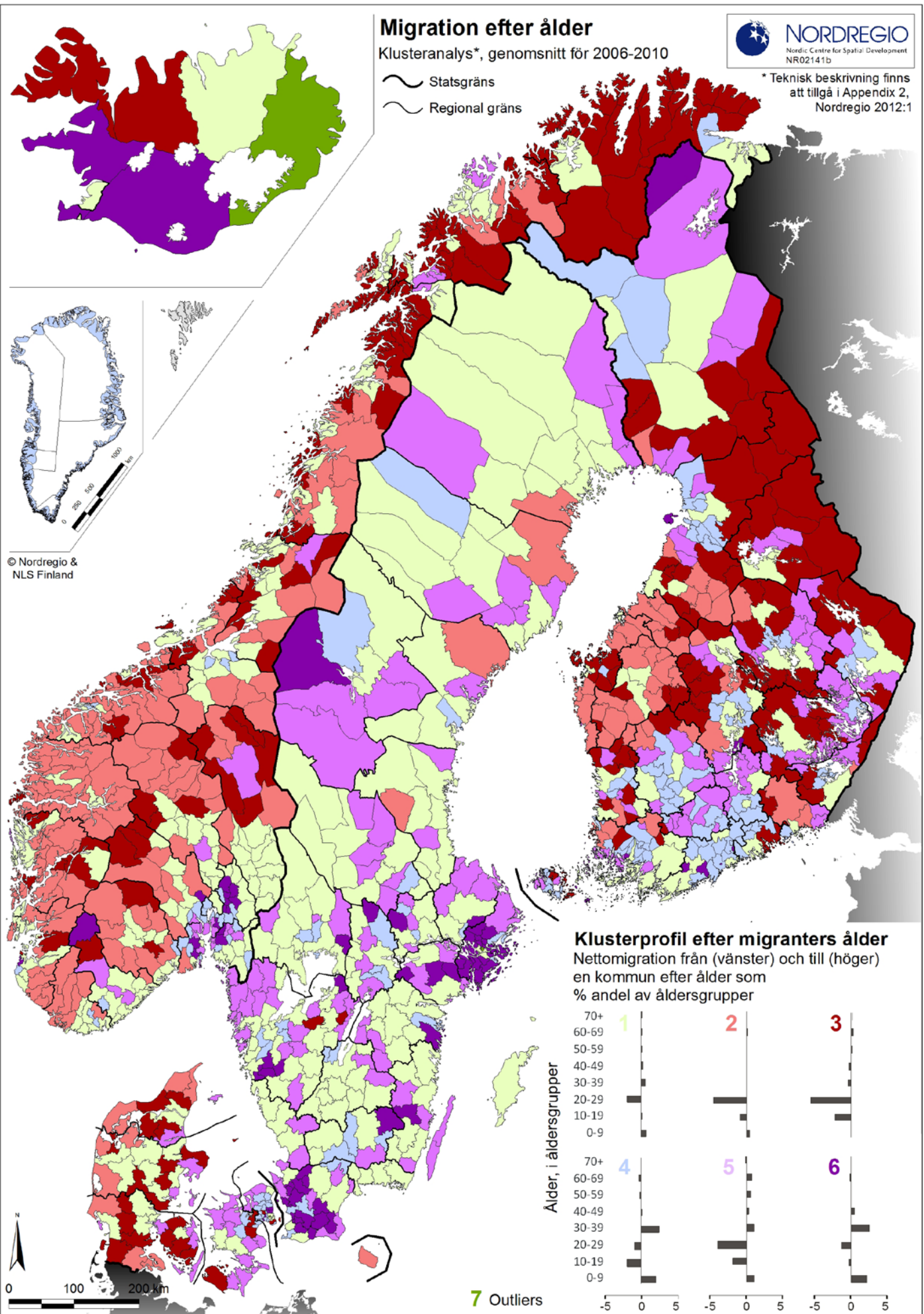
Figur 2: Nordiskt genomsnitt för in- och utflyttning efter åldersgrupp.

Migration efter ålder

Klusteranalys*, genomsnitt för 2006-2010

- Statsgräns
- Regional gräns

* Teknisk beskrivning finns
att tillgå i Appendix 2,
Nordregio 2012:1

Karta 4. Demografisk mobilitet uppdelat på ålder.

(En mer utförlig beskrivning av metoden för bestämning av de sju klustren återfinns i Appendix 2).

unga människor men ett inflöde av unga familjer med barn. Kluster 4 karaktäriseras mer av ett inflöde av familjer medan Kluster 5 innefattar allmänt attraktiva kommuner med hög inflyttning av de flesta åldersgrupper, utom av unga människor på jakt efter utbildningsmöjligheter. Å ena sidan attraherar dessa kommuner människor som söker sig till den lokala arbetsmarknaden på grund av bättre ekonomiska möjligheter eller på grund av pendlingsmöjligheter till närliggande större samhällen. Å andra sidan återfinns i detta kluster ett stort antal kommuner med en anmärkningsvärt hög andel säsongsarbetstillfällena inom till exempel turism eller nyttjandet av naturresurser, t.ex. gruvdrift.

Kluster 6: karaktäriseras av en låg men varierad sårbarhet. Den allmänt höga rörlighetsnivån innebär dock en del utmaningar. Klustret inkluderar kommuner med goda jobb- och boendemiljöer, vilket attraherar den yngre delen av arbetskraften, ofta nybildade familjer, och därmed även barn. Det råder dock en väldigt begränsad tillgång till utbildning på både gymnasial och eftergymnasial nivå, även om det är nära till andra orter med bättre utbildningsmöjligheter. På grund av jobb- och pendlarmöjligheter är kommunerna attraktiva för återvändare och representeras av större tätorter eller tätortsnära landsbygd. Klustret innefattar även en del turismorienterade kommuner.

Kluster 7: är ett kluster av outliers representerat av endast fyra stycken kommuner. Dessa kommuner karak-

täriseras av speciella förutsättningar som t.ex. större byggprojekt som resulterat i en tillfällig befolkningsökning.

1.8 Kopplingen mellan Del 1 och de övriga avsnitten

De fyra kartor som presenterats i Del 1 syftar till att varje kommun och region ska kunna skapa sig en bild av den demografiska situationen i den egna kommunen eller regionen. Det ska också vara möjligt att hitta andra kommuner och regioner runtom i Norden med liknande demografisk utveckling och därmed liknande utmaningar. Statiska kartor som de i handboken har begränsningar, och därför har kartorna i Del 1 även samlats på en hemsida, www.nordregio.se/handbook, i form av webbkartor, där all bakomliggande information synliggjorts. Kopplingen mellan Del 1 och de övriga avsnitten går därför via webbkartorna på hemsidan.

På hemsidan finns också en femte karta där de drygt 150 exempel på projekt och initiativ som presenteras i Del 2 och 3 finns med. Genom att klicka på en kommun eller region i webbkartan kan man få fram information om de olika projekten. På denna karta är projekten indelade i tre kategorier: nationella projekt, regionala projekt och kommunala projekt. För Finland är den regionala nivån uppdelad i två; landskap och ekonomiska regioner. För att sedan läsa mer om ett projekt så går man till Del 2 och 3 i handboken och även till Appendix 1 där kontaktinformation finns.

Del 2: TEMAN

Del 2: TEMAN

EN ÅLD RAND E BEFOLKNING, förändringar i migration och födelsenivåer, och andra demografiska förändringar kommer att få konsekvenser på många olika policyområden, allt från hälso- och sjukvård till infrastruktur och kollektivtrafik. Den åldrande befolkningen kommer t.ex. att innebära ökad efterfrågan på sjukvård och äldreomsorg. Stor utflyttning från en region eller en kommun kommer att leda till brist på arbetskraft med särskilda kompetenser. Utflyttning leder också till en krympande skattebas och därmed blir det svårare för kommuner och regioner att upprätthålla en god nivå på välfärdsservicen. Det är dock inte enbart en fråga om negativa konsekvenser för kommuner och regioner. Demografiska förändringar kan också öppna upp nya möjligheter.

I den andra delen av handboken listas tio olika teman som motsvarar varsitt policyområde. Varje tema innehåller en beskrivning av policyområdet samt en redogörelse för de konsekvenser som demografiska förändringar kan komma att få på det aktuella policyområdet. Under varje tema följer sedan exempel som illustrerar olika sätt att hantera de demografiska utmaningarna. Varje exempel kan förekomma under flera olika teman. (En längre beskrivning av varje exempel återfinns i Appendix 1).

Följande tio teman ingår i del 2 av handboken:

- 2.1 Hälso- och sjukvård
- 2.2 Offentlig service och socialt skydd
- 2.3 Infrastruktur och kollektivtrafik
- 2.4 Arbetsmarknad
- 2.5 Näringsliv
- 2.6 Utbildning
- 2.7 Kommersiell service
- 2.8 Entreprenörskap
- 2.9 Regional och lokal utveckling
- 2.10 Tillgång till bostäder

De demografiska utmaningarna måste hanteras genom initiativ på lokal, regional och nationell nivå och därför är också koordinering mellan nivåerna helt avgörande. De initiativ som tas av regionala och lokala aktörer kan innebära direkta förändringar i de egna strategierna men också påverka på den nationella

nivån och även EU-nivån att genomföra förändringar i regelverk och program.

Det är viktigt att understryka att fördelningen av ansvar och den praxis som omger planeringen inom de policyområden som listas ovan skiljer sig väldigt mycket åt mellan de nordiska länderna. Det innebär att det finns begränsningar när det gäller hur pass överförbara exemplen är från ett nordiskt land till ett annat. Vissa av de exemplen som listas kommer därför att vara mer överförbara än andra.

2.1 Hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvård omfattar specialistsjukvård, primärhälsövård och även förebyggande folkhälsoarbete. Leverantörer av hälso- och sjukvård kan vara både offentliga, privat och kooperativa. Det är viktigt att komma ihåg att organisationen av hälso- och sjukvårdssystemen skiljer sig mycket åt mellan de nordiska länderna, men i samtliga länder spelar kommuner och/eller den regionala nivån en viktig roll när det gäller hälso- och sjukvård. Hälso- och sjukvården påverkas starkt av demografiska förändringar. Det påverkar efterfrågan på hälso- och sjukvård då en åldrande befolkning leder till större behov av vård och omsorg. Det påverkar även utbudet då det i områden med en minskande befolkning kan bli problem med att upprätthålla en god nivå på hälso- och sjukvård.

Exempel:

FI-9: MONIKKO

Projektet syftar till att undersöka behovet av boende och omsorg bland äldre personer.

Tidsperiod: 2011–2012

Geografi: S:t Michel, Mänttä-Vilppula, Närpes, Tammerfors, Åbo

Tema: 2.1, 2.2, 2.10

Metod: 3.2

FI-12: PARETO – Omsorg anpassad för ett åldrande samhälle

Projektet syftar till att utveckla och genomföra nya och innovativa arbetsmetoder för att anpassa omsorgsservicen till ett åldrande samhälle.

Tidsperiod: 2008–2012

Geografi: Esbo, Träskända, Kouvola

Tema: 2.1

Metod: 3.2, 3.3

FI-15: ”Innovationsbyn”

Innovationsbyn är en mötesplattform för aktörer inom social omsorg och hälso- och sjukvård i syfte att främja erfarenhetsutbyte och framväxten av nya idéer.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.2, 3.7

FI-17: Attraktiv välfärd i Tavastehus (Hämeenlinna)

Projektet syftar till att utveckla nya sätt att hantera de utmaningar som en åldrande befolkning medför.

Tidsperiod: 2011–2014

Geografi: Tavastehus

Tema: 2.1, 2.4

Metod: 3.2, 3.7

SE-19: Folkhälsa för regional utveckling

Syftet med projektet var att uppmuntra koordinering mellan det regionala utvecklingsarbetet och arbete för folkhälsa.

Tidsperiod: 2010

Geografi: Norrbotten, Östergötland, Jämtland, Halland, Skåne, Uppsala län, Västra Götaland

Tema: 2.1, 2.9

Metod: 3.2

SE-22: Mobil röntgen

Region Skåne har i samarbete med kommunerna i regionen genomfört ett pilotprojekt för att förbättra tillgången till röntgenservice genom att tillhandahålla mobila röntgenenheter.

Tidsperiod: 2008–

Geografi: Skåne

Tema: 2.1

Metod: 3.2

SE-28: Pilotmodell för företagshälsovård i Jämtlands län

Krokoms kommun i Jämtland har haft mycket höga sjukskrivningstal och därför har en pilotmodell för företagshälsovård tagits fram i syfte att förbättra förutsättningarna för personer att snabbare komma tillbaka till arbetslivet.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Jämtland

Tema: 2.1, 2.4

Metod: 3.2, 3.7

DK-1: Sundhedspakken

Syftet med projektet är att tillhandahålla ett aktivitetsutbud till personer som blivit sjukskrivna till följd av stress.

Tidsperiod: 2011–

Geografi: Næstved

Tema: 2.1, 2.4

Metod: 3.2, 3.7

DK-2: Sårbehandling i Sorø

Syftet med initiativet är att effektivisera den lokala hemsjukvården så att sår hos äldre personer kan upptäckas och behandlas i ett tidigt skede. Det ses som ett viktigt led i att förbättra hemsjukvården och därmed livskvaliteten hos äldre personer.

Tidsperiod: 2000–

Geografi: Sorø

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.2

DK-4: Uppföljande hembesök

Projektet syftar till att genomföra uppföljande hembesök för patienter som varit inlagda på sjukhus och därmed påskynda tillfrisknandet hos dessa patienter.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Ringkøbing-Skjern, Herning, Holstebro, Ikast-Brandø, Lemvig, Struer

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.2

DK-5: Telemedicin i Syddanmark

Syftet med projektet är att utveckla en modell för ökad användning av telemedicin.

Tidsperiod: 2006–

Geografi: Haderslev, Tønder, Sønderborg, Aabenraa, Region Syddanmark

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.2

DK-8: BioMed Community

BioMed Community är en klusterorganisation för företag inom medicinteknik på norra Jylland. Klusterorganisationen syftar till att förbättra förutsättningarna för tillväxt i företagen och därmed för tillväxt i regionen i stort.

Tidsperiod: 2007–

Geografi: Aalborg

Tema: 2.1, 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-13: Hjälp till självhjälp i Tønder kommun

Projektet syftar till att minska patienters beroende av vård i hemmet genom individuellt anpassad rehabilitering.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Tønder

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.1

DK-17: Hälsovårdsavtal mellan Region Nordjylland och Vesthimmerland kommun Vesthimmerlands

Kommune har ingått ett hälsovårdsavtal med Region Nordjylland.

Tidsperiod: 2011–

Geografi: Region Nordjylland, Vesthimmerland

Tema: 2.1

Metod: 3.2, 3.3

DK-18: Hjälp till ett hälsosammare liv

Projektet är ett samarbete mellan regional och lokal nivå och syftar till bättre behandling och rehabilitering av personer med hjärtsjukdomar, KOL och diabetes.

Tidsperiod: 2011–2012

Geografi: Region Midtjylland, Skive, Viborg

Tema: 2.1

Metod: 3.2

DK-25: ”Anhöriga i psykiatrien”

”Anhöriga i psykiatrien” är ett nationellt kvalitetssäkringsprojekt inom psykiatrien, som syftar till att bättre involvera anhöriga i vården av patienter.

Tidsperiod: 2008–2009

Geografi: Danmark (nationellt)

Tema: 2.1

Metod: 3.2

DK-26: Patienten i hemmet

Syftet med projektet är att ge patienter bättre möjligheter att bo hemma genom att använda de möjligheter som informationsteknologi innebär för hemsjukvården.

Tidsperiod: 2012–2018

Geografi: Region SydDanmark

Tema: 2.1, 2.5

Metod: 3.2

FO-6: Skattereform på Färöarna

Landsstyret på Färöarna har beslutat att införa ett nytt system med platt skatt som träder i kraft 1 januari 2012.

Tidsperiod: 2012–

Geografi: Färöarna (nationellt)

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.3, 3.4

FO-08: Gratis transport för äldre medborgare

Sunda kommun erbjuder gratis transport för äldre medborgare i syfte att öka tillgången till fysisk träning och ge en möjlighet att mötas och på så sätt bli en aktiv deltagare i lokalsamhället.

Tidsperiod: 2008–

Geografi: Sunda

Tema: 2.1, 2.2, 2.3

Metod: 3.1

TN-2: Competitive Health Services

Projektet är transnationellt och syftar till att förbättra tillgängligheten till hälso- och sjukvård för befolkningen i landsbygds- och glesbygdsområden genom ökad användning av informationsteknologi.

Tidsperiod: 2008–2010

Geografi: Norra Österbotten, Västerbotten, Tromsø

Tema: 2.1

Metod: 3.2

TN-5: CREATOR

Projektet syftar till att utveckla en ny modell för att stimulera näringslivsutveckling och förbättra kundorienteringen inom äldreområdet.

Tidsperiod: 2011–2015

Geografi: Västerbotten, Egentliga Tavastland

Tema: 2.1

Metod: 3.2

TN-19: Gränslös vård

Syftet är att vidareutveckla samarbetet mellan kommunerna i den svenska och finska delen av Tornedalen inom hälsovård för att säkra dess kvalitet och öka valmöjligheterna för patienter i regionen.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Pajala, Övertorneå, Haparanda, Enontekiö, Muonio, Kolari, Pello, Ylitornio, Tornio

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.2

TN-20: Gränslös omsorg

Projektets mål är att möjliggöra för invånarna i regio-

nen att bo längre i deras egen miljö tack vare gränsöverskridande samarbete.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Inari, Sør-Varanger

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.2

2.2

Offentlig service och socialt skydd

I temat inkluderas barn- och äldreomsorg och socialtjänst men även pensionssystem och socialförsäkringssystem.

Offentlig service och socialt skydd påverkas naturligtvis starkt av förändringar i den demografiska strukturen. I en nationell kontext, innebär en allt äldre befolkning större press på pensionssystemet. Initiativ och regleringar för att uppmuntra människor att arbeta längre debatteras och genomförs i de nordiska länderna med syfte att lätta bördan på pensionssystemet. I ett regionalt och lokalt sammanhang är det frågor kring hur man ska kunna säkra en god nivå på omsorgstjänster som är mer aktuella. Många regioner och kommuner står inför stora utmaningar när det gäller att garantera sin befolkning grundläggande välfärdsservice och kommer också att ha svårigheter att hitta personer med rätt kompetens som kan arbeta i välfärdssektorn.

Än en gång är det viktigt att komma ihåg att organiseringen av system för offentlig service och socialt skydd skiljer sig mycket åt mellan de nordiska länderna vilket begränsar i vilken utsträckning exemplen är möjliga att överföra från ett nordiskt land till ett annat.

Exempel:

FI-1: Loppukiri gemenskapsboende för äldre personer

Gemenskapsboende är en modell för boendelösningar som tillmötesgår behov och krav hos äldre personer.

Tidsperiod: 2000–

Geografi: Helsingfors

Tema: 2.2, 2.10

Metod: 3.1

FI-9: MONIKKO

Projektet syftar till att undersöka behovet av boende och omsorg bland äldre personer.

Tidsperiod: 2011–2012

Geografi: S:t Michel, Mänttä-Vilppula, Närpes, Tammerfors, Åbo

Tema: 2.1, 2.2, 2.10

Metod: 3.2

FI-15: ”Innovationsbyn”

Innovationsbyn är en mötesplattform för aktörer inom social omsorg och hälso- och sjukvård i syfte att främja erfarenhetsutbyte och framväxten av nya idéer.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.2, 3.7

FI-21: Kommunjobb 2010

Syftet med projektet är att säkra kompetensförsörjningen i kommunerna genom att t.ex. förbättra möjligheterna att kombinera arbete och familj.

Tidsperiod: 2010

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.2, 2.4

Metod: 3.2, 3.7

FI-24: DART – Declining, Ageing and Regional Transformation

Syftet med INTERREG-projektet med partners från 13 europeiska regioner är att utveckla nya indikatorer för att mäta demografiska förändringar. Projektet syftar även till att hitta nya lösningar och formulera policyrekommendationer för utveckling och planering av offentlig service.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Norra Karelen

Tema: 2.2, 2.9

Metod: 3.2

AX-3: Integration.ax

Syftet med projektet är att förbättra möjligheterna för inflyttare till Åland att komma in i det åländska samhället.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Åland (nationellt)

Tema: 2.2, 2.4, 2.6

Metod: 3.2, 3.7

AX-5: Arbete i Fokus

Projektet syftar till att genom bland annat karriärplanering underlätta för personer som står utanför arbetsmarknaden att hitta arbete.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Åland (nationellt)

Tema: 2.2, 2.4

Metod: 3.2, 3.7

SE-9: Hållbara lokala servicelösningar

Projektet syftade till att hitta framgångsfaktorer när det gäller att skapa dynamisk lokal service i landsbygds- och glesbygdsområden.

Tidsperiod: 2010–2011

Geografi: Borgholm, Västervik, Nybro, Kalmar, Vetlanda, Katrineholm, Lindsberg, Askersund, Strömsund, Örnsköldsvik, Haparanda, Arvidsjaur, Kiruna, Boden

Tema: 2.2, 2.7

Metod: 3.2

SE-12: Hållbara servicelösningar

Projektet syftar till att finna nya kreativa sätt att upprätthålla kommersiell och kommunal service i glesbygdsområden.

Tidsperiod: 2010–2011

Geografi: Västerbotten

Tema: 2.2, 2.5, 2.7

Metod: 3.2

SE-17: Försörjningsstöd och den ekonomiska krisen

Projektet syftar till att göra kommunerna i Halland bättre förberedda på de konsekvenser finansiella kriser får för den kommunala sektorn, t.ex. att fler personer ansöker om försörjningsstöd.

Tidsperiod: 2009–2012

Geografi: Halland

Tema: 2.2

Metod: 3.5

SE-23: Mellan Rum

Syftet med projektet är att förbättra samarbetet mellan olika myndigheter för att förhindra att unga arbetssökande ”hamnar mellan stolarna” och inte får den hjälp de behöver i sitt arbetssökande.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund

Tema: 2.2, 2.4

Metod: 3.1, 3.2

DK-2: Sårbehandling i Sorø

Syftet med initiativet är att effektivisera den lokala hemsjukvården så att sår hos äldre personer kan upptäckas och behandlas i ett tidigt skede. Det ses som ett viktigt led i att förbättra hemsjukvården och därmed livskvaliteten hos äldre personer.

Tidsperiod: 2000–

Geografi: Sorø

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.2

DK-4: Uppföljande hembesök

Projektet syftar till att genomföra uppföljande hembesök för patienter som varit inlagda på sjukhus och

därmed påskynda tillfrisknandet.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Ringkøbing-Skjern, Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Lemvig, Struer

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.2

DK-5: Telemedicin i Syddanmark

Syftet med projektet är att utveckla en modell för utökad användning av telemedicin.

Tidsperiod: 2006–

Geografi: Haderslev, Tønder, Sønderborg, Aabenraa, Region Syddanmark

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.2

DK-13: Hjälp till självhjälp i Tønder kommun

Projektet syftar till att minska patienters beroende av vård i hemmet genom att använda individuellt anpassad rehabilitering.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Tønder

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.1

NO-8: Tillsammans för barn och unga

Syftet med projektet är att bättre koordinera lokala myndigheters insatser när det gäller utsatta barn och unga.

Tidsperiod: 2008–2011

Geografi: Norge (nationellt)

Tema: 2.2

Metod: 3.2

FO-4: SSP – ett förebyggande program för barn och unga

SPP är ett interdisciplinärt samarbete mellan aktörer som arbetar med barn och unga.

Tidsperiod: 2009–

Geografi: Färöarna (nationellt)

Tema: 2.2, 2.6

Metod: 3.2

FO-6: Skattereform på Färöarna

Landsstyret på Färöarna har beslutat att införa ett nytt system med platt skatt som träder i kraft 1 januari 2012.

Tidsperiod: 2012–

Geografi: Färöarna (nationellt)

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.3, 3.4

FO-08: Gratis transport för äldre medborgare

Sunda kommun erbjuder gratis transport för äldre medborgare i syfte att öka tillgången till fysisk träning och ge en möjlighet att mötas och på så sätt bli en aktiv deltagare i lokalsamhället.

Tidsperiod: 2008–

Geografi: Sunda

Tema: 2.1, 2.2, 2.3

Metod: 3.1

IS-9: Service för personer med funktionshinder

Ansvaret för service för personer med funktionshinder har överförts från staten till kommunerna.

Tidsperiod: 2011–

Geografi: Island (nationellt)

Tema: 2.2

Metod: 3.3

IS-10: Föräldraförsäkring på Island

Föräldraförsäkringssystemet på Island genomgick stora förändringar år 2000.

Tidsperiod: 2000–

Geografi: Island (nationellt)

Tema: 2.2

Metod: 3.3, 3.4

TN-11: Our Life as Elderly och Our Life as Elderly 2

Huvudsyftet med projektet är att utveckla nya effektiva modeller för service, rekrytering av personal, boende och kvalitet på vård och omsorg.

Tidsperiod: 2005–2007 (OLE1)+ 2008–2011 (OLE2)

Geografi: Norrbotten, Luleå, Uleåborg, Lieksa, Joensuu, Bodø, Nordland, Färöarna (nationellt), Vestmanna, Klaksvík, Akureyri, Hornafjörður, Hafnarfjörður

Tema: 2.2

Metod: 3.1, 3.2

TN-19: Gränslös vård

Syftet är att vidareutveckla samarbetet mellan kommunerna i den svenska och finska delen av Tornedalen inom hälsovård för att säkra dess kvalitet och öka valmöjligheterna för patienter i regionen.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Pajala, Övertorneå, Haparanda, Enontekiö, Muonio, Kolari, Pello, Ylitornio, Tornio

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.2

TN-20: Gränslös omsorg

Projektets mål är att möjliggöra för invånarna i regionen att bo längre i deras egen miljö tack vare gränsöverskridande samarbete.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Inari, Sør-Varanger

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.2

2.3 Infrastruktur och kollektivtrafik

Transportinfrastruktur är vägar, järnvägar, flyg- och båttransporter. Kommunikationsinfrastruktur definieras som telekommunikation och bredband. Det här temat inrymmer dessutom energiförsörjning och kollektivtrafik. Trycket på infrastruktur och kollektivtrafik förändras när befolkningen blir alltmer koncentrerad till storstadsområdena. Tillgången till bredband är också en avgörande infrastrukturfråga och skillnaderna i tillgång mellan olika delar av de nordiska länderna är fortfarande stor. För att kunna skapa bra förutsättningar för människor och företag i glesbygds- och landsbygdsområden är det helt avgörande med goda transportmöjligheter och god tillgång till bredband.

Exempel:

SE-3: Regionalt ansvar för kollektivtrafik

När Region Skåne bildades 1999 överfördes ansvaret för kollektivtrafik till det nyinrättade direktvalda regionala organet från de tidigare landstingen.

Tidsperiod: 1999–

Geografi: Skåne

Tema: 2.3

Metod: 3.3

SE-4: Botniabanan

Botniabanan är en nybyggd järnväg längs Norrlandskusten som t.ex. ska underlätta arbetspendling mellan Umeå och Örnsköldsvik.

Tidsperiod: 1999–2010

Geografi: Västernorrland, Västerbotten

Tema: 2.3

Metod: 3.2

SE-6: Broadband for the Far North

Projektet syftar till att förbättra tillgången till bredband i norra Sverige.

Tidsperiod: 2000–2006

Geografi: Norrbotten

Tema: 2.3

Metod: 3.2

SE-15: Nya Ostkustbanan

Projektet syftar till att förbättra järnvägsinfrastrukturen i syfte att skapa bättre förutsättningar för pendling.

Tidsperiod: 2011–2014

Geografi: Gävleborg, Västernorrland

Tema: 2.3, 2.9

Metod: 3.2

SE-16: ”En bättre sits” – ett infrastruktur- och transportprojekt

”En bättre sits” är ett omfattande infrastrukturprojekt i Mälardalsregionen för att öka regionens konkurrenskraft och förbättra förutsättningarna för en regional struktur med flera centra.

Tidsperiod: 2006–

Geografi: Stockholms län, Örebro län, Södermanland, Uppsala län, Västmanland

Tema: 2.3

Metod: 3.2

DK-19: Plattform för intelligenta transportsystem (ITS) på Nordjylland

Syftet med plattformen är att tillhandahålla en bas för att utveckla system för kommunikation mellan bilar och infrastruktur i syfte att göra trafiken säkrare och bilkörandet mer miljövänligt.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Region Nordjylland

Tema: 2.3, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-21: HubNorth – Region Nordjylland

HubNorth är ett nätverk på Nordjylland som profilerat sig inom vindenergi.

Tidsperiod: 2010–2014

Geografi: Region Nordjylland

Tema: 2.3

Metod: 3.2, 3.7

FO-1: Gratis kollektivtrafik i Tórshavn

Projektet syftar till att minska bilåkandet och uppmuntra till att använda kollektivtrafik.

Tidsperiod: 2007–
Geografi: Tórshavn
Tema: 2.3
Metod: 3.4

FO-2: Fjärrvärme i Tórshavn

Genom initiativet har fjärrvärme dragits in i några av de snabbast växande delarna av Tórshavn.

Tidsperiod: 1990–
Geografi: Tórshavn
Tema: 2.3
Metod: 3.2

FO-08: Gratis transport för äldre medborgare

Sunda kommun erbjuder gratis transport för äldre medborgare i syfte att öka tillgången till fysisk träning och ge en möjlighet att mötas och på så sätt bli en aktiv deltagare i lokalsamhället.

Tidsperiod: 2008–
Geografi: Sunda
Tema: 2.1, 2.2, 2.3
Metod: 3.1

IS-11: Islands telekommunikationsfond

Telekommunikationsfonden på Island har som uppgift att tilldela medel till projekt som garanterar internetuppkoppling i områden där marknadsförutsättningar inte existerar för sådan service.

Tidsperiod: 2005–
Geografi: Island (nationellt)
Tema: 2.3
Metod: 3.4

IS-12: Högre studier på Västfjordarna

Eleverna i de södra delarna av Västfjordarna har fått möjligheten att ägna sig åt distansstudier på gymnasiet i Snæfellsnes genom informationsteknologi.

Tidsperiod: 2007–2011
Geografi: Grundarfjörður, Vesturbyggð, Tálknafjarðarhreppur
Tema: 2.3, 2.6
Metod: 3.1, 3.2

IS-14: Gratis kollektivtrafik i Akureyri

Bussresor i Akureyri har varit gratis sedan år 2009. Antalet resenärer har nära fördubblats sedan bussavgiften avskaffades.

Tidsperiod: 2009–
Geografi: Akureyri
Tema: 2.3
Metod: 3.4

GL-1: Energimätning i Sarfannguaq

Syftet med projektet är att installera ett nytt system för energimätning i avlägsna delar av Grönland.

Tidsperiod: 2007
Geografi: Qeqqata
Tema: 2.3
Metod: 3.2

TN-10: Ishavsbanen

Ishavsbanen är ett järnvägsprojekt som förväntas skapa arbetstillfällen i området och bidra till regional och lokal utveckling.

Tidsperiod: 2010–2011
Geografi: Troms, Haparanda, Övertorneå, Pajala, Kiruna, Storfjord, Gáivuotna Kåfjord, Guovdageaidnu Kautokeino, Nordreisa, Enontekis, Muonio, Kolari, Pello, Övertorneå, Torneå
Tema: 2.3
Metod: 3.2

TN-15: Smallest

Smallest syftar till att göra förnyelsebar energi mer tillgänglig för de minsta kommunerna i de mest glest befolkade områdena i norra Europa.

Tidsperiod: 2009–2012
Geografi: Norra Karelen, Fuglafjörður, Norsjö, Austurland
Tema: 2.3
Metod: 3.2

TN-16: Rurala transportlösningar

Projektet syftar till att förbättra möjligheterna att bo, arbeta och förflytta sig i landsbygds- och kustområden i nordliga perifera delar av Europa.

Tidsperiod: 2009–2012
Geografi: Norra Karelen, Västernorrland, Pielinen-Karelen, Austurland
Tema: 2.3
Metod: 3.2

TN-17: Resecentrum Haparanda-Tornio

Projektets mål är att förena de existerande nationella kollektivtransportsystemen till en funktionell internationell enhet.

Tidsperiod: 2011–2013
Geografi: Haparanda, Tornio
Tema: 2.3, 2.4, 2.9
Metod: 3.2, 3.3, 3.7

TN-18: Utveckling av Nordkalottens logistik

Banverken i Norge, Sverige och Finland har i samarbete med basindustrier och regionala planeringsmyndig-

heter utvecklat möjligheter för hållbara godstransporter i Nordkalotten.

Tidsperiod: 2000–

Geografi: Norrbotten, Nordland, Lappi (Lapland), Oulu

Tema: 2.3

Metod: 3.2, 3.7

2.4 Arbetsmarknad

I många regioner och kommuner finns det ett stort glapp mellan utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden. Som ett exempel finns det i regioner och kommuner med universitet och högskolor en stor andel personer med högre utbildning. Det motsvarar dock inte alltid det behov av kompetens som den lokala och regionala arbetsmarknaden har. På samma gång finns det ofta svårigheter att möta behovet av arbetskraft inom vissa yrken, t.ex. läkare och byggnadsarbetare. I många regioner och kommuner har arbetskraftsinvandring starkt bidragit till att möta behovet av kompetens. Det finns en rad goda exempel på initiativ som tagits för att underlätta för personer som etablerar sig i en kommun eller region, t.ex. genom satsningar på språkutbildning, bostäder och barnomsorg.

Samtidigt som det råder brist på arbetskraft i vissa kommuner och regioner är ungdomsarbetslöshet ett växande problem i andra delar av Norden.

Exempel:

FI-2: Entreprenörskap för seniorer

Syftet med initiativet är att uppmuntra personer som snart ska gå i pension att förlänga sitt yrkesverksamma liv genom att bli entreprenörer.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Kaustby, Keuru, Nurmes, Sastamala

Tema: 2.4, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

FI-4: HEMAASU-modellen

Modellen ska användas av regionala myndigheter för att möjliggöra prognoser över befolkningsutveckling och utbudet av arbetskraft.

Tidsperiod: 2005–

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.4

Metod: 3.2, 3.5

FI-5: Utlokalisering av statliga myndigheter

I Finland har det under tio års tid skett en utlokalisering av statliga myndigheter till områden utanför huvudstadsregionen i syfte att skapa regional balans.

Tidsperiod: 2000–

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.4, 2.9

Metod: 3.3, 3.4

FI-7: SEUTURA-modellen

Modellen ska användas för att kartlägga vilka jobb-möjligheter det stora antalet pensionsavgångar kommer att medföra och vilket behov av kompetens det kommer att finnas i framtiden.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Pielinen-Karelen

Tema: 2.4

Metod: 3.5, 3.7

FI-10: EETU

Projektets syfte är att uppmuntra människor att stanna i eller återvända till regionen genom att förbättra möjligheterna till distansarbete, entreprenörskap och studier.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Pielinen-Karelen

Tema: 2.4

Metod: 3.7

FI-17: Attraktiv välfärd i Tavastehus (Hämeenlinna)

Projektet syftar till att utveckla nya sätt att hantera de utmaningar som en åldrande befolkning medför.

Tidsperiod: 2011–2014

Geografi: Tavastehus

Tema: 2.1, 2.4

Metod: 3.2, 3.7

FI-18: PAWTH - Pedagogy Assisting Workforce Transition

Projektet syftar till satsa på utbildning och fortbildning för att öka anställbarheten hos äldre personer.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Pielinen-Karelen

Tema: 2.4, 2.6

Metod: 3.2, 3.7

FI-20: Arbetskraft Fell-Lapland

Syftet med projektet var att skapa möjligheter för dem som är säsongsanställda inom turism i Lapland på vintern att kunna arbeta i skärgården i sydvästra Finland under sommarsäsongen.

Tidsperiod: 2001–2004

Geografi: Lapland, Egentliga Finland

Tema: 2.4

Metod: 3.2, 3.7

FI-21: Kommunjobb 2010

Syftet med projektet är att säkra kompetensförsörjningen i kommunerna genom att t.ex. förbättra möjligheterna att kombinera arbete och familj.

Tidsperiod: 2010

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.2, 2.4

Metod: 3.2, 3.7

FI-22: Arbetskraftsinvandring i Närpes

Initiativet handlar om att möta behovet av arbetskraft i regionen genom att skapa ett gott mottagande för de invandrare som kommer till regionen för att arbeta.

Tidsperiod: 2008–

Geografi: Närpes

Tema: 2.4, 2.5, 2.9

Metod: 3.6

FI-23: Juniormodellen

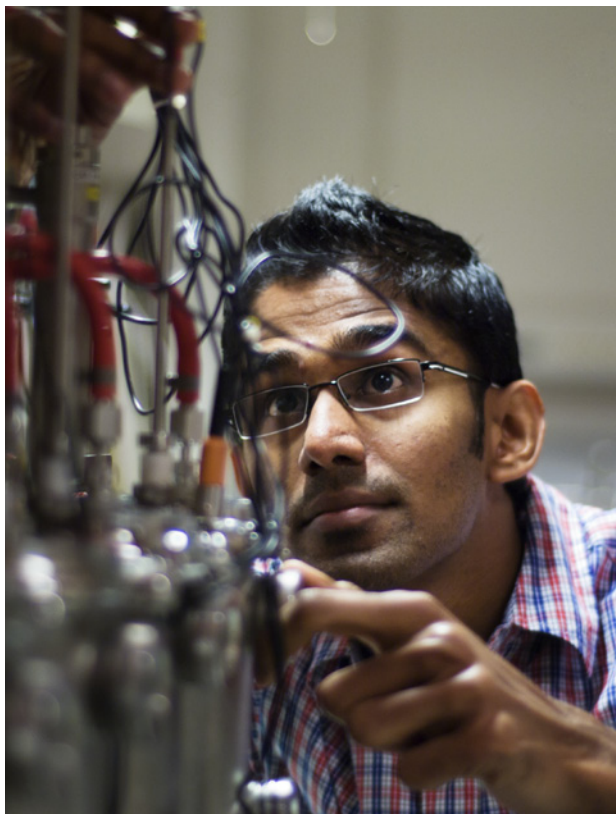
Juniormodellen innebär att studerande i slutet av sina studier eller nyutexaminerade anställs för högst två år och får en utbildare på arbetsplatsen som introducerar personen i arbetet och i det offentliga förvaltningssystemet.

Tidsperiod: pågående

Geografi: Esbo

Tema: 2.4

Metod: 3.7

AX-3: Integration.ax

Syftet med projektet är att förbättra möjligheterna för inflyttare till Åland att komma in i det åländska samhället.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Åland (nationellt)

Tema: 2.2, 2.4, 2.6

Metod: 3.2, 3.7

AX-5: Arbete i Fokus

Projektet syftar till att genom bland annat karriärplanering underlätta för personer som står utanför arbetsmarknaden att hitta arbete.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Åland (nationellt)

Tema: 2.2, 2.4

Metod: 3.2, 3.7

SE-2: Reform om nyanländas etablering på arbetsmarknaden och etableringslots

En nationell reform som syftar till att förbättra möjligheterna till etablering på arbetsmarknaden för nyanlända i.

Tidsperiod: 2010–

Geografi: Sverige (nationellt)

Tema: 2.4

Metod: 3.3, 3.4, 3.7

SE-20: Gymnasieutbildning, arbetsliv, samverkan (GAS)

Syftet med projektet är att utveckla gymnasieutbildningen i Västerbotten för att möta efterfrågan på kompetens i regionen.

Tidsperiod: 2009–2012

Geografi: Västerbotten

Tema: 2.4, 2.6

Metod: 3.7

SE-23: Mellan Rum

Syftet med projektet är att förbättra samarbetet mellan olika myndigheter för att förhindra att unga arbetssökande ”hamnar mellan stolarna” och inte får den hjälp de behöver i sitt arbetssökande.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund

Tema: 2.2, 2.4

Metod: 3.1, 3.2

SE-24: Äldre lär ung

Syftet med projektet är att utveckla nya strategier för att ersätta den kompetens som försvinner från arbets-

marknaden i och med pensionsavgångar bl.a. genom insatser för att överföra kompetens från äldre till yngre personer på arbetsmarknaden.

Tidsperiod: 2011–2012

Geografi: Dalarna

Tema: 2.4, 2.6

Metod: 3.7

SE-28: Pilotmodell för företagshälsovård i Jämtlands län

Krokoms kommun i Jämtland har haft mycket höga sjukskrivningstal och därför har en pilotmodell för företagshälsovård tagits fram i syfte att förbättra förutsättningarna för personer att snabbare komma tillbaka till arbetslivet.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Jämtland

Tema: 2.1, 2.4

Metod: 3.2, 3.7

SE-29: Varumärket Dalarna

Syftet med projektet Varumärket Dalarna är att stärka regionens varumärke för att kunna attrahera nya företag, nya invånare, nya besökare och nytt kapital.

Tidsperiod: 2003–

Geografi: Dalarna

Tema: 2.4, 2.5, 2.9

Metod: 3.2, 3.6

DK-1: Sundhedspakken

Syftet med projektet är att tillhandahålla ett aktivitetsutbud till personer som blivit sjukskrivna till följd av stress.

Tidsperiod: 2011–

Geografi: Næstved

Tema: 2.1, 2.4

Metod: 3.2, 3.7

DK-3: Satsning på unga Himmerland

Syftet med projektet är att utveckla samarbete och metoder för att öka antalet unga personer som påbörjar högre utbildning eller yrkesutbildning.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Vesthimmerland, Mariagerfjord, Rebild

Tema: 2.4, 2.6

Metod: 3.1, 3.2, 3.6

DK-6: Ytterligare tillväxt

Projektet syftar till att skapa tillväxt och utveckling i små- och medelstora företag genom t.ex. kompetensutveckling.

Tidsperiod: 2011–2014

Geografi: Region Nordjylland

Tema: 2.4, 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-7: Barriärbrytarna - vägledningsnätverk

Initiativet syftar till att etablera ett nätverk som tillhandahåller utbildning för arbetssökande, eventuellt med fokus på att dessa personer ska erhålla kompetens inom en annan sektor.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Thisted, Morsø, Jammerbugt

Tema: 2.4, 2.6

Metod: 3.2, 3.7

DK-9: STARTUP Aarhus

Syftet med STARTUP Aarhus är att stärka näringslivsutvecklingen och öka sysselsättningen i kommunen.

Tidsperiod: 2011–

Geografi: Aarhus

Tema: 2.4, 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-11: Sønderborg – arbejde for din partner

Sønderborg företags- och turistcenter har etablerat ett nätverk som syftar till att underlätta för personer som är medföljande till någon som fått arbete i kommunen att själva hitta ett arbete.

Tidsperiod: 2006–

Geografi: Sønderborg

Tema: 2.4

Metod: 3.2, 3.7

DK-14: Utländsk arbetskraft och bosättning

Projektet fokuserar på att attrahera arbetskraftsinvandrare till regionen.

Tidsperiod: 2008

Geografi: Guldborgsund, Lolland

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.2, 3.4, 3.7

DK-20: Syddanmark som vetenskapsregion

Region Syddanmark samarbetar med Nationellt center för undervisning inom naturvetenskap, teknik och hälsa (NTS-centret) för att utveckla lokala strategier och nätverk på vetenskapsområdet.

Tidsperiod: 2012–2015

Geografi: Region Syddanmark

Tema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-23: Serviceprojekt i Hanstholm

Projektet syftar till att öka kompetensen hos anställda inom 14 företag i Hanstholm för att utveckla nya produkter och öka omsättningen.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Region Nordjylland

Tema: 2.4, 2.5, 2.6

Metod: 3.7

NO-1: Innovation i Snåsa

Syftet med projektet är att skapa fler arbetsplatser inom olika branscher; att skapa ett robust näringsliv; öka inflyttningen och skapa en permanent kultur som präglas av utveckling och innovation.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Snåsa

Tema: 2.4, 2.5, 2.7, 2.8

Metod: 3.7

NO-2: Agro Business Park

Agro Business Park (ABP) har till syfte att skapa affärs-
möjligheter inom jordbruket.

Tidsperiod: 2006–2009

Geografi: Gloppen

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.7

NO-3: Koppargruvdrift i Kvalsund

I den nordnorska kommunen Kvalsund (Finnmark) sker stora satsningar på att etablera nya koppargruvor. Syftet med projektet är att öka sysselsättningen och att säkra och främja att gruvsatsningarna får positiva konsekvenser för lokalsamhället.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Kvalsund

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.2, 3.7

NO-4: Flekkefjord – en vilja att växa

Det övergripande syftet med projektet är att skapa ett brett engagemang för att öka kommunens attraktivitet.

Tidsperiod: 2009–2012

Geografi: Flekkefjord

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.2, 3.7

NO-6: Platsberoende arbetsplatser

Projektet som är ett pilotprojekt fokuserar på användningen av ny teknologi för att skapa ett flexiblere arbetsliv.

Tidsperiod: 2009–2014

Geografi: Troms

Tema: 2.4, 2.5, 2.10

Metod: 3.7

NO-9: Move to MoRe

Projektet syftar till att öka inflyttningen till regionen och att säkra tillgången på arbetskraft med rätt kompetens till näringslivet.

Tidsperiod: 2007–2010

Geografi: Møre og Romsdal

Tema: 2.4, 2.10

Metod: 3.7

NO-10: Hållbara Telemark

Hållbara Telemark är en regional strategi för tillväxt och hållbar utveckling i Telemark.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Telemark

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.6

NO-11: Samhällssatsning på Senja

Syftet med projektet är att mobilisera krafter i ett litet samhälle för att främja utveckling och optimism med syfte att öka befolkningen och antalet nya arbetsplatser.

Tidsperiod: 2007–2010

Geografi: Berg

Tema: 2.4

Metod: 3.6

NO-12: Bygga i Tranøy

För att stimulera byggande av nya bostäder erbjuder kommunen kostnadsfria tomter för dem som väljer att bygga i kommunen.

Tidsperiod: 1993–

Geografi: Tranøy

Tema: 2.4, 2.10

Metod: 3.4, 3.6

NO-14: Aktiv på dagtid

Syftet med projektet är att aktivera personer som helt eller delvis står utanför arbetsmarknaden.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Tromsø

Tema: 2.4

Metod: 3.7

NO-15: Expat Mid-Norway

Expat Mid-Norway erbjuder olika typer av service för företag som rekryterar utländsk arbetskraft eller arbetskraft från andra delar av Norge.

Tidsperiod: 2008–

Geografi: Sør-Trøndelag

Tema: 2.4, 2.5, 2.10

Metod: 3.7

NO-16: Ökad bosättning i Herøy

Projektet syftar till att genom olika typer av insatser öka inflyttningen till Herøy.

Tidsperiod: 2009–2014

Geografi: Herøy

Tema: 2.4, 2.10

Metod: 3.6, 3.7

NO-17: Barnbyn Finnsnes

Projektet syftar till att förbättra förhållandena för barn och unga i Finnsnes. Kommunen vill profilera sig som en barnvänlig kommun.

Tidsperiod: 2007–2011

Geografi: Lenvik

Tema: 2.4

Metod: 3.6

NO-20: Inflyttningsprojekt i Nordland

Projektet syftar till att öka inflyttningen och fokuserar särskilt på integrationsfrågor, språkutbildning och tillgång på arbete och bostäder.

Tidsperiod: 2011–2012

Geografi: Nordland

Tema: 2.4, 2.9, 2.10

Metod: 3.2, 3.6

NO-22: Ljus i fönstren

Myndigheter i Hallingdal har som målsättning att se till att inflyttare får arbete inom regionen samt att upprätthålla service och trevliga levnadsvillkor i regionen.

Tidsperiod: 2008–2011

Geografi: Ål, Gol, Hol, Hemsedal, Nes, Flå, Nore og Uvdal, Rollag, Flesberg, Sigdal, Krødsherad, Modum.

Tema: 2.4, 2.9, 2.10

Metod: 3.2, 3.6

NO-24: Tillflyttingsprojektet

Tillflyttingsprojektets mål är att bidra till att skapa bästa möjliga förutsättningar för arbetskraftsinvandring för att minimera möjliga negativa följder av den ökade bristen på arbetskraft runt om i landet.

Tidsperiod: 2009–2012

Geografi: Norge (nationellt)

Tema: 2.4, 2.9, 2.10

Metod: 3.7

IS-2: Kreativa samhällen

Syftet med projektet är att skapa en miljö där konstnärer och designers arbetar tillsammans med lokala företag och entreprenörer för att utveckla nya produkter.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Austurland

Tema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8

Metod: 3.1, 3.2, 3.7

TN-1: SMIL(E) – Skandinaviska metoder för innovativt lärande

Syftet med projektet är att öka intresset för teknologi, matematik och naturvetenskap, och därigenom i förlängningen skapa en balans mellan utbud och efterfrågan på högutbildad arbetskraft.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Halmstad, Varberg, Telemark, Skien, Kragerø, Porsgrunn, Oslo, Viborg, Silkeborg, Syddjurs

Tema: 2.4, 2.6

Metod: 3.2

TN-3: Flexible Working Culture

Projektet syftar till att främja sätt att attrahera nya fritidsboende, arbetsgivare, anställda, entreprenörer och företag till skärgården genom att lyfta fram möjligheterna till flexibelt arbete.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Egentliga Finland, Åland (nationellt)

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

TN-6 Best Agers

Projektet syftar till att främja kunskapsöverföring mellan generationer och att uppmuntra personer som närmar sig pensionsåldern att stanna längre på arbetsmarknaden.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Norrbotten, Göteborg, Fredericia

Tema: 2.4, 2.5, 2.8, 2.9

Metod: 3.2, 3.7

TN-17: Resecentrum Haparanda-Tornio

Projektets mål är att förena de existerande nationella kollektivtransportsystemen till en funktionell internationell enhet.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Haparanda, Tornio

Tema: 2.3, 2.4, 2.9

Metod: 3.2, 3.3, 3.7

2.5 Näringsliv

Företag behöver attrahera både personer med rätt kompetens och kapital för investeringar. I regioner som karaktäriseras av utflyttning och en åldrande befolkning kommer företag att ha begränsad tillgång till både arbetskraft och kapital. Potentialen hos en kommun att kunna attrahera både personer med rätt kompetens och investeringar är avgörande för näringslivets utveckling i kommunen. Det måste därför finnas en viss bredd och djup i näringslivet för att skapa en god miljö för affärsutveckling, kunskapsöverföring och innovation. Det måste också finnas ett nätverk av serviceföretag som kan tillhandahålla nödvändiga kringtjänster till det övriga näringslivet.

De möjligheter till affärsutveckling som en åldrande befolkning ger kommer också alltmer i fokus. Antalet personer över 64 år ökar men samtidigt är dessa personer också friskare och mer aktiva än tidigare generationer. Begreppet ”silvrekonomi” används ibland för att illustrera den potential som finns när det gäller att utveckla affärsidéer riktade till äldre aktiva personer.

Exempel:

FI-3 YES-centra och utbildning i entreprenörskap

Entreprenörskap är en integrerad del av utbildningen i finska skolor. Syftet med YES-centra är att stödja och underlätta finska skolors utbildning i entreprenörskap.

Tidsperiod: 2002–

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.5, 2.6, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

FI-14: Futuuri – Framtida kvinnliga entreprenörer och företagsledare

Projektet syftar till att skapa tillväxt i företag som drivs av kvinnor.

Tidsperiod: 2008–2011

Geografi: Norra Savolax

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

FI-19: Neda Ordym

Projektet syftar till att främja regional attraktivitet och utveckla turistprodukter baserat på lokala traditioner.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Lappland

Tema: 2.5, 2.9

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

FI-22: Arbetskraftsinvandring i Närpes

Initiativet handlar om att möta behovet av arbetskraft i regionen genom att skapa ett gott mottagande för de invandrare som kommer till regionen för att arbeta.

Tidsperiod: 2008–

Geografi: Närpes

Tema: 2.4, 2.5, 2.9

Metod: 3.6

AX-1: Företagsjuntan

Nätverket syftar till främja personlig och professionell utveckling för dagens och framtidens kvinnliga entreprenörer på Åland.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Åland (nationellt)

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.7

AX-2: Startaaget.ax

Startaaget.ax är en internetportal som innehåller information om att starta och utveckla företag.

Tidsperiod: 2008–

Geografi: Åland (nationellt)

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

SE-1: Team Företagande

Projektet syftar till att stärka entreprenörskap på landsbygden för att göra näringslivet på landsbygden så varierat och brett som möjligt.

Tidsperiod: 2007–

Geografi: Sverige (nationellt)

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.7

SE-5: NetPort Karlshamn

NetPort Karlshamn är en Triple Helix-organisation som syftar till att skapa bättre förutsättningar för hållbar ekonomisk tillväxt och utveckling i Karlshamn.

Tidsperiod: 2001–

Geografi: Karlshamn

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

SE-8: Kunden i fokus

Syftet med projektet är att stärka genusperspektivet inom företagsrådgivning.

Tidsperiod: 2010–2011

Geografi: Skellefteå

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2

SE-12: Hållbara servicelösningar

Projektet är regionalt och syftar till att finna nya kreativa sätt att upprätthålla kommersiell och kommunal service i glesbygdsområden.

Tidsperiod: 2010–2011

Geografi: Västerbotten

Tema: 2.2, 2.5, 2.7

Metod: 3.2

SE-13: Virtuellt EU-projekt kontor

Syftet med projektet är att tillhandahålla stöd när det gäller EU-frågor för att öka antalet EU-finansierade projekt i regionen och att stärka utveckling i regionens företag.

Tidsperiod: 2005–

Geografi: Västerbotten

Tema: 2.5, 2.9

Metod: 3.2, 3.7

SE-14: Västerbotten Investment Agency

Västerbotten Investment Agency (VIA) är en regional investeringsbyrå som marknadsför Västerbotten som en attraktiv region för investerare och företag.

Tidsperiod: 2009–

Geografi: Västerbotten

Tema: 2.5

Metod: 3.6, 3.7

SE-21: Mini Europe

Projektet syftar till erfarenhetsutbyte mellan ett antal europeiska regioner när det gäller att utveckla regionala policies för utveckling av små- och medelstora företag.

Tidsperiod: 2008–2011

Geografi: Västernorrland, Jämtland

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

SE-25: Grön affärsutveckling

Genom stöd och inspiration till enskilda entreprenörer inom jordbruk, syftar projektet till att utveckla kompetens och arbetsmarknad på landsbygden.

Tidsperiod: 2005–2009

Geografi: Orust, Lysekil, Sotenäs, Munkedal, Tanum, Strömstad

Tema: 2.5, 2.8, 2.9

Metod: 3.2, 3.7

SE-26: Invest in Norrbotten

Syftet med initiativet är att skapa bättre förutsättningar för investeringar i regionen.

Tidsperiod: 2009–2012

Geografi: Norrbotten

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

SE-27: Heart of Lapland

Projektet syftar till att utveckla turistindustrin och turistinformationen i Lappland.

Tidsperiod: 2004–2013

Geografi: Kalix, Haparanda, Överkalix, Övertorneå, Pajala

Tema: 2.5

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

SE-29: Varumärket Dalarna

Syftet med projektet Varumärket Dalarna är att stärka regionens varumärke för att kunna attrahera nya företag, nya invånare, nya besökare och nytt kapital.

Tidsperiod: 2003–

Geografi: Dalarna

Tema: 2.4, 2.5, 2.9

Metod: 3.2, 3.6

DK-6: Ytterligare tillväxt

Projektet syftar till att skapa tillväxt och utveckling i små- och medelstora företag genom t.ex. kompetensutveckling.

Tidsperiod: 2011–2014

Geografi: Region Nordjylland

Tema: 2.4, 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-8: BioMed Community

BioMed Community är en klusterorganisation för företag inom medicinteknik på norra Jylland. Klusterorganisationen syftar till att förbättra förutsättningarna för tillväxt i företagen och därmed för tillväxt i regionen i stort.

Tidsperiod: 2007–

Geografi: Aalborg

Tema: 2.1, 2.5, 2.8
Metod: 3.2, 3.7

DK-9: STARTUP Aarhus

Syftet med STARTUP Aarhus är att stärka näringslivsutvecklingen och öka sysselsättningen i kommunen.

Tidsperiod: 2011–

Geografi: Aarhus

Tema: 2.4, 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-10: Utveckling av företag inom matsektorn

Syftet med initiativet är att stödja innovation och tillväxt i små och mellanstora företag inom matproduktion.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Region Midtjylland

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-14: Utländsk arbetskraft och bosättning

Projektet fokuserar på att attrahera arbetskraftsinvandrare till regionen.

Tidsperiod: 2008

Geografi: Guldborgsund, Lolland

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.2, 3.4, 3.7

DK-16: Företagsnätverk Struer

Nätverket syftar till att tillhandahålla personlig rådgivning för att assistera entreprenörer med att identifiera affärsmöjligheter och tillväxtpotential.

Tidsperiod: 2011–

Geografi: Struer

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.7

DK-20: Syddanmark som vetenskapsregion

Region Syddanmark samarbetar med Nationellt center för undervisning inom naturvetenskap, teknik och hälsa (NTS-centret) för att utveckla lokala strategier och nätverk på vetenskapsområdet.

Tidsperiod: 2012–2015

Geografi: Region Syddanmark

Tema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-23: Serviceprojekt i Hanstholm

Projektet syftar till att öka kompetensen hos anställda inom 14 företag i Hanstholm för att utveckla nya produkter och öka omsättningen.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Region Nordjylland

Tema: 2.4, 2.5, 2.6

Metod: 3.7

DK-26: Patienten i hemmet

Syftet med projektet är att ge patienter bättre möjligheter att bo kvar hemma genom att använda de möjligheter som ny teknologi innebär för hemsjukvården.

Tidsperiod: 2012–2018

Geografi: Region SydDanmark

Tema: 2.1, 2.5

Metod: 3.2

NO-1: Innovation i Snåsa

Syftet med projektet är att skapa fler arbetsplatser inom olika branscher; att skapa ett robust näringsliv; öka inflyttningen och skapa en permanent kultur som präglas av utveckling och innovation.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Snåsa

Tema: 2.4, 2.5, 2.7, 2.8

Metod: 3.7

NO-2: Agro Business Park

Agro Business Park (ABP) har till syfte att skapa affärsmöjligheter inom jordbruket.

Tidsperiod: 2006–2009

Geografi: Gloppen

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.7

NO-3: Koppargruvdrift i Kvalsund

I den nordnorska kommunen Kvalsund (Finnmark) sker stora satsningar på att etablera nya koppargruvor. Syftet med projektet är att öka sysselsättningen och att säkra och främja att gruvsatsningarna får positiva konsekvenser för lokalsamhället.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Kvalsund

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.2, 3.7

NO-4: Flekkefjord – en vilja att växa

Det övergripande syftet med projektet är att skapa ett brett engagemang för att öka kommunens attraktivitet.

Tidsperiod: 2009–2012

Geografi: Flekkefjord

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.2, 3.7

NO-6: Platsoberoende arbetsplatser

Projektet som är ett pilotprojekt fokuserar på användningen av ny teknologi för att skapa ett flexibla arbetsliv.

Tidsperiod: 2009–2014

Geografi: Troms

Tema: 2.4, 2.5, 2.10

Metod: 3.7

NO-7: Huldra Start

Huldra Start är ett etableringsprogram för kvinnliga entreprenörer.

Tidsperiod: 2007–

Geografi: Sogn og Fjordane

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.7

NO-10: Hållbara Telemark

Hållbara Telemark är en regional strategi för tillväxt och hållbar utveckling i Telemark.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Telemark

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.6

NO-15: Expat Mid-Norway

Expat Mid-Norway erbjuder olika typer av service för företag som rekryterar utländsk arbetskraft eller arbetskraft från andra delar av Norge.

Tidsperiod: 2008–

Geografi: Sør-Trøndelag

Tema: 2.4, 2.5, 2.10

Metod: 3.7

NO-18: Målselv Fjellandsby

Projektet är en turistsatsning på utveckling av ett besökscenter i Målselv kommun.

Tidsperiod: 2007–

Geografi: Målselv

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.6

IS-1: Framgång

Det här är ett offentligt policyinitiativ som syftar till att stödja kvinnors entreprenörskap.

Tidsperiod: 1996–

Geografi: Island (nationellt)

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

IS-2: Kreativa samhällen

Syftet med projektet är att skapa en miljö där konstnärer och designers arbetar tillsammans med lokala företag och entreprenörer för att utveckla nya produkter.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Austurland

Tema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8

Metod: 3.1, 3.2, 3.7

IS-3: Akureyris regionala tillväxtavtal

Avtalet har ingåtts av privata och lokala aktörer i området runt fjorden Eyjafjörður i syfte att samarbeta för att främja den lokala ekonomin.

Tidsperiod: 2005–

Geografi: Grýtubakkahreppur, Svalbarðsstrandarhreppur, Eyjafjarðarsveit, Akureyri, Hörgársveit, Dalvíkurbyggð, Fjallabyggð

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

IS-8: Användningsplan för kustzonen Arnarfjörður

Westfjords

Projektet har designats för att utveckla nya användningsmöjligheter av kustzonen och stödja miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbart nyttjande av området.

Tidsperiod: 2009–2012

Geografi: Vestfirðir

Tema: 2.5

Metod: 3.7

IS-13: Svanni - lånegarantifond för kvinnor

Lånegarantifonden Svanni försäkrar kvinnliga entreprenörer enklare tillgång till finansiering och bidrar till att öka möjligheterna för kvinnor att grunda företag.

Tidsperiod: 2011–2015

Geografi: Island (nationellt)

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.7

GL-2: Destination Polcirkeln

Projektet är en turistsatsning på Grönland.

Tidsperiod: 2010–

Geografi: Qeqqata

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.6

GL-3: Destination Avannaa

Initiativet syftar till att främja samarbete mellan lokala företag för att stärka utvecklingen av turismen i området.

Tidsperiod: 2004–

Geografi: Qaasuitsup

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.6, 3.7

GL-4: Goda initiativ i Sermersooq – Iværk' Messe

Näringslivsförvaltningen i Sermersooq kommun arrangerar träffar för oberoende entreprenörer.

Tidsperiod: 2012

Geografi: Sermersooq

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.1, 3.7

GL-5: Tillväxtmönster för företag – ”INERIK”

Huvudsyftet med projektet är att främja tillväxt i ny-startade små och medelstora företag

Tidsperiod: 2010

Geografi: Sermersooq

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.7

TN-3: Flexible Working Culture

Projektet syftar till att främja sätt att attrahera nya fritidsboende, arbetsgivare, anställda, entreprenörer och företag till skärgården genom att lyfta fram möjlig-

heterna till flexibelt arbete.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Egentliga Finland, Åland (nationellt)

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

TN-6 Best Agers

Projektet syftar till att främja kunskapsöverföring mellan generationer och att uppmuntra personer som närmar sig pensionsåldern att stanna längre på arbetsmarknaden.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Norrbotten, Göteborg, Fredericia

Tema: 2.4, 2.5, 2.8, 2.9

Metod: 3.2, 3.7

TN-9: Rekreationsrutter

Projektet syftar till att marknadsföra området runt Öresund, Kattegatt och Skagerack som attraktivt för friluftsturism och att främja turistföretagande i regionen.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Geography: Region Nordjylland, Hørring, Frederikshavn, Region Sjælland, Læsø, Faxe, Guldborgsund, Holbæk, Jammerbugt, Køge, Brønderslev, Mariagerfjord, Morsø, Odsherred, Rebild, Ringsted, Stevns, Thisted, Vesthimmerland, Aalborg, Østfold, Moss, Rygge, Råde, Akershus, Asker, Bærum, Frogn, Oppedgård, Vestby, Buskerud, Hurum, Lier, Røyken, Halden, Region Halland, Region Skåne, Trelleborg, Vellinge, Skurup, Svedala, Laholm, Hylte, Falkenberg, Varberg, Kungsbacka, Orust, Västra Götalands region, Uddevalla, Svalöv, Lysekil, Stenungssund, Strömstad, Tanum, Sotenäs, Munkedal, HARRYDA

Tema: 2.5

Metod: 3.2, 3.7

2.6 Utbildning

Demografiska förändringar kommer också att påverka utbildningssystemet. Det finns flera aspekter på detta tema. Det handlar dels om att säkra utbudet av grundskola och gymnasieskola men också om att tillhandahålla yrkesutbildning för att möta en förändrad efterfrågan på arbetsmarknaden.

Exempel:

FI-3 YES-centra och utbildning i entreprenörskap

Entreprenörskap är en integrerad del av utbildningen i finska skolor. Syftet med YES-centra är att stödja och underlätta finska skolors utbildning i entreprenörskap.

Tidsperiod: 2002–

Geografi: Finland (nationellt)
Tema: 2.5, 2.6, 2,8
Metod: 3.2, 3.7

FI-18: PAWTH – Pedagogy Assisting Workforce Transition

Projektet syftar till att satsa på utbildning och fortbildning för att öka anställbarheten hos äldre personer.
Tidsperiod: 2009–2011
Geografi: Pielinen-Karelen
Tema: 2.4, 2.6
Metod: 3.2, 3.7

AX-3: Integration.ax

Syftet med projektet är att förbättra möjligheterna för inflyttare till Åland att komma in i det åländska samhället.
Tidsperiod: 2010–2013
Geografi: Åland (nationellt)
Tema: 2.2, 2.4, 2.6
Metod: 3.2, 3.7

AX-6: Det framtida utbildningsbehovet på Åland

Projektet analyserar utbildningsbehovet idag och i framtiden på Åland.
Tidsperiod: 2004–2006
Geografi: Åland (nationellt)
Tema: 2.6
Metod: 3.5, 3.7

SE-11: Småskolor i utveckling

Genom att använda ny teknologi kan lärare, elever och föräldrar arbeta tillsammans och utveckla skolorna som ett verktyg för att överbygga avstånd.
Tidsperiod: 2011
Geografi: Sverige (nationellt)
Tema: 2.6
Metod: 3.1, 3.2

SE-20: Gymnasieutbildning, arbetsliv, samverkan (GAS)

Syftet med projektet är att utveckla gymnasieutbildningen i Västerbotten för att möta efterfrågan på kompetens i regionen.
Tidsperiod: 2009–2012
Geografi: Västerbotten
Tema: 2.4, 2.6
Metod: 3.7

SE-24: Äldre lär ung

Syftet med projektet är att utveckla nya strategier för att ersätta den kompetens som försvinner från arbets-

marknaden med pensionsavgångar bl.a. genom insatser för att överföra kompetens från äldre till yngre personer på arbetsmarknaden.
Tidsperiod: 2011–2012
Geografi: Dalarna
Tema: 2.4, 2.6
Metod: 3.7

DK-3: Satsning på unga Himmerland

Syftet med projektet är att utveckla samarbete och metoder för att öka antalet unga personer som påbörjar högre utbildning eller yrkesutbildning.
Tidsperiod: 2010–2012
Geografi: Vesthimmerland, Mariagerfjord, Rebild
Tema: 2.4, 2.6
Metod: 3.1, 3.2, 3.6

DK-7: Barriärbrytarna – vägledningsnätverk

Initiativet syftar till att etablera ett nätverk som tillhandahåller utbildning för arbetsökande, eventuellt med fokus på att dessa personer ska erhålla kompetens inom en annan sektor.
Tidsperiod: 2011–2013
Geografi: Thisted, Morsø, Jammerbugt
Tema: 2.4, 2.6
Metod: 3.2, 3.7

DK-12: Företagsakademi sydväst

Företagsakademi sydväst har starka kopplingar både till det regionala näringslivet men också till internationella partners.
Tidsperiod: 2008–
Geografi: Sønderborg
Tema: 2.6
Metod: 3.7

DK-15: Högre handsexamen (Hhx) på Fjerritslev gymnasium

I samarbete mellan ett lokalt utbildnings- och företagscenter och gymnasieskolan erbjuds möjlighet att ta en handsexamen på gymnasienivå.
Tidsperiod: 2011–
Geografi: Jammerbugt, Thisted
Tema: 2.6
Metod: 3.2

DK-20: Syddanmark som vetenskapsregion

Region Syddanmark samarbetar med Nationellt center för undervisning inom naturvetenskap, teknik och hälsa (NTS-centret) för att utveckla lokala strategier och nätverk på vetenskapsområdet.
Tidsperiod: 2012–2015

Geografi: Region Syddanmark
Tema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8
Metod: 3.2, 3.7

DK-23: Serviceprojekt i Hanstholm

Projektet syftar till att öka kompetensen hos anställda inom 14 företag i Hanstholm för att utveckla nya produkter och öka omsättningen.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Region Nordjylland

Tema: 2.4, 2.5, 2.6

Metod: 3.7

NO-5: Trainee Innlandet

Huvudsyftet med projektet är att rekrytera och behålla kompetens i regionen.

Tidsperiod: 1999–

Geografi: Hedmark, Oppland

Tema: 2.6

Metod: 3.1, 3.7

NO-13: Utbildning och arbetsliv i Haugalandet

Projektet är ett interkommunalt samarbete i syfte att skapa och förstärka länkarna mellan skola och näringsliv.

Geografi: Bokn, Haugesund, Karmøy, Sveio, Tysvær, Tidsperiod: 2005–

Geografi: Bokn, Haugesund, Karmøy, Sveio, Tysvær, Utsira, Vindafjord

Tema: 2.6

Metod: 3.1, 3.2

NO-19: Sammanslagning av Oslo högskola och Akershus högskola

De två högskolorna har slagits samman till högskolan i Oslo och Akershus.

Tidsperiod: 2011

Geografi: Oslo og Akershus

Tema: 2.6

Metod: 3.3

FO-3: Snar – utbildningsportal

Snar är en öppen utbildningsportal på Färöarna som syftar till att underlätta det dagliga arbetet för lärare, elever och även föräldrar i allt som rör skolarbetet.

Tidsperiod: 2009–2012 + 2012–2015

Geografi: Färöarna (nationellt)

Tema: 2.6

Metod: 3.1, 3.2

FO-4: SSP – ett förebyggande program för barn och unga

SSP är ett interdisciplinärt samarbete mellan aktörer som arbetar med barn och unga.

Tidsperiod: 2009–

Geografi: Färöarna (nationellt)

Tema: 2.2, 2.6

Metod: 3.2

IS-2: Kreativa samhällen

Syftet med projektet är att skapa en miljö där konstnärer och designers arbetar tillsammans med lokala företag och entreprenörer för att utveckla nya produkter.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Austurland

Tema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8

Metod: 3.1, 3.2, 3.7

IS-12: Högre studier på Västfjordarna

Eleverna i de södra delarna av Västfjordarna har fått möjligheten att ägna sig åt distansstudier på gymnasiet i Snæfellsnes genom informationsteknologi.

Tidsperiod: 2007–2011

Geografi: Grundarfjörður, Vesturbyggð, Tálknafjarðarhreppur

Tema: 2.3, 2.6

Metod: 3.1, 3.2

TN-1: SMIL(E) – Skandinaviska metoder för innovativt lärande

Syftet med projektet är att öka intresset för teknologi, matematik och naturvetenskap, och därigenom i förlängningen skapa en balans mellan utbud och efterfrågan på högutbildad arbetskraft.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Halmstad, Varberg, Telemark, Skien, Kragerø, Porsgrunn, Oslo, Viborg, Silkeborg, Syddjurs

Tema: 2.4, 2.6

Metod: 3.2

2.7 Kommersiell service

Kommersiell service såsom matbutiker, bensinstationer, apotek etc. är av avgörande betydelse för ett samhälle. I landsbygds- och glesbygdsområden och kommuner med en minskande befolkning, är bristande tillgång på kommersiell service ett växande problem. I små samhällen finns det helt enkelt inte ett tillräckligt stort kundunderlag för att driva matbutiker, bensinstationer, apotek, etc. och det är också därför som allt mer av den kommersiella servicen försvinner från dessa områden.

Exempel:

SE-9: Hållbara lokala servicelösningar

Projektet syftade till att hitta framgångsfaktorer när det gäller att skapa dynamisk lokal service i landsbygds- och glesbygdsområden.

Tidsperiod: 2010–2011

Geografi: Borgholm, Västervik, Nybro, Kalmar, Vetlanda, Katrineholm, Lindesberg, Askersund, Strömsund, Örnsköldsvik, Haparanda, Arvidsjaur, Kiruna, Boden

Tema: 2.2, 2.7

Metod: 3.2

SE-12: Hållbara servicelösningar

Projektet är regionalt och syftar till att finna nya kreativa sätt att upprätthålla kommersiell och kommunal service i glesbygdsområden.

Tidsperiod: 2010–2011

Geografi: Västerbotten

Tema: 2.2, 2.5, 2.7

Metod: 3.2

NO-1: Innovation i Snåsa

Syftet med projektet är att skapa fler arbetsplatser inom olika branscher; att skapa ett robust näringsliv; öka inflyttningen och skapa en permanent kultur som präglas av utveckling och innovation.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Snåsa

Tema: 2.4, 2.5, 2.7, 2.8

Metod: 3.7

FO-7: Småbutiker i landsbygdsområden

Syftet med projektet är att jämföra och analysera småbutiker i glesbefolkade områden i mindre samhällen på Färöarna.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Färöarna (nationellt)

Tema: 2.7

Metod: 3.7

2.8 Entreprenörskap

Antalet entreprenörer i en kommun eller en region är av avgörande betydelse för tillväxt men det är viktigt att inte enbart fokusera på att nya företag bildas utan också på att existerande företag växer. Den demografiska situationen påverkar även antalet personer som startar företag. I ett område som karaktäriseras av få personer i arbetsför ålder och en minskande befolkning kommer det också att få konsekvenser för hur många nya företag som startas. Bland de exempel som listas nedan återfinns ett antal projekt som fokuserar på att främja företagande hos personer som närmar sig pensionsåldern och dessutom initiativ som syftar till att stödja kvinnliga entreprenörer.

Exempel:

FI-2: Entreprenörskap för seniorer

Syftet med initiativet är att uppmuntra personer som snart ska gå i pension att förlänga sitt yrkesverksamma liv genom att bli entreprenörer.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Kaustby, Keuru, Nurmes, Sastamala

Tema: 2.4, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

FI-3: YES-centra och utbildning i entreprenörskap

Entreprenörskap är en integrerad del av utbildningen i finska skolor. Syftet med YES-centra är att stödja och underlätta finska skolors utbildning i entreprenörskap.

Tidsperiod: 2002–

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.5, 2.6, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

FI-14: Futuuri – Framtida kvinnliga entreprenörer och företagsledare

Projektet syftar till att skapa tillväxt i företag som drivs av kvinnor.

Tidsperiod: 2008–2011

Geografi: Norra Savolax

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

AX-1: Företagsjuntan

Nätverket syftar till främja personlig och professionell utveckling för dagens och framtidens kvinnliga entreprenörer på Åland.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Åland (nationellt)

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.7

AX-2: Startaeget.ax

Startaeget.ax är en internetportal som innehåller information om att starta och utveckla företag.

Tidsperiod: 2008–

Geografi: Åland (nationellt)

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

SE-1: Team Företagande

Projektet syftar till att stärka entreprenörskap på landsbygden för att göra näringslivet på landsbygden så varierat och brett som möjligt.

Tidsperiod: 2007–

Geografi: Sverige (nationellt)

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.7

SE-5: NetPort Karlshamn

NetPort Karlshamn är en Triple Helix-organisation som syftar till att skapa bättre förutsättningar för hållbar ekonomisk tillväxt och utveckling i Karlshamn.

Tidsperiod: 2001–

Geografi: Karlshamn

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

SE-8: Kunden i fokus

Syftet med projektet är att stärka genusperspektivet inom företagsrådgivning.

Tidsperiod: 2010–2011

Geografi: Skellefteå

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2

SE-21: Mini Europe

Projektet syftar till erfarenhetsutbyte mellan ett antal europeiska regioner när det gäller att utveckla regionala policies för utveckling av små- och medelstora företag.

Tidsperiod: 2008–2011

Geografi: Västernorrland, Jämtland

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

SE-25: Grön affärsutveckling

Genom stöd och inspiration till enskilda entreprenörer inom jordbruk, syftar projektet till att utveckla kompetens och arbetsmarknad på landsbygden.

Tidsperiod: 2005–2009

Geografi: Orust, Lysekil, Sotenäs, Munkedal, Tanum, Strömstad

Tema: 2.5, 2.8, 2.9

Metod: 3.2, 3.7

SE-26: Invest in Norrbotten

Syftet med initiativet är att skapa bättre förutsättningar för investeringar i regionen.

Tidsperiod: 2009–2012

Geografi: Norrbotten

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

DK-6: Ytterligare tillväxt

Projektet syftar till att skapa tillväxt och utveckling i små- och medelstora företag genom t.ex. kompetensutveckling.

Tidsperiod: 2011–2014

Geografi: Region Nordjylland

Tema: 2.4, 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-8: BioMed Community

BioMed Community är en klusterorganisation för företag inom medicinteknik på norra Jylland. Klusterorganisationen syftar till att förbättra förutsättningarna för tillväxt i företagen och därmed för tillväxt i regionen i stort.

Tidsperiod: 2007–

Geografi: Aalborg

Tema: 2.1, 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-9: STARTUP Aarhus

Syftet med STARTUP Aarhus är att stärka näringslivsutvecklingen och öka sysselsättningen i kommunen.

Tidsperiod: 2011–

Geografi: Aarhus

Tema: 2.4, 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-10: Utveckling av företag inom matsektorn

Syftet med initiativet är att stödja innovation och tillväxt i små och mellanstora företag inom matproduktion.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Region Midtjylland

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-16: Företagsnätverk Struer

Nätverket syftar till att tillhandahålla personlig rådgivning för att assistera entreprenörer att identifiera affärsmöjligheter och tillväxtpotential.

Tidsperiod: 2011–

Geografi: Struer

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.7

DK-19: Plattform för intelligenta transportsystem (ITS) på Nordjylland

Syftet med plattformen är att tillhandahålla basen för att utveckla system för kommunikation mellan bilar och infrastruktur i syfte att göra trafiken säkrare och bilkörandet mer miljövänligt.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Region Nordjylland

Tema: 2.3, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-20: Syddanmark som vetenskapsregion

Region Syddanmark samarbetar med Nationellt center för undervisning inom naturvetenskap, teknik och hälsa (NTS-centret) för att utveckla lokala strategier och nätverk på vetenskapsområdet.

Tidsperiod: 2012–2015

Geografi: Region Syddanmark

Tema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

NO-1: Innovation i Snåsa

Syftet med projektet är att skapa fler arbetsplatser inom olika branscher; att skapa ett robust näringsliv; öka inflyttningen och skapa en permanent kultur som präglas av utveckling och innovation.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Snåsa

Tema: 2.4, 2.5, 2.7, 2.8

Metod: 3.7

NO-7: Huldra Start

Huldra Start är ett etableringsprogram för kvinnliga entreprenörer.

Tidsperiod: 2007–

Geografi: Sogn og Fjordane

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.7

NO-18: Målselv Fjellandsby

Projektet är en turistsatsning på utveckling av ett besökscenter i Målselv kommun.

Tidsperiod: 2007–

Geografi: Målselv

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.6

NO-21: Flytta till fjälltrakten

En regional strategi i tre faser med målet att locka folk till regionen och vända en negativ demografisk trend.

Tidsperiod: 2001–2011

Geografi: Alvdal, Folldal, Os, Rendalen, Røros, Tolga, Tynset.

Tema: 2.8, 2.9

Metod: 3.2, 3.6

IS-1: Framgång

Det här är ett offentligt policyinitiativ som syftar till att stödja kvinnors entreprenörskap.

Tidsperiod: 1996–

Geografi: Island (nationellt)

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

IS-2: Kreativa samhällen

Syftet med projektet är att skapa en miljö där konstnärer och designers arbetar tillsammans med lokala företag och entreprenörer för att utveckla nya produkter.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Austurland

Tema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8

Metod: 3.1, 3.2, 3.7

IS-3: Akureyris regionala tillväxtavtal

Avtalet har ingåtts av privata och lokala aktörer i området runt fjorden Eyjafjörður i syfte att samarbeta för att främja den lokala ekonomin.

Tidsperiod: 2005–

Geografi: Grýtubakkahreppur, Svalbarðsstrandarhreppur, Eyjafjarðarsveit, Akureyri, Hörgársveit, Dalvíkurbyggð, Fjallabyggð

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

IS-5: Brúðheimar – Centrum för dockteater

Brúðheimar är ett konst- och kulturcentrum uppbyggt kring dockteater.

Tidsperiod: 2010–

Geografi: Borgarbyggð

Tema: 2.8

Metod: 3.6

IS-13: Svanni - lånegarantifond för kvinnor

Lånegarantifonden Svanni försäkrar kvinnliga entreprenörer enklare tillgång till finansiering och bidrar till att öka möjligheterna för kvinnor att grunda företag.

Tidsperiod: 2011–2015

Geografi: Island (nationellt)

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.7

GL-2: Destination Polcirkeln

Projektet är en turistsatsning på Grönland.

Tidsperiod: 2010–

Geografi: Qeqqata

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.6

GL-3: Destination Avannaá

Initiativet syftar till att främja samarbete mellan lokala företag för att stärka utvecklingen av turismen i området.

Tidsperiod: 2004–

Geografi: Qaasuitsup

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.6, 3.7

GL-4: Goda initiativ i Sermersooq – Iværk' Messe Näringslivsförvaltningen i Sermersooq kommun arrangerar träffar för oberoende entreprenörer.

Tidsperiod: 2012

Geografi: Sermersooq

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.1, 3.7

GL-5: Tillväxtnöster för företag – ”INERIK”

Huvudsyftet med projektet är att främja tillväxt i ny-startade små och medelstora företag

Tidsperiod: 2010

Geografi: Sermersooq

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.7

TN-6 Best Agers

Projektet syftar till att främja kunskapsöverföring mellan generationer och att uppmuntra personer som närmar

sig pensionsåldern att stanna längre på arbetsmarknaden.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Norrbotten, Göteborg, Fredericia

Tema: 2.4, 2.5, 2.8, 2.9

Metod: 3.2, 3.7

2.9

Regional och lokal utveckling

Demografiska förändringar får konsekvenser för den generella utvecklingen i en region eller en kommun. De exempel som listas under detta tema syftar till att främja regional och lokal utveckling.

Exempel:

FI-5: Utlokalisering av statliga myndigheter

I Finland har det under tio års tid skett en utlokalisering av statliga myndigheter till områden utanför huvudstadsregionen i syfte att skapa regional balans.

Tidsperiod: 2000–

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.4, 2.9

Metod: 3.3, 3.4

FI-6: Unga människor för unga människor

Syftet med projektet är att fokusera på unga människors idéer om hur regionen kan utvecklas.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Pielinen-Karelen, Mellersta Finland, Birkaland

Tema: 2.9

Metod: 3.1, 3.2, 3.6

FI-8: Reform av den statliga regionala förvaltningen

1 januari 2010 etablerades två nya statliga organ på regional nivå, 15 Närings-, miljö- och trafikcentraler och 6 regionförvaltningsverk.

Tidsperiod: 2010

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.9

Metod: 3.3, 3.4

FI-11: Kommunutvecklingsprogram 2017

Syftet med programmet är att stärka kommunerna som välfärdsaktörer och också att stärka den lokala demokratin.

Tidsperiod: 2011–2017

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.9

Metod: 3.3

FI-13: PARAS – kommun- och service-strukturreformen

Reformen syftar till att bygga en ny kommunal struktur i Finland för att säkra tillgången till och hög kvalitet på servicen.

Tidsperiod: 2005–2012

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.9

Metod: 3.3, 3.4

FI-16: ”Tillbaka på banan” – en utvecklingsmetod för mindre städer

Projektet syftar till att hitta nya sätt att utveckla de städer som inte är de viktigaste i sin region men som ändå har en viktig roll i ett litet pendlingsområde.

Tidsperiod: 2010–2011

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.9

Metod: 3.2, 3.6

FI-19: Neda Ordym

Projektet syftar till att främja regional attraktivitet och utveckla turistprodukter baserat på lokala traditioner.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Lappland

Tema: 2.5, 2.9

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

FI-22: Arbetskraftsinvandring i Närpes

Initiativet handlar om att möta behovet av arbetskraft i regionen genom att skapa ett gott mottagande för de invandrare som kommer till regionen för att arbeta.

Tidsperiod: 2008–

Geografi: Närpes

Tema: 2.4, 2.5, 2.9

Metod: 3.6

FI-24: DART – Declining, Ageing and Regional Transformation

Syftet med INTERREG-projektet med partners från 13 europeiska regioner är att utveckla nya indikatorer för att mäta demografiska förändringar. Projektet syftar även till att hitta nya lösningar och formulera policyrekommendationer för utveckling och planering av offentlig service.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Norra Karelen

Tema: 2.2, 2.9

Metod: 3.2

AX-4: Arbeta och bo på Åland

Projektet syftar till att attrahera personer att bosätta sig på Åland genom att tillhandahålla lättillgänglig in-

formation om alla aspekter av livet på Åland.

Tidsperiod: 2000–

Geografi: Åland (nationellt)

Tema: 2.9, 2.10

Metod: 3.6, 3.7

AX-7: Ett livskraftigt centrum

Projektet är ett samarbete mellan kommuner, företag, medborgare och organisationer kring skapandet av en attraktiv stadskärna i Mariehamn.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Mariehamn

Tema: 2.9

Metod: 3.1, 3.2, 3.6

SE-7: ”Bo i Nyköping”

”Bo i Nyköping” är en kampanj för att locka fler personer att bosätta sig i Nyköping.

Tidsperiod: 2003–

Geografi: Nyköping

Tema: 2.9, 2.10

Metod: 3.6

SE-10: Landsbygd 2.0

Landsbygd 2.0 är en metod för dialog kring landsbygdsutveckling.

Tidsperiod: 2009–2010

Geografi: Sverige (nationellt)

Tema: 2.9

Metod: 3.1

SE-13: Virtuellt EU-projektkontor

Syftet med projektet är att tillhandahålla stöd när det gäller EU-frågor för att öka antalet EU-finansierade projekt i regionen och att stärka utveckling i regionens företag.

Tidsperiod: 2005–

Geografi: Västerbotten

Tema: 2.5, 2.9

Metod: 3.2, 3.7

SE-15: Nya Ostkustbanan

Projektet syftar till att förbättra järnvägsinfrastrukturen i syfte att skapa bättre förutsättningar för pendling.

Tidsperiod: 2011–2014

Geografi: Gävleborg, Västernorrland

Tema: 2.3, 2.9

Metod: 3.2

SE-18: ”Den bästa grannen”

Projektet syftar till att stärka samarbetet mellan Örebro-regionen och dess grannar både i Sverige och runt Östersjön.

Tidsperiod: 2011–2015

Geografi: Örebro län

Tema: 2.9

Metod: 3.2, 3.6

SE-19: Folkhälsa för regional utveckling

Syftet med projektet var att uppmuntra koordinering mellan det regionala utvecklingsarbetet och folkhälsoarbetet.

Tidsperiod: 2010

Geografi: Norrbotten, Östergötland, Jämtland, Halland, Skåne, Uppsala län, Västra Götaland

Tema: 2.1, 2.9

Metod: 3.2

SE-25: Grön affärsutveckling

Genom stöd och inspiration till enskilda entreprenörer inom jordbruk, syftar projektet till att utveckla kompetens och arbetsmarknad på landsbygden.

Tidsperiod: 2005–2009

Geografi: Orust, Lysekil, Sotenäs, Munkedal, Tanum, Strömstad

Tema: 2.5, 2.8, 2.9

Metod: 3.2, 3.7

SE-29: Varumärket Dalarna

Syftet med projektet Varumärket Dalarna är att stärka regionens varumärke för att kunna attrahera nya företag, nya invånare, nya besökare och nytt kapital.

Tidsperiod: 2003–

Geografi: Dalarna

Tema: 2.4, 2.5, 2.9

Metod: 3.2, 3.6

DK-22: Nätverk för scenkonst – Region Midtjylland

Nätverket samlar mindre teatrar, landsdelsscenen och andra professionella teatrar med egen scen i Region Midtjylland.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Region Midtjylland

Tema: 2.9

Metod: 3.1, 3.6

DK-24: Go Global – Världsmusik i Nordjylland

Go Global var ett stort kultur- och världsmusikprojekt som skapades med syftet att öka kunskapen om världsmusik och skapa större förståelse mellan västerländska och andra kulturer.

Tidsperiod: 2008

Geografi: Region Nordjylland

Tema: 2.9

Metod: 3.6

NO-20: Inflyttningsprojekt i Nordland

Projektet syftar till att öka inflyttningen och fokuserar särskilt på tillgång på arbete, bostäder, integrationsfrågor och språkutbildning.

Tidsperiod: 2011–2012

Geografi: Nordland

Tema: 2.4, 2.9, 2.10

Metod: 3.2, 3.6

NO-21: Flytta till fjälltrakten

En regional strategi i tre faser med målet att locka folk till regionen och vända en negativ demografisk trend.

Tidsperiod: 2001–2011

Geografi: Alvdal, Folldal, Os, Rendalen, Røros, Tolga, Tynset.

Tema: 2.8, 2.9

Metod: 3.2, 3.6

NO-22: Ljus i fönstren

Myndigheter i Hallingdal har som målsättning att se till att inflyttare får arbete inom regionen samt att upprätthålla service och trevliga levnadsvillkor i regionen.

Tidsperiod: 2008–2011

Geografi: Ål, Gol, Hol, Hemsedal, Nes, Flå, Nore og Uvdal, Rollag, Flesberg, Sigdal, Krødsherad, Modum.

Tema: 2.4, 2.9, 2.10

Metod: 3.2, 3.6

NO-23: Vårdar åt invandrare

Projektets mål är att försäkra att inflyttare blir bemötta av professionella kommunala vårdar med kunskap om deras egen kommun och närliggande kommuner i Fjellregionen.

Tidsperiod: 2005–

Geografi: Hedmark

Tema: 2.9

Metod: 3.6

NO-24: Tillflyttingsprojektet

Tillflyttingsprojektets mål är att bidra till att skapa bästa möjliga förutsättningar för arbetskraftsinvandring för att minimera möjliga negativa följder av den ökade bristen på arbetskraft runt om i landet.

Tidsperiod: 2009–2012

Geografi: Norge (nationellt)

Tema: 2.4, 2.9, 2.10

Metod: 3.7

NO-25: Hollandsprojektet

Målsättningen med projektet var att attrahera inflyttare från Holland till Åmot kommun i samarbete med företaget Placement AS.

Tidsperiod: 2004–2011

Geografi: Åmot
Tema: 2.9, 2.10
Metod: 3.2, 3.6

FO-5: Sammanslagning av Klaksvíks kommun och Svínøymun

I augusti 2007 hölls en folkomröstning i Svínøymun om sammanslagning med Klaksvík kommun. 90% var för en sammanslagning.
Tidsperiod: 2009–
Geografi: Klaksvík
Tema: 2.9
Metod: 3.3

IS-4: Den stora fiskeridagen i Dalvík

Den stora fiskeridagen är en årlig festival i Dalvíkurbyggð på Island. Festivalen är en viktig del i att stärka den lokala attraktiviteten.
Tidsperiod: 2001–
Geografi: Dalvíkurbyggð
Tema: 2.9
Metod: 3.1, 3.6

IS-6: Träskfotboll i Ísafjörður

I Ísafjörður i Västfjordarna anordnas EM i träskfotboll. Arrangemanget har blivit ett sätt att profilera området.
Tidsperiod: 2004–
Geografi: Ísafjarðarbær
Tema: 2.9
Metod: 3.6

IS-7: Kärleksveckan i Bolungarvík

Målet med Kärleksveckan är att öka antalet födda i Bolungarvík och på så sätt öka befolkningen.
Tidsperiod: 2004–
Geografi: Bolungarvík
Tema: 2.9
Metod: 3.6

TN-4: Unga människors röster i skärgården

Projektet syftar till att få kunskap om unga människors intressen och hur de anser att skärgården kan användas för studier, fritidsintressen och andra aktiviteter.
Tidsperiod: 2012–2013
Geografi: Åland (nationellt), Stockholms län
Tema: 2.9
Metod: 3.1, 3.2

TN-6 Best Agers

Projektet syftar till att främja kunskapsöverföring mellan generationer och att uppmuntra personer som

närmar sig pension att stanna längre på arbetsmarknaden.
Tidsperiod: 2010–2012
Geografi: Norrbotten, Göteborg, Fredericia
Tema: 2.4, 2.5, 2.8, 2.9
Metod: 3.2, 3.7

TN-7: YO!BANA

Projektet syftar till att stärka stolthet och identitet hos unga människor som bor i skärgården.
Tidsperiod: 2010–2012
Geografi: Stockholms län, Gotland, Åland (nationellt), Åboland
Tema: 2.9
Metod: 3.6

TN-8: Regionbyggande i MittSkandinavien

Huvudsyftet med detta INTERREG-projekt är att främja befolkningstillväxt i gränsområdet mellan Norge och Sverige.
Tidsperiod: 2012–2014
Geografi: Krokum, Strömsund, Lierne, Røyrvik
Tema: 2.9
Metod: 3.2, 3.6

TN-12: Café Pantopia

Projektet syftar till att skapa kontakter trots de stora distanser som präglar området runt Nordatlanten.
Tidsperiod: 2008–2011
Geografi: Danmark (nationellt), Färöarna (nationellt), Island (nationellt), Grönland (nationellt)
Tema: 2.9
Metod: 3.6

TN-13: Economusée

Syftet med projektet är att skapa turismöjligheter och kulturella events i området runt Nordatlanten.
Tidsperiod: 2008–2011
Geografi: Norge (nationellt), Färöarna (nationellt), Island (nationellt), Grönland (nationellt)
Tema: 2.9
Metod: 3.2, 3.7

TN-14: Vestnorden Foresight 2030

Syftet med Vestnorden Foresight 2030 är att främja lokal kultur på Färöarna, Grönland och Island genom framsynsaktiviteter.
Tidsperiod: 2010–
Geografi: Färöarna (nationellt), Grönland (nationellt), Island (nationellt)
Tema: 2.9
Metod: 3.2, 3.5

TN-17: Resecentrum Haparanda-Tornio

Projektets mål är att förena de existerande nationella kollektivtransportsystemen till en funktionell internationell enhet.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Haparanda, Tornio

Tema: 2.3, 2.4, 2.9

Metod: 3.2, 3.3, 3.7

TN-21: North Atlantic Tourism Association

NATA är en turistorganisation som etablerades år 2007 av Färöarna, Island och Grönland på basis av det mångåriga samarbete som har pågått mellan ländernas turistråd.

Tidsperiod: 2007–

Geografi: Grönland (nationellt), Island (nationellt), Färöarna (nationellt)

Tema: 2.9

Metod: 3.2, 3.6

2.10 Tillgång till bostäder

Tillgång och god kvalitet på bostäder är en helt central faktor när det gäller att öka befolkningen i en kommun eller region. Det är idag inte bara i de nordiska storstäderna som bristen på bostäder bromsar upp befolkningstillväxten och inflyttningen utan även i mindre kommuner och inte sällan också i glesbygdskommuner. I små, glesbygdskommuner är det också ofta helt olönsamt att bygga nya bostäder eftersom byggnadskostnaderna vida överstiger försäljningsvärdet på fastigheterna. Det finns också många exempel på att den dåliga tillgången på bostäder beror på att personer som flyttat från kommunen behåller sina hus istället för att sälja dem p.g.a. det låga marknadsvärdet. På så sätt frigörs inte hus till försäljning för dem som vill slå sig ner i kommunen.

Exempel:

FI-1: Loppukiri gemenskapsboende för äldre personer

De boende deltog aktivt i planeringen och byggandet av gemenskapsboendet och de deltar också i förvaltningen av boendet och gemensamma aktiviteter.

Tidsperiod: 2000–

Geografi: Helsingfors

Tema: 2.2, 2.10

Metod: 3.1

FI-9: MONIKKO

Projektet syftar till att undersöka behovet av boende och omsorg bland äldre personer.

Tidsperiod: 2011–2012

Geografi: S:t Michel, Mänttä-Vilppula, Närpes, Tammerfors, Åbo

Tema: 2.1, 2.2, 2.10

Metod: 3.2

AX-4: Arbeta och bo på Åland

Projektet syftar till att attrahera personer att bosätta sig på Åland genom att tillhandahålla lättillgänglig information om alla aspekter av livet på Åland.

Tidsperiod: 2000–

Geografi: Åland (nationellt)

Tema: 2.9, 2.10

Metod: 3.6, 3.7

SE-7: ”Bo i Nyköping”

”Bo i Nyköping” är en kampanj för att locka fler personer att bosätta sig i Nyköping.

Tidsperiod: 2003–

Geografi: Nyköping

Tema: 2.9, 2.10

Metod: 3.6

NO-6: Platsoberoende arbetsplatser

Projektet som är ett pilotprojekt fokuserar på användningen av ny teknologi för att skapa ett flexiblare arbetsliv.

Tidsperiod: 2009–2014

Geografi: Troms

Tema: 2.4, 2.5, 2.10

Metod: 3.7

NO-9: Move to MoRe

Projektet syftar till att öka inflyttningen till regionen och att säkra tillgången på arbetskraft med rätt kompetens till näringslivet.

Tidsperiod: 2007–2010

Geografi: Møre og Romsdal

Tema: 2.4, 2.10

Metod: 3.7

NO-12: Bygga i Tranøy

För att stimulera byggande av nya bostäder erbjuder kommunen kostnadsfria tomter för dem som väljer att bygga i kommunen.

Tidsperiod: 1993–

Geografi: Tranøy

Tema: 2.4, 2.10

Metod: 3.4, 3.6

NO-15: Expat Mid-Norway

Expat Mid-Norway erbjuder olika typer av service för företag som rekryterar utländsk arbetskraft eller arbetskraft från andra delar av Norge.

Tidsperiod: 2008–

Geografi: Sør-Trøndelag

Tema: 2.4, 2.5, 2.10

Metod: 3.7

NO-16: Ökad bosättning i Herøy

Projektet syftar till att genom olika typer av insatser öka inflyttningen till Herøy

Tidsperiod: 2009–2014

Geografi: Herøy

Tema: 2.4, 2.10

Metod: 3.6, 3.7

NO-20: Inflyttningsprojekt i Nordland

Projektet syftar till att öka inflyttningen och fokuserar särskilt på tillgång på arbete, bostäder, integrationsfrågor och språkutbildning.

Tidsperiod: 2011–2012

Geografi: Nordland

Tema: 2.4, 2.9, 2.10

Metod: 3.2, 3.6

NO-22: Ljus i fönstren

Myndigheter i Hallingdal har som målsättning att se till att inflyttare får arbete inom regionen samt att upprätthålla service och trevliga levnadsvillkor i regionen.

Tidsperiod: 2008–2011

Geografi: Ål, Gol, Hol, Hemsedal, Nes, Flå, Nore og Uvdal, Rollag, Flesberg, Sigdal, Krødsherad, Modum.

Tema: 2.4, 2.9, 2.10

Metod: 3.2, 3.6

NO-24: Tillflyttingsprojektet

Tillflyttingsprojektets mål är att bidra till att skapa bästa möjliga förutsättningar för arbetskraftsinvandring för att minimera möjliga negativa följder av den ökade bristen på arbetskraft runt om i landet.

Tidsperiod: 2009–2012

Geografi: Norge (nationellt)

Tema: 2.4, 2.9, 2.10

Metod: 3.7

NO-25: Hollandsprojektet

Målsättningen med projektet var att attrahera inflyttare från Holland till Åmot kommun i samarbete med företaget Placement AS.

Tidsperiod: 2004–2011

Geografi: Åmot

Tema: 2.9, 2.10

Metod: 3.2, 3.6

Del 3: METOD

Del 3: METOD

I DE INITIATIV OCH STRATEGIER som listas enligt tema i del 2 av handboken använder aktörerna olika metoder eller tillvägagångssätt för att möta olika typer av utmaningar. Dessa metoder kan handla om formen för initiativet eller strategin, t.ex. vilka aktörer som involveras, på vilket sätt de involveras, om det rör sig om mindre, lokala förändringar eller om mer övergripande, strukturella förändringar. Det kan också handla om innehållet i initiativet eller strategin, dvs. vilka konkreta verktyg man använder för att få till förändring, t.ex. genom företagsstöd, stöd till utbildning och kompetensutveckling och främjande av regional och lokal attraktivitet. (En längre beskrivning av varje exempel återfinns i Appendix 1).

De metoder som har identifierats utifrån exemplen är följande:

- 3.1 Medborgardeltagande
- 3.2 Samarbete
- 3.3 Strukturförändringar
- 3.4 Offentlig reglering
- 3.5 Prognoser
- 3.6 Attraktivitet
- 3.7 Stöd till arbetstagare, entreprenörer och företag

3.1 Medborgardeltagande

Inom nästa alla projekt sker någon typ av interaktion med medborgarna, men alla projekt har inte ett uttryckligt syfte att ha en dialog med medborgarna. Under den här metoden listas projekt som uttryckligen har någon typ av dialog med medborgare eller speciella målgrupper som definieras av ålder, kön, nationalitet, etnicitet etc. Medborgardeltagandet måste vara en integrerad del av projektet, och syftet måste vara att få någon typ av feedback från medborgarna som sedan ska användas i projektet. Det utesluter projekt som endast kommunicerar resultat till medborgare. Typiska exempel på medborgardeltagande är workshops, möten, enkäter etc.

Exempel:

FI-1: Loppukiri gemenskapsboende för äldre personer

De boende deltog aktivt i planeringen och byggandet av gemenskapsboendet och de deltar också i förvaltningen av boendet och gemensamma aktiviteter.

Tidsperiod: 2000–

Geografi: Helsingfors

Tema: 2.2, 2.10

Metod: 3.1

FI-6 : Unga människor för unga människor

Syftet med projektet är att fokusera på unga människors idéer om hur regionen kan utvecklas.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Pielinen-Karelen, Mellersta Finland, Birkaland

Tema: 2.9

Metod: 3.1, 3.2, 3.6

AX-7: Ett livskraftigt centrum

Projektet är ett samarbete mellan kommuner, företag, medborgare och organisationer kring skapandet av en attraktiv stadskärna i Mariehamn.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Mariehamn

Tema: 2.9

Metod: 3.1, 3.2, 3.6

SE-10: Landsbygd 2.0

Landsbygd 2.0 är en metod för dialog kring landsbygdsutveckling.

Tidsperiod: 2009–2010

Geografi: Sverige (nationellt)

Tema: 2.9

Metod: 3.1

SE-11: Småskolor i utveckling

Genom att använda ny teknologi kan lärare, elever och föräldrar arbeta tillsammans och utveckla skolorna som ett verktyg för att överbrygga avstånd.

Tidsperiod: 2011

Geografi: Sverige (nationellt)

Tema: 2.6

Metod: 3.1, 3.2

SE-23: Mellan Rum

Syftet med projektet är att förbättra samarbetet mellan olika myndigheter för att förhindra att unga arbetssökande "hamnar mellan stolarna" och inte får den hjälp de behöver i sitt arbetssökande.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund

Tema: 2.2, 2.4

Metod: 3.1, 3.2

DK-3: Satsning på unga Himmerland

Syftet med projektet är att utveckla samarbete och metoder för att öka antalet unga personer som påbörjar högre utbildning eller yrkesutbildning.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Vesthimmerland, Mariagerfjord, Rebild

Tema: 2.4, 2.6

Metod: 3.1, 3.2, 3.6

DK-13: Hjälp till självhjälp i Tønder kommun

Projektet syftar till att minska patienters beroende av vård i hemmet genom att använda individuellt anpassad rehabilitering.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Tønder

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.1

DK-22: Nätverk för scenkonst –Region Midtjylland

Nätverket samlar mindre teatrar, landsdelsscenen och andra professionella teatrar med egen scen i Region Midtjylland.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Region Midtjylland

Tema: 2.9

Metod: 3.1, 3.6

NO-5: Trainee Innlandet

I projektet sker en konstant dialog mellan trainee och företag, som gör att de som har en traineeplats själva kan påverka utformningen.

Tidsperiod: 1999–

Geografi: Hedmark, Oppland

Tema: 2.6

Metod: 3.1, 3.7

NO-13: Utbildning och arbetsliv i Haugalandet

Projektet är ett interkommunalt samarbete i syfte att skapa och förstärka länkarna mellan skola och näringsliv.

Tidsperiod: 2005–

Geografi: Bokn, Haugesund, Karmøy, Sveio, Tysvær, Utsira, Vindafjord

Tema: 2.6

Metod: 3.1, 3.2

FO-3: Snar – utbildningsportal

Snar är en öppen utbildningsportal på Färöarna som syftar till att underlätta det dagliga arbetet för lärare, elever och även föräldrar i allt som rör skolarbetet.

Tidsperiod: 2009–2012 + 2012–2015

Geografi: Färöarna (nationellt)

Tema: 2.6

Metod: 3.1, 3.2

FO-08: Gratis transport för äldre medborgare

Sunda kommun erbjuder gratis transport för äldre medborgare i syfte att öka tillgången till fysisk träning och ge en möjlighet att mötas och på så sätt bli en aktiv deltagare i lokalsamhället.

Tidsperiod: 2008–

Geografi: Sunda

Tema: 2.1, 2.2, 2.3

Metod: 3.1

IS-2: Kreativa samhällen

Syftet med projektet är att skapa en miljö där konstnärer och designers arbetar tillsammans med lokala företag och entreprenörer för att utveckla nya produkter.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Austurland

Tema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8

Metod: 3.1, 3.2, 3.7

IS-4: Den stora fiskeridagen i Dalvík

Den stora fiskeridagen är en årlig festival i Dalvíkurbyggð på Island. Festivalen är en viktig del i att stärka den lokala attraktiviteten.

Tidsperiod: 2001–

Geografi: Dalvíkurbyggð

Tema: 2.9

Metod: 3.1, 3.6

IS-12: Högre studier på Västfjordarna

Eleverna i de södra delarna av Västfjordarna har fått möjligheten att ägna sig åt distansstudier på gymnasiet i Snæfellsnes genom informationsteknologi.

Tidsperiod: 2007–2011

Geografi: Grundarfjörður, Vesturbyggð, Tálknafjarðarhreppur

Tema: 2.3, 2.6

Metod: 3.1, 3.2

GL-4: Goda initiativ i Sermersooq – Iværk' Messe

Näringslivsförvaltningen i Sermersooq kommun arrangerar träffar för oberoende entreprenörer.

Tidsperiod: 2012

Geografi: Sermersooq

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.1, 3.7

TN-4: Unga människors röster i skärgården

Projektet syftar till att få kunskap om unga människors intressen och hur de menar att skärgården kan användas för studier, fritidsintressen och andra aktiviteter.

Tidsperiod: 2012–2013

Geografi: Åland (nationellt), Stockholms län

Tema: 2.9

Metod: 3.1, 3.2

TN-11: Our Life as Elderly och Our Life as Elderly 2

Huvudsyftet med projektet är att utveckla nya effektiva modeller för service, rekrytering av personal, boende och kvalitet på vård och omsorg.

Tidsperiod: 2005–2007 (OLE1)+ 2008–20011 (OLE2)

Geografi: Norrbotten, Luleå, Uleåborg, Lieksa, Joensuu, Bodø, Nordland, Färöarna (nationellt), Vestmanna, Klaksvík, Akureyri, Hornafjörður, Hafnarfjörður

Tema: 2.2

Metod: 3.1, 3.2

I de flesta projekt arbetar flera partners tillsammans på olika sätt. Metoden omfattar alla typer av direkt samarbete mellan partners. Det kan till exempel handla om en hierarki med en partner som är huvudansvarig för projektet eller om likvärdiga partners. Samarbetet kan vara av olika typer; erfarenhetsutbyte, gemensamt arrangemang av konferens etc. Samarbetet kan ske mellan olika offentliga aktörer eller det kan vara ett samarbete mellan offentliga och privata aktörer. Samarbetet kan äga rum genom hela projektet eller bara under delar av projektet.

Exempel:

FI-2: Entreprenörskap för seniorer

Initiativet är ett samarbete mellan universitet och det nationellt upprättade och finansierade DEMO-nätverket.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Kaustby, Keuru, Nurmes, Sastamala

Tema: 2.4, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

FI-3: YES-centra och utbildning i entreprenörskap

Entreprenörskap är en integrerad del av utbildningen i finska skolor. Syftet med YES-centra är att stödja och underlätta finska skolors utbildning i entreprenörskap.

Tidsperiod: 2002–

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.5, 2.6, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

FI-4: HEMAASU-modellen

Modellen har utvecklats i samarbete mellan en regional myndighet och Inrikesministeriet.

Tidsperiod: 2005–

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.4

Metod: 3.2, 3.5

FI-6: Unga människor för unga människor

Syftet med projektet är att fokusera på unga människors idéer om hur regionen kan utvecklas.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Pielinen-Karelen, Mellersta Finland, Birkaland

Tema: 2.9

Metod: 3.1, 3.2, 3.6

FI-9: MONIKKO

Projektet syftar till att undersöka behovet av boende och omsorg bland äldre personer.

Tidsperiod: 2011–2012

Geografi: S:t Michel, Mänttä-Vilppula, Närpes, Tammerfors, Åbo

Tema: 2.1, 2.2, 2.10

Metod: 3.2

FI-12 PARETO – Omsorg anpassad för ett åldrande samhälle

Projektet syftar till att utveckla och genomföra nya och innovativa arbetsmetoder för att anpassa omsorgsservicen till ett åldrande samhälle.

Tidsperiod: 2008–2012

Geografi: Esbo, Träskända, Kouvola

Tema: 2.1

Metod: 3.2, 3.3

FI-14: Futuuri – Framtida kvinnliga entreprenörer och företagsledare

Projektet syftar till att skapa tillväxt i företag som drivs av kvinnor.

Tidsperiod: 2008–2011

Geografi: Norra Savolax

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

FI-15: ”Innovationsbyn”

Innovationsbyn är en mötesplattform för aktörer inom social omsorg och hälso- och sjukvård i syfte att främja erfarenhetsutbyte och framväxten av nya idéer.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.2, 3.7

FI-16: ”Tillbaka på banan” – en utvecklingsmetod för mindre städer

Projektet är ett samarbete mellan kommuner, Tammerfors Universitet, Arbets- och näringsministeriet och Finlands Kommunförbund.

Tidsperiod: 2010–2011

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.9

Metod: 3.2, 3.6

FI-17: Attraktiv välfärd i Tavastehus (Hämeenlinna)

Projektet syftar till att utveckla nya sätt att hantera de utmaningar som en åldrande befolkning medför.

Tidsperiod: 2011–2014

Geografi: Tavastehus

Tema: 2.1, 2.4

Metod: 3.2, 3.7

FI-18: PAWTH – Pedagogy Assisting Workforce Transition

Projektet syftar till att satsa på utbildning och fortbildning för att öka anställbarheten hos äldre personer.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Pielinen-Karelen

Tema: 2.4, 2.6

Metod: 3.2, 3.7

FI-19: Neda Ordym

Projektet syftar till att främja regional attraktivitet och utveckla turistprodukter baserat på lokala traditioner.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Lappland

Tema: 2.5, 2.9

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

FI-20: Arbetskraft Fell-Lapland

Syftet med projektet var att skapa möjligheter för dem som är säsonganställda inom turism i Lappland på vintern att kunna arbeta i skärgården i sydvästra Finland på somrarna.

Tidsperiod: 2001–2004

Geografi: Lappland, Egentliga Finland

Tema: 2.4

Metod: 3.2, 3.7

FI-21: Kommunjobb 2010

Syftet med projektet är att säkra kompetensförsörjningen i kommunerna genom att t.ex. förbättra möjligheterna att kombinera arbete och familj.

Tidsperiod: 2010

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.2, 2.4

Metod: 3.2, 3.7

FI-24: DART – Declining, Ageing and Regional Transformation

Syftet med INTERREG-projektet med partners från 13 europeiska regioner är att utveckla nya indikatorer för att mäta demografiska förändringar. Projektet syftar även till att hitta nya lösningar och formulera policyrekommendationer för utveckling och planering av offentlig service.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Norra Karelen

Tema: 2.2, 2.9

Metod: 3.2

AX-2: Startaaget.ax

Projektet är ett samarbetsprojekt mellan Högskolan på Åland, näringsavdelningen vid landskapsregeringen,

Företagarna på Åland, Ålands Näringsliv och Ålands Teknologicentrum.

Tidsperiod: 2008–

Geografi: Åland (nationellt)

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

AX-3: Integration.ax

Syftet med projektet är att förbättra möjligheterna för inflyttare till Åland att komma in i det åländska samhället.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Åland (nationellt)

Tema: 2.2, 2.4, 2.6

Metod: 3.2, 3.7

AX-5: Arbete i Fokus

Projektet syftar till att genom bland annat karriärplanering underlätta för personer som står utanför arbetsmarknaden att hitta arbete.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Åland (nationellt)

Tema: 2.2, 2.4

Metod: 3.2, 3.7

AX-7: Ett livskraftigt centrum

Projektet är ett samarbete mellan kommuner, företag, medborgare och organisationer kring skapandet av en attraktiv stadskärna i Mariehamn.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Mariehamn

Tema: 2.9

Metod: 3.1, 3.2, 3.6

SE-4: Botniabanan

Botniabanan är en nybyggd järnväg längs Norrlandskusten som t.ex. ska underlätta arbetspendling mellan Umeå och Örnsköldsvik.

Tidsperiod: 1999–2010

Geografi: Västernorrland, Västerbotten

Tema: 2.3

Metod: 3.2

SE-5: NetPort Karlshamn

NetPort Karlshamn är en Triple Helix-organisation som syftar till att skapa bättre förutsättningar för hållbar ekonomisk tillväxt och utveckling i Karlshamn.

Tidsperiod: 2001–

Geografi: Karlshamn

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

SE-6: Broadband for the Far North

Projektet syftar till att förbättra tillgången till bredband i norra Sverige.

Tidsperiod: 2000–2006

Geografi: Norrbotten

Tema: 2.3

Metod: 3.2

SE-8: Kunden i fokus

Syftet med projektet är att stärka genusperspektivet inom företagsrådgivning.

Tidsperiod: 2010–2011

Geografi: Skellefteå

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2

SE-9: Hållbara lokala servicelösningar

Projektet syftade till att hitta framgångsfaktorer när det gäller att skapa dynamisk lokal service i landsbygds- och glesbygdsområden.

Tidsperiod: 2010–2011

Geografi: Borgholm, Västervik, Nybro, Kalmar, Vetlanda, Katrineholm, Lindsberg, Askersund, Strömsund, Örnsköldsvik, Haparanda, Arvidsjaur, Kiruna, Boden

Tema: 2.2, 2.7

Metod: 3.2

SE-11: Småskolor i utveckling

Genom att använda ny teknologi kan lärare, elever och föräldrar arbeta tillsammans och utveckla skolorna som ett verktyg för att överbrygga avstånd.

Tidsperiod: 2011

Geografi: Sverige (nationellt)

Tema: 2.6

Metod: 3.1, 3.2

SE-12: Hållbara servicelösningar

Projektet är regionalt och syftar till att finna nya kreativa sätt att upprätthålla kommersiell och kommunal service i glesbygdsområden.

Tidsperiod: 2010–2011

Geografi: Västerbotten

Tema: 2.2, 2.5, 2.7

Metod: 3.2

SE-13: Virtuellt EU-projektcentrum

Syftet med projektet är att tillhandahålla stöd när det gäller EU-frågor för att öka antalet EU-finansierade projekt i regionen och att stärka utveckling i regionens företag.

Tidsperiod: 2005–

Geografi: Västerbotten

Tema: 2.5, 2.9

Metod: 3.2, 3.7

SE-15: Nya Ostkustbanan

Projektet syftar till att förbättra järnvägsinfrastrukturen i syfte att skapa bättre förutsättningar för pendling.

Tidsperiod: 2011–2014

Geografi: Gävleborg, Västernorrland

Tema: 2.3, 2.9

Metod: 3.2

SE-16: ”En bättre sits” – ett infrastruktur- och transportprojekt

”En bättre sits” är ett omfattande infrastrukturprojekt i Mälardalsregionen för att öka regionens konkurrenskraft och förbättra förutsättningarna för en regional struktur med flera centra.

Tidsperiod: 2006–

Geografi: Stockholms län, Örebro län, Södermanland, Uppsala län, Västmanland

Tema: 2.3

Metod: 3.2

SE-18: ”Den bästa grannen”

Projektet syftar till att stärka samarbetet mellan Örebro-regionen och dess grannar både i Sverige och runt Östersjön.

Tidsperiod: 2011–2015

Geografi: Örebro län

Tema: 2.9

Metod: 3.2, 3.6

SE-19: Folkhälsa för regional utveckling

Syftet med projektet var att uppmuntra koordinering mellan det regionala utvecklingsarbetet och arbetet för folkhälsa.

Tidsperiod: 2010

Geografi: Norrbotten, Östergötland, Jämtland, Halland, Skåne, Uppsala län, Västra Götaland

Tema: 2.1, 2.9

Metod: 3.2

SE-21: Mini Europe

Projektet syftar till erfarenhetsutbyte mellan ett antal europeiska regioner när det gäller att utveckla regionala policier för utveckling av små- och medelstora företag.

Tidsperiod: 2008–2011

Geografi: Västernorrland, Jämtland

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

SE-22: Mobil röntgen

Region Skåne har i samarbete med kommunerna i regionen genomfört ett pilotprojekt för att förbättra tillgången till röntgenservice genom att tillhandahålla mobila röntgenenheter.

Tidsperiod: 2008–

Geografi: Skåne

Tema: 2.1

Metod: 3.2

SE-23: Mellan Rum

Syftet med projektet är att förbättra samarbetet mellan olika myndigheter för att förhindra att unga arbetssökande ”hamnar mellan stolarna” och inte får den hjälp de behöver i sitt arbetssökande.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund

Tema: 2.2, 2.4

Metod: 3.1, 3.2

SE-25: Grön affärsutveckling

Genom stöd och inspiration till enskilda entreprenörer inom jordbruk, syftar projektet till att utveckla kompetens och arbetsmarknad på landsbygden.

Tidsperiod: 2005–2009

Geografi: Orust, Lysekil, Sotenäs, Munkedal, Tanum, Strömstad

Tema: 2.5, 2.8, 2.9

Metod: 3.2, 3.7

SE-26: Invest in Norrbotten

Syftet med initiativet är att skapa bättre förutsättningar för investeringar i regionen.

Tidsperiod: 2009–2012

Geografi: Norrbotten

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

SE-27: Heart of Lapland

Projektet syftar till att utveckla turistindustrin och turistinformationen i Lappland.

Tidsperiod: 2004–2013

Geografi: Kalix, Haparanda, Överkalix, Övertorneå, Pajala

Tema: 2.5

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

SE-28: Pilotmodell för företagshälsovård i Jämtlands län

Krokoms kommun i Jämtland har haft mycket höga sjukskrivningstal och därför har en pilotmodell för företagshälsovård tagits fram i syfte att förbättra förutsättningarna för personer att snabbare komma tillbaka till arbetslivet.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Jämtland

Tema: 2.1, 2.4

Metod: 3.2, 3.7

SE-29: Varumärket Dalarna

Syftet med projektet Varumärket Dalarna är att stärka regionens varumärke för att kunna attrahera nya företag, nya invånare, nya besökare och nytt kapital.

Tidsperiod: 2003–

Geografi: Dalarna

Tema: 2.4, 2.5, 2.9

Metod: 3.2, 3.6

DK-1: Sundhedspakken

Syftet med projektet är att tillhandahålla ett aktivitetsutbud till personer som blivit sjukskrivna till följd av stress.

Tidsperiod: 2011–

Geografi: Næstved

Tema: 2.1, 2.4

Metod: 3.2, 3.7

DK-2: Sårbehandling i Sorø

Syftet med initiativet är att effektivisera den lokala hemsjukvården så att sår hos äldre personer kan upptäckas och behandlas i ett tidigt skede. Det ses som ett viktigt led i att förbättra hemsjukvården och därmed livskvaliteten hos äldre personer.

Tidsperiod: 2000–

Geografi: Sorø

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.2

DK-3: Satsning på unga Himmerland

Syftet med projektet är att utveckla samarbete och metoder för att öka antalet unga personer som påbörjar högre utbildning eller yrkesutbildning.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Vesthimmerland, Mariagerfjord, Rebild

Tema: 2.4, 2.6

Metod: 3.1, 3.2, 3.6

DK-4: Uppföljande hembesök

Projektet syftar till att genomföra uppföljande hembesök för patienter som legat inne på sjukhus och därmed skynda på tillfrisknandet.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Ringkøbing-Skjern, Herning, Holstebro, Ikast-Brandø, Lemvig, Struer

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.2

DK-5: Telemedicin i Syddanmark

Projektet är ett samarbete mellan fyra kommuner i Syddanmark och Region Syddanmark.

Tidsperiod: 2006–

Geografi: Haderslev, Tønder, Sønderborg, Aabenraa, Region Syddanmark

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.2

DK-6: Ytterligere tillväxt

Projektet syftar till att skapa tillväxt och utveckling i små- och medelstora företag genom t.ex. kompetensutveckling.

Tidsperiod: 2011–2014

Geografi: Region Nordjylland

Tema: 2.4, 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-7: Barriärbrytarna – vägledningsnätverk

Initiativet syftar till att etablera ett nätverk som tillhandahåller utbildning för arbetssökande, eventuellt med fokus på att dessa personer ska få kompetens inom en annan sektor.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Thisted, Morsø, Jammerbugt

Tema: 2.4, 2.6

Metod: 3.2, 3.7

DK-8: BioMed Community

BioMed Community är en klusterorganisation för företag inom medicinteknik på norra Jylland. Klusterorganisationen syftar till att förbättra förutsättningarna för tillväxt i företagen och därmed för tillväxt i regionen i stort.

Tidsperiod: 2007–

Geografi: Aalborg

Tema: 2.1, 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-9: STARTUP Aarhus

Projektet är ett samarbete mellan näringslivsorganisationer och offentliga aktörer.

Tidsperiod: 2011–

Geografi: Aarhus

Tema: 2.4, 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-10: Utveckling av företag inom matsektorn

Syftet med initiativet är att stödja innovation och tillväxt i små och mellanstora företag inom matproduktion.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Region Midtjylland

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-11: Sønderborg – arbete för din partner

Sønderborg företags- och turistcenter har etablerat ett nätverk som syftar till att underlätta för personer som är medföljande till någon som fått arbete i kommunen att själva hitta ett arbete.

Tidsperiod: 2006–

Geografi: Sønderborg

Tema: 2.4

Metod: 3.2, 3.7

DK-14: Utländsk arbetskraft och bosättning

Projektet fokuserar på att attrahera arbetskraftsinvandrare till regionen.

Tidsperiod: 2008

Geografi: Guldborgsund, Lolland

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.2, 3.4, 3.7

DK-15: Högre handsexamen (Hhx) på Fjerritslev gymnasium

I samarbete mellan ett lokalt utbildnings- och företagscenter och gymnasieskolan erbjuds möjlighet att ta en handsexamen på gymnasienivå.

Tidsperiod: 2011–

Geografi: Jammerbugt, Thisted

Tema: 2.6

Metod: 3.2

DK-17: Hälsovårdsavtal mellan Region Nordjylland och Vesthimmerland kommun

Vesthimmerlands Kommune har ingått ett hälsovårdsavtal med Region Nordjylland.

Tidsperiod: 2011–

Geografi: Region Nordjylland, Vesthimmerland

Tema: 2.1

Metod: 3.2, 3.3

DK-18: Hjälp till ett hälsosammare liv

Projektet är ett samarbete mellan regional och lokal nivå och syftar till bättre behandling och rehabilitering av personer med hjärtsjukdomar, KOL och diabetes.

Tidsperiod: 2011–2012

Geografi: Region Midtjylland, Skive, Viborg

Tema: 2.1

Metod: 3.2

DK-19: Plattform för intelligenta transportsystem (ITS) på Nordjylland

Projektet är ett samarbete mellan regionala myndigheter och företag.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Region Nordjylland

Tema: 2.3, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-20: Syddanmark som vetenskapsregion

Region Syddanmark samarbetar med Nationellt center för undervisning inom naturvetenskap, teknik och hälsa (NTS-centret) för att utveckla lokala strategier och nätverk på vetenskapsområdet.

Tidsperiod: 2012–2015

Geografi: Region Syddanmark

Tema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-21: HubNorth – Region Nordjylland

HubNorth är ett nätverk på Nordjylland som profilerat sig inom vindenergi.

Tidsperiod: 2010–2014

Geografi: Region Nordjylland

Tema: 2.3

Metod: 3.2, 3.7

DK-25: ”Anhöriga i psykiatrien”

”Anhöriga i psykiatrien” är ett nationellt kvalitetssäkringsprojekt inom psykiatrien, som syftar till att bättre involvera anhöriga i vården av patienter.

Tidsperiod: 2008–2009

Geografi: Danmark (nationellt)

Tema: 2.1

Metod: 3.2

DK-26: Patienten i hemmet

Syftet med projektet är att ge patienter bättre möjligheter att bo hemma genom att använda de möjligheter som ny teknologi innebär för hemsjukvården.

Tidsperiod: 2012–2018

Geografi: Region SydDanmark

Tema: 2.1, 2.5

Metod: 3.2

NO-3: Koppargruvdrift i Kvalsund

I den nordnorska kommunen Kvalsund (Finnmark) sker stora satsningar på att etablera nya koppargruvor. Syftet med projektet är att öka sysselsättningen och att säkra och främja att gruvsatsningarna får positiva konsekvenser för lokalsamhället.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Kvalsund

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.2, 3.7

NO-4: Flekkefjord – en vilja att växa

Det övergripande syftet med projektet är att skapa ett brett engagemang för att öka kommunens attraktivitet.

Tidsperiod: 2009–2012

Geografi: Flekkefjord

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.2, 3.7

NO-8: Tillsammans för barn och unga

Syftet med projektet är att bättre koordinera lokala myndigheters insatser när det gäller utsatta barn och unga.

Tidsperiod: 2008–2011

Geografi: Norge (nationellt)

Tema: 2.2

Metod: 3.2

NO-13: Utbildning och arbetsliv i Haugalandet

Projektet är ett interkommunalt samarbete i syfte att skapa och förstärka länkarna mellan skola och näringsliv.

Tidsperiod: 2005–

Geografi: Bokn, Haugesund, Karmøy, Sveio, Tysvær, Utsira, Vindafjord

Tema: 2.6

Metod: 3.1, 3.2

NO-20: Inflyttningsprojekt i Nordland

Projektet syftar till att öka inflyttningen och fokuserar särskilt på tillgång på arbete, bostäder, integrationsfrågor och språkutbildning.

Tidsperiod: 2011–2012

Geografi: Nordland

Tema: 2.4, 2.9, 2.10

Metod: 3.2, 3.6

NO-21: Flytta till fjälltrakten

En regional strategi i tre faser med målet att locka folk till regionen och vända en negativ demografisk trend.

Tidsperiod: 2001–2011

Geografi: Alvdal, Folldal, Os, Rendalen, Røros, Tolga, Tynset.

Tema: 2.8, 2.9

Metod: 3.2, 3.6

NO-22: Ljus i fönstren

Myndigheter i Hallingdal har som målsättning att se till att inflyttare får arbete inom regionen samt att upprätthålla service och trevliga levnadsvillkor i regionen.

Tidsperiod: 2008–2011

Geografi: Ål, Gol, Hol, Hemsedal, Nes, Flå, Nore og Uvdal, Rollag, Flesberg, Sigdal, Krødsherad, Modum.

Tema: 2.4, 2.9, 2.10

Metod: 3.2, 3.6

NO-25: Hollandsprojektet

Målsättningen med projektet var att attrahera inflyttare från Holland till Åmot kommun i samarbete med företaget Placement AS.

Tidsperiod: 2004–2011

Geografi: Åmot

Tema: 2.9, 2.10

Metod: 3.2, 3.6

FO-2: Fjärrvärme i Tórshavn

Genom initiativet har fjärrvärme dragits in i några av de mest expanderande kvarteren i Tórshavn.

Tidsperiod: 1990–

Geografi: Tórshavn

Tema: 2.3

Metod: 3.2

FO-3: Snar – utbildningsportal

Snar är en öppen utbildningsportal på Färöarna som syftar till att underlätta det dagliga arbetet för lärare, elever och även föräldrar i allt som rör skolarbetet.

Tidsperiod: 2009–2012 + 2012–2015

Geografi: Färöarna (nationellt)

Tema: 2.6

Metod: 3.1, 3.2

FO-4: SSP – ett förebyggande program för barn och unga

SPP är ett interdisciplinärt samarbete mellan aktörer som arbetar med barn och unga.

Tidsperiod: 2009–

Geografi: Färöarna (nationellt)

Tema: 2.2, 2.6

Metod: 3.2

IS-1: Framgång

Det här är ett offentligt policyinitiativ som syftar till att stödja kvinnors entreprenörskap.

Tidsperiod: 1996–

Geografi: Island (nationellt)

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

IS-2: Kreativa samhällen

Syftet med projektet är att skapa en miljö där konstnärer och designers arbetar tillsammans med lokala företag och entreprenörer för att utveckla nya produkter.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Austurland

Tema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8

Metod: 3.1, 3.2, 3.7

IS-3: Akureyris regionala tillväxtavtal

Avtalet har ingåtts av privata och lokala aktörer i området runt fjorden Eyjafjörður i syfte att samarbeta för att främja den lokala ekonomin.

Tidsperiod: 2005–

Geografi: Grýtubakkahreppur, Svalbarðsstrandarhreppur, Eyjafjarðarsveit, Akureyri, Hörgársveit, Dalvíkurbyggð, Fjallabyggð

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

IS-12: Högre studier på Västfjordarna

Eleverna i de södra delarna av Västfjordarna har fått möjligheten att ägna sig åt distansstudier på gymnasiet i Snæfellsnes genom informationsteknologi.

Tidsperiod: 2007–2011

Geografi: Grundarfjörður, Vesturbyggð, Tálknafjarðarhreppur

Tema: 2.3, 2.6

Metod: 3.1, 3.2

GL-1: Energimätning i Sarfannguaq

Syftet med projektet är att installera ett nytt system för energimätning i avlägsna delar av Grönland.

Tidsperiod: 2007

Geografi: Qeqqata

Tema: 2.3

Metod: 3.2

TN-1: SMIL(E) – Skandinaviska metoder för innovativt lärande

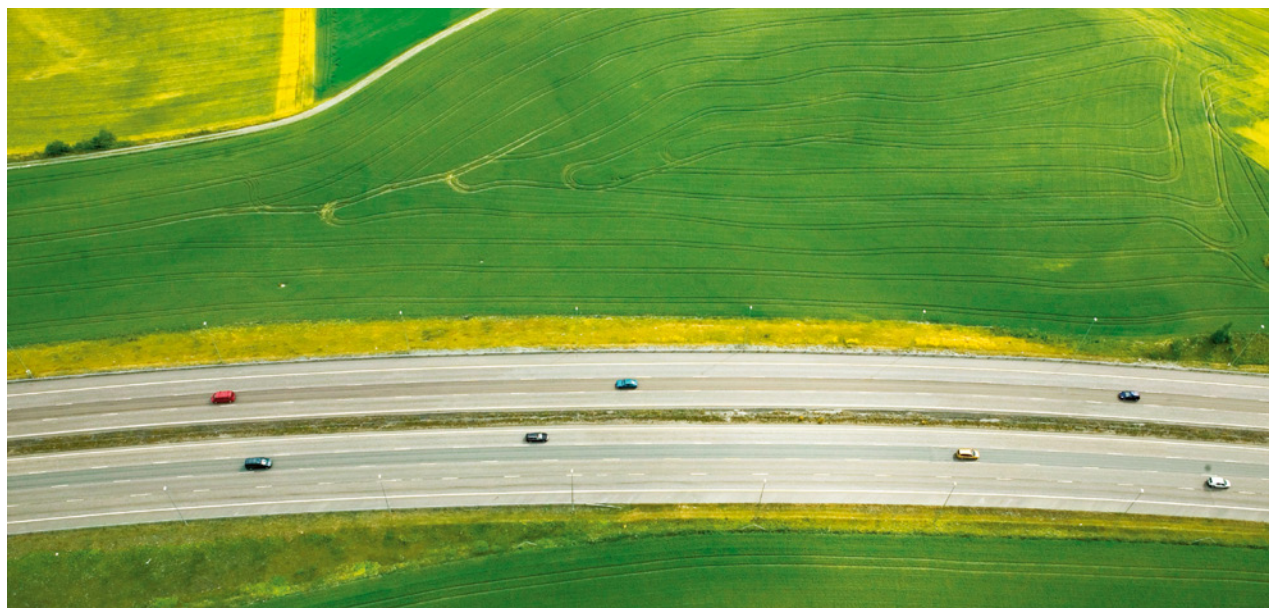
Projektet är ett transnationellt samarbete mellan kommuner i Sverige, Norge och Danmark.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Halmstad, Varberg, Telemark, Skien, Kragerø, Porsgrunn, Oslo, Viborg, Silkeborg, Syddjurs

Tema: 2.4, 2.6

Metod: 3.2

TN-2: Competitive Health Services

Partners från Finland, Sverige, Norge och Skottland ingår i projektet.

Tidsperiod: 2008–2010

Geografi: Norra Österbotten, Västerbotten, Tromsø

Tema: 2.1

Metod: 3.2

TN-3: Flexible Working Culture

Projektet är ett INTERREG-projekt och finansieras av Europeiska Regionalfonden.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Egentliga Finland, Åland (nationellt)

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

TN-4: Unga människors röster i skärgården

Projektet syftar till att få kunskap om unga människors intressen och hur de menar att skärgården kan användas för studier, fritidsintressen och andra aktiviteter.

Tidsperiod: 2012–2013

Geografi: Åland (nationellt), Stockholms län

Tema: 2.9

Metod: 3.1, 3.2

TN-5: CREATOR

Hämeregionen i Finland och Västerbotten i Sverige ingår tillsammans med fem andra europeiska regioner i detta INTERREG-projekt.

Tidsperiod: 2011–2015

Geografi: Västerbotten, Egentliga Tavastland

Tema: 2.1

Metod: 3.2

TN-6 Best Agers

Projektet syftar till att främja kunskapsöverföring mellan generationer och att uppmuntra personer som närmar sig pensionsåldern att stanna längre på arbetsmarknaden.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Norrbotten, Göteborg, Fredericia

Tema: 2.4, 2.5, 2.8, 2.9

Metod: 3.2, 3.7

TN-8: Regionbyggande i MittSkandinavien

Huvudsyftet med detta INTERREG-projekt är att främja befolkningstillväxt i gränsområdet mellan Norge och Sverige.

Tidsperiod: 2012–2014

Geografi: Krokom, Strömsund, Lierne, Røyrvik

Tema: 2.9

Metod: 3.2, 3.6

TN-9: Rekreationsrutter

Projektet syftar till att marknadsföra området runt Öresund, Kattegatt och Skagerack som attraktivt för friluftsturism och att främja turistföretagande i regionen.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Region Nordjylland, Hørring, Frederikshavn, Region Sjælland, Læsø, Faxe, Guldborgsund, Holbæk, Jammerbugt, Køge, Brønderslev, Mariagerfjord, Morsø, Odsherred, Rebild, Ringsted, Stevn, Thisted, Vesthimmerland, Aalborg, Østfold, Moss, Rygge, Råde, Akershus, Asker, Bærum, Frogn, Oppengård, Vestby, Buskerud, Hurum, Lier, Røyken, Halden, Region Halland, Region Skåne, Trelleborg, Vellinge, Skurup, Svedala, Laholm, Hylte, Falkenberg, Varberg, Kungsbacka, Orust, Västra Götalands region, Uddevalla, Svalöv, Lysekil, Stenungssund, Strömstad, Tanum, Sotenäs, Munkedals, Härryda

Tema: 2.5

Metod: 3.2, 3.7

TN-10: Ishavsbanen

Ishavsbanen är ett järnvägsprojekt som förväntas skapa arbetstillfällen i området och bidra till regional och lokal utveckling.

Tidsperiod: 2010–2011

Geografi: Troms, Haparanda, Övertorneå, Pajala, Kiruna, Storfjord, Gáivuotna Kåfjord, Guovdageaidnu Kautokeino, Nordreisa, Enontekis, Muonio, Kolari, Pello, Övertorneå, Torneå

Tema: 2.3

Metod: 3.2

TN-11: Our Life as Elderly och Our Life as Elderly 2

Huvudsyftet med projektet är att utveckla nya effektiva modeller för service, rekrytering av personal, boende och kvalitet på vård och omsorg.

Tidsperiod: 2005–2007 (OLE1)+ 2008–2011 (OLE2)

Geografi: Norrbotten, Luleå, Uleåborg, Lieksa, Joensuu, Bodø, Nordland, Färöarna (nationellt), Vestmanna, Klaksvik, Akureyri, Hornafjörður, Hafnarfjörður

Tema: 2.2

Metod: 3.1, 3.2

TN-13: Economusée

Syftet med projektet är att skapa turismöjligheter och kulturella events i området runt Nordatlanten.

Tidsperiod: 2008–2011

Geografi: Norge (nationellt), Färöarna (nationellt), Island (nationellt), Grönland (nationellt)

Tema: 2.9

Metod: 3.2, 3.7

TN-14: Vestnorden Foresight 2030

Syftet med Vestnorden Foresight 2030 är att främja lokal kultur på Färöarna, Grönland och Island genom fram-synsaktiviteter.

Tidsperiod: 2010–

Geografi: Färöarna (nationellt), Grönland (nationellt), Island (nationellt)

Tema: 2.9

Metod: 3.2, 3.5

TN-15: Smallest

Smallest syftar till att göra förnyelsebar energi mer tillgänglig för de minsta kommunerna i de mest glest befolkade områdena i norra Europa.

Tidsperiod: 2009–2012

Geografi: Norra Karelen, Fuglafjörður, Norsjö, Austurland

Tema: 2.3

Metod: 3.2

TN-16: Rurala transportlösningar

Projektet syftar till att förbättra möjligheterna att bo, arbeta och förflytta sig i landsbygds- och kustområden i nordliga perifera delar av Europa.

Tidsperiod: 2009–2012

Geografi: Norra Karelen, Västernorrland, Pielinen-Karelen, Austurland

Tema: 2.3

Metod: 3.2

TN-17: Resecentrum Haparanda-Tornio

Projektets mål är att förena de existerande nationella kollektivtransportsystemen till en funktionell internationell enhet.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Haparanda, Tornio

Tema: 2.3, 2.4, 2.9

Metod: 3.2, 3.3, 3.7

TN-18: Utveckling av Nordkalottens logistik

Banverken i Norge, Sverige och Finland har i samarbete med basindustrier och regionala planeringsmyndigheter utvecklat möjligheter för hållbara godstransporter i Nordkalotten.

Tidsperiod: 2000–

Geografi: Norrbotten, Nordland, Lappi (Lapland), Oulu

Tema: 2.3

Metod: 3.2, 3.7

TN-19: Gränslös vård

Syftet är att vidareutveckla samarbetet mellan kommunerna i den svenska och finska delen av Tornedalen

inom hälsovård för att säkra dess kvalitet och öka val-möjligheterna för patienter i regionen.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Pajala, Övertorneå, Haparanda, Enontekiö, Muonio, Kolari, Pello, Ylitornio, Tornio

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.2

TN-20: Gränslös omsorg

Projektets mål är att möjliggöra för invånarna i regionen att bo längre i deras egen miljö tack vare gränsoverskridande samarbete.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Inari, Sør-Varanger

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.2

TN-21: North Atlantic Tourism Association

NATA är en turistorganisation som etablerades år 2007 av Färöarna, Island och Grönland på basis av det mångåriga samarbete som har pågått mellan ländernas turistråd.

Tidsperiod: 2007–

Geografi: Grönland (nationellt), Island (nationellt), Färöarna (nationellt)

Tema: 2.9

Metod: 3.2, 3.6

3.3

Strukturförändringar

Strukturförändringar kan vara både av temporär och permanent karaktär. Det kan vara aktiviteter som syftar till att implementera strukturförändringar, och projekt som syftar till att testa förändringar. Exempel är sammanslagningar av kommuner och andra myndigheter, rationaliseringar av olika verksamheter etc. Strukturförändringar kan vara lokala eller regionala eller så kan det röra sig om nationella förändringar.

Exempel:

FI-5: Utlokalisering av statliga myndigheter

I Finland har det under tio års tid skett en utlokalisering av statliga myndigheter till områden utanför huvudstadsregionen i syfte att skapa regional balans.

Tidsperiod: 2000–

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.4, 2.9

Metod: 3.3, 3.4

FI-8: Reform av den statliga regionala förvaltningen

1 januari 2010 etablerades två nya statliga organ på regional nivå, 15 Närings-, miljö- och trafikcentraler och 6 regionförvaltningsverk.

Tidsperiod: 2010
Geografi : Finland (nationellt)
Tema: 2.9
Metod: 3.3, 3.4

FI-11: Kommunutvecklingsprogram 2017

Syftet med programmet är att stärka kommunerna som välfärdsaktörer och också att stärka den lokala demokratin.

Tidsperiod: 2011–2017
Geografi: Finland (nationellt)
Tema: 2.9
Metod: 3.3

FI-12 PARETO – Omsorg anpassad för ett åldrande samhälle

Projektet syftar till att utveckla och genomföra nya och innovativa arbetsmetoder för att anpassa omsorgs- servicen till ett åldrande samhälle.

Tidsperiod: 2008–2012
Geografi: Esbo, Träskända, Kouvola
Tema: 2.1
Metod: 3.2, 3.3

FI-13: PARAS – kommun- och servicestrukturreformen

Reformen syftar till att bygga en ny kommunal struktur i Finland för att säkra tillgången till och hög kvalitet på servicen.

Tidsperiod: 2005–2012
Geografi: Finland (nationellt)
Tema: 2.9
Metod: 3.3, 3.4

SE-2: Reform om nyanländas etablering på arbetsmarknaden och etableringslots

En nationell reform som syftar till att förbättra möjligheterna till etablering på arbetsmarknaden för nyanlända.

Tidsperiod: 2010–
Geografi: Sverige (nationellt)
Tema: 2.4
Metod: 3.3, 3.4, 3.7

SE-3: Regionalt ansvar för kollektivtrafik

När Region Skåne bildades 1999 överfördes ansvaret för kollektivtrafik till det nyinrättade direktvalda regionala organet från de tidigare landstingen.

Tidsperiod: 1999–
Geografi: Skåne
Tema: 2.3
Metod: 3.3

DK-17: Hälsovårdsavtal mellan Region Nordjylland och Vesthimmerland kommun

Vesthimmerlands Kommune har ingått ett hälsovårdsavtal med Region Nordjylland.

Tidsperiod: 2011–
Geografi: Region Nordjylland, Vesthimmerland
Tema: 2.1
Metod: 3.2, 3.3

NO-19: Sammanslagning av Oslo högskola och Akershus högskola

De två högskolorna har slagits samman till högskolan i Oslo och Akershus.

Tidsperiod: 2011

Geografi: Oslo og Akershus

Tema: 2.6

Metod: 3.3

FO-5: Sammanslagning av Klaksvíks kommun och Svínøy kommun

I augusti 2007 hölls en folkomröstning i Svínøy kommun om sammanslagning med Klaksvík kommun. 90% var för en sammanslagning.

Tidsperiod: 2009–

Geografi: Klaksvík

Tema: 2.9

Metod: 3.3

FO-6: Skattereform på Färöarna

Landsstyret på Färöarna har beslutat att införa ett nytt system med platt skatt som träder i kraft 1 januari 2012.

Tidsperiod: 2012–

Geografi: Färöarna (nationellt)

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.3, 3.4

IS-9: Service för personer med funktionshinder

Ansvar för service för personer med funktionshinder har överförts från staten till kommunerna.

Tidsperiod: 2011–

Geografi: Island (nationellt)

Tema: 2.2

Metod: 3.3

IS-10: Föräldraförsäkring på Island

Föräldraförsäkringssystemet på Island genomgick stora förändringar år 2000.

Tidsperiod: 2000–

Geografi: Island (nationellt)

Tema: 2.2

Metod: 3.3, 3.4

TN-17: Resecentrum Haparanda-Tornio

Projektets mål är att förena de existerande nationella kollektivtransportsystemen till en funktionell internationell enhet.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Haparanda, Tornio

Tema: 2.3, 2.4, 2.9

Metod: 3.2, 3.3, 3.7

3.4

Offentliga regleringar

Den här metoden omfattar initiativ och projekt som är mer generella till sin karaktär. Det är typiskt sett initiativ på nationell nivå som regleras genom lagstiftning, men

inte nödvändigtvis. Även lokala och regionala initiativ omfattas av den här kategorin. Initiativen kan vara temporära eller permanenta. Exempel på initiativ kan vara: avskrivning eller nedsättning av studielån, differentiering av arbetsgivaravgift beroende på geografi etc.

Exempel:

FI-5: Utlokalisering av statliga myndigheter

I Finland har det under tio års tid skett en utlokalisering av statliga myndigheter till områden utanför huvudstadsregionen i syfte att skapa regional balans.

Tidsperiod: 2000–

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.4, 2.9

Metod: 3.3, 3.4

FI-8: Reform av den statliga regionala förvaltningen

1 januari 2010 etablerades två nya statliga organ på regional nivå, 15 Närings-, miljö- och trafikcentraler och 6 regionförvaltningsverk.

Tidsperiod: 2010

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.9

Metod: 3.3, 3.4

FI-13: PARAS – kommun- och servicestrukturreformen

Reformen syftar till att bygga en nya kommunal struktur i Finland för att säkra tillgången till och hög kvalitet på servicen.

Tidsperiod: 2005–2012

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.9

Metod: 3.3, 3.4

SE-2: Reform om nyanländas etablering på arbetsmarknaden och etableringslots

En nationell reform som syftar till att förbättra möjligheterna till etablering på arbetsmarknaden för nyanlända.

Tidsperiod: 2010–

Geografi: Sverige (nationellt)

Tema: 2.4

Metod: 3.3, 3.4, 3.7

DK-14: Utländsk arbetskraft och bosättning

Projektet fokuserar på att attrahera arbetskraftsinvandrare till regionen.

Tidsperiod: 2008

Geografi: Guldborgsund, Lolland

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.2, 3.4, 3.7

NO-12: Bygga i Tranøy

För att stimulera byggande av nya bostäder erbjuder kommunen kostnadsfria tomter för dem som väljer att bygga i kommunen.

Tidsperiod: 1993–

Geografi: Tranøy

Tema: 2.4, 2.10

Metod: 3.4, 3.6

FO-1: Gratis kollektivtrafik i Tórshavn

Projektet syftar till att minska bilåkandet och uppmuntra till att använda kollektivtrafik.

Tidsperiod: 2007–

Geografi: Tórshavn

Tema: 2.3

Metod: 3.4

FO-6: Skattereform på Färöarna

Landsstyret på Färöarna har beslutat att införa ett nytt system med platt skatt som träder i kraft 1 januari 2012.

Tidsperiod: 2012–

Geografi: Färöarna (nationellt)

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.3, 3.4

IS-10: Föräldraförsäkring på Island

Föräldraförsäkringssystemet på Island genomgick stora förändringar år 2000.

Tidsperiod: 2000–

Geografi: Island (nationellt)

Tema: 2.2

Metod: 3.3, 3.4

IS-11: Islands telekommunikationsfond

Telekommunikationsfonden på Island har som upp-

gift att tilldela medel till projekt som garanterar internetuppkoppling i områden där marknadsförutsättningar inte existerar för sådan service.

Tidsperiod: 2005–

Geografi: Island (nationellt)

Tema: 2.3

Metod: 3.4

IS-14: Gratis kollektivtrafik i Akureyri

Bussresor i Akureyri har varit gratis sedan år 2009. Antalet resenärer har nära fördubblats sedan bussavgiften avskaffades.

Tidsperiod: 2009–

Geografi: Akureyri

Tema: 2.3

Metod: 3.4

3.5

Prognoser

Den här kategorin inkluderar alla aktiviteter som använder prognoser som metod. Det finns verktyg som kan användas för att skapa prognoser. Dessa kan vara statistiska – enkla eller komplexa – eller det kan vara olika typer av workshops eller framsynsmetoder.

Exempel:

FI-4: HEMAASU-modellen

Modellen ska användas av regionala myndigheter för att möjliggöra prognoser över befolkningsutveckling och utbudet av arbetskraft.

Tidsperiod: 2005–

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.4

Metod: 3.2, 3.5

FI-7: SEUTURA-modellen

Modellen ska användas för att kartlägga vilka jobb-möjligheter det stora antalet pensionsavgångar kommer att medföra och vilket behov av kompetens det kommer att finnas i framtiden.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Pielinen-Karelen

Tema: 2.4

Metod: 3.5, 3.7

AX-6: Det framtida utbildningsbehovet på Åland

Projektet analyserar utbildningsbehovet idag och i framtiden på Åland.

Tidsperiod: 2004–2006

Geografi: Åland (nationellt)

Tema: 2.6

Metod: 3.5, 3.7

SE-17: Försörjningsstöd och den ekonomiska krisen
Projektet syftar till att göra kommunerna i Halland bättre förberedda på de konsekvenser finansiella kriser får för den kommunala sektorn, t.ex. att fler personer ansöker om försörjningsstöd.

Tidsperiod: 2009–2012

Geografi: Halland

Tema: 2.2

Metod: 3.5

TN-14: Vestnorden Foresight 2030

Syftet med Vestnorden Foresight 2030 är att främja lokal kultur på Färöarna, Grönland och Island genom framsynsaktiviteter.

Tidsperiod: 2010–

Geografi: Färöarna (nationellt), Grönland (nationellt), Island (nationellt)

Tema: 2.9

Metod: 3.2, 3.5

3.6

Attraktivitet

Aktiviteter – projekt och permanenta initiativ – med ett uttryckligt fokus på att öka ett områdes attraktivitet passar in i den här kategorin. Exempel på insatser för att öka attraktiviteten är insatser för unga, att marknadsföra de kvaliteteter som området har på ett attraktivt sätt, att förbättra informationen för de som flyttar in etc.

Exempel:

FI-6 Unga människor för unga människor

Syftet med projektet är att fokusera på unga människors idéer om hur regionen kan utvecklas.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Pielinen-Karelen, Mellersta Finland, Birkaland

Tema: 2.9

Metod: 3.1, 3.2, 3.6

FI-16: ”Tillbaka på banan” – en utvecklingsmetod för mindre städer

Projektet syftar till att hitta nya sätt att utveckla de städer som inte är de viktigaste i sin region men som ändå har en viktig roll i ett litet pendlingsområde.

Tidsperiod: 2010–2011

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.9

Metod: 3.2, 3.6

FI-19: Neda Ordym

Projektet finansieras av EU:s Kolarctic ENPI program, finska utrikesministeriet och lokala aktörer.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Lappland

Tema: 2.5, 2.9

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

FI-22: Arbetskraftsinvandring i Närpes

Initiativet handlar om att möta behovet av arbetskraft i regionen genom att skapa ett gott mottagande för de invandrare som kommer till regionen för att arbeta.

Tidsperiod: 2008–

Geografi: Närpes

Tema: 2.4, 2.5, 2.9

Metod: 3.6

AX-4: Arbeta och bo på Åland

Projektet syftar till att attrahera personer att bosätta sig på Åland genom att tillhandahålla lättillgänglig information om alla aspekter av livet på Åland.

Tidsperiod: 2000–

Geografi: Åland (nationellt)

Tema: 2.9, 2.10

Metod: 3.6, 3.7

AX-7: Ett livskraftigt centrum

Projektet är ett samarbete mellan kommuner, företag, medborgare och organisationer kring skapandet av en attraktiv stadskärna i Mariehamn.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Mariehamn

Tema: 2.9

Metod: 3.1, 3.2, 3.6

SE-5: NetPort Karlshamn

NetPort Karlshamn är en Triple Helix-organisation som syftar till att skapa bättre förutsättningar för hållbar ekonomisk tillväxt och utveckling i Karlshamn.

Tidsperiod: 2001–

Geografi: Karlshamn

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

SE-7: ”Bo i Nyköping”

”Bo i Nyköping” är en kampanj för att locka fler personer att bosätta sig i Nyköping.

Tidsperiod: 2003–

Geografi: Nyköping

Tema: 2.9, 2.10

Metod: 3.6

SE-14: Västerbotten Investment Agency

Västerbotten Investment Agency (VIA) är en regional investeringsbyrå som marknadsför Västerbotten som en attraktiv region för investerare och företag.

Tidsperiod: 2009–

Geografi: Västerbotten
Tema: 2.5
Metod: 3.6, 3.7

SE-18: ”Den bästa grannen”

Projektet syftar till att stärka samarbetet mellan Örebroregionen och dess grannar både i Sverige och runt Östersjön.

Tidsperiod: 2011–2015

Geografi: Örebro län

Tema: 2.9

Metod: 3.2, 3.6

SE-26: Invest in Norrbotten

Syftet med initiativet är att skapa bättre förutsättningar för investeringar i regionen.

Tidsperiod: 2009–2012

Geografi: Norrbotten

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

SE-27: Heart of Lapland

Projektet syftar till att utveckla turistindustrin och turistinformationen i Lappland.

Tidsperiod: 2004–2013

Geografi: Kalix, Haparanda, Övertorneå, Pajala

Tema: 2.5

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

SE-29: Varumärket Dalarna

Syftet med projektet Varumärket Dalarna är att stärka regionens varumärke för att kunna attrahera nya företag, nya invånare, nya besökare och nytt kapital.

Tidsperiod: 2003–

Geografi: Dalarna

Tema: 2.4, 2.5, 2.9

Metod: 3.2, 3.6

DK-3: Satsning på unga Himmerland

Syftet med projektet är att utveckla samarbete och metoder för att öka antalet unga personer som påbörjar högre utbildning eller yrkesutbildning.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Vesthimmerland, Mariagerfjord, Rebild

Tema: 2.4, 2.6

Metod: 3.1, 3.2, 3.6

DK-22: Nätverk för scenkonst – Region Midtjylland

Nätverket samlar mindre teatrar, landsdelsscenen och andra professionella teatrar med egen scen i Region Midtjylland.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Region Midtjylland

Tema: 2.9

Metod: 3.1, 3.6

DK-24: Go Global – Världsmusik i Nordjylland

Go Global var ett stort kultur- och världsmusikprojekt som skapades med syftet att öka kunskapen om världsmusik och skapa större förståelse mellan västerländska och andra kulturer.

Tidsperiod: 2008

Geografi: Region Nordjylland

Tema: 2.9

Metod: 3.6

NO-10: Hållbara Telemark

Hållbara Telemark är en regional strategi för tillväxt och hållbar utveckling i Telemark.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Telemark

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.6

NO-11: Samhällssatning på Senja

Syftet med projektet är att mobilisera krafter i ett litet samhälle för att främja utveckling och optimism med syfte att öka befolkningen och ökat antalet nya arbetsplatser.

Tidsperiod: 2007–2010

Geografi: Berg

Tema: 2.4

Metod: 3.6

NO-12: Bygga i Tranøy

För att stimulera byggande av nya bostäder erbjuder kommunen kostnadsfria tomter för dem som väljer att bygga i kommunen.

Tidsperiod: 1993–

Geografi: Tranøy

Tema: 2.4, 2.10

Metod: 3.4, 3.6

NO-16: Ökad bosättning i Herøy

Projektet syftar till att genom olika typer av insatser öka inflyttningen till Herøy.

Tidsperiod: 2009–2014

Geografi: Herøy

Tema: 2.4, 2.10

Metod: 3.6, 3.7

NO-17: Barnbyn Finnsnes

Projektet syftar till att förbättra förhållandena för barn och unga i Finnsnes. Kommunen vill profilera sig som en barnvänlig kommun.

Tidsperiod: 2007–2011

Geografi: Lenvik

Tema: 2.4

Metod: 3.6

NO-18: Målselv Fjellandsby

Projektet är en turistsatsning på utveckling av ett besökscenter i Målselv kommun.

Tidsperiod: 2007–

Geografi: Målselv

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.6

NO-20: Inflyttningsprojekt i Nordland

Projektet syftar till att öka inflyttningen och fokuserar särskilt på tillgång på arbete, bostäder, integrationsfrågor och språkutbildning.

Tidsperiod: 2011–2012

Geografi: Nordland

Tema: 2.4, 2.9, 2.10

Metod: 3.2, 3.6

NO-21: Flytta till fjälltrakten

En regional strategi i tre faser med målet att locka folk till regionen och vända en negativ demografisk trend.

Tidsperiod: 2001–2011

Geografi: Alvdal, Folldal, Os, Rendalen, Røros, Tolga, Tynset.

Tema: 2.8, 2.9

Metod: 3.2, 3.6

NO-22: Ljus i fönstren

Myndigheter i Hallingdal har som målsättning att se till att inflyttare får arbete inom regionen samt att upprätthålla service och trevliga levnadsvillkor i regionen.

Tidsperiod: 2008–2011

Geografi: Ål, Gol, Hol, Hemsedal, Nes, Flå, Nore og Uvdal, Rollag, Flesberg, Sigdal, Krødsherad, Modum.

Tema: 2.4, 2.9, 2.10

Metod: 3.2, 3.6

NO-23: Vårdar åt invandrare

Projektets mål är att försäkra att inflyttare blir bemötta av professionella kommunala vårdar med kunskap om deras egen kommun och närliggande kommuner i Fjellregionen.

Tidsperiod: 2005–

Geografi: Hedmark

Tema: 2.9

Metod: 3.6

NO-25: Hollandsprojektet

Målsättningen med projektet var att attrahera inflyttare från Holland till Åmot kommun i samarbete med företaget Placement AS.

Tidsperiod: 2004–2011

Geografi: Åmot

Tema: 2.9, 2.10

Metod: 3.2, 3.6

IS-4: Den stora fiskeridagen i Dalvík

Den stora fiskeridagen är en årlig festival i Dalvíkurbyggð på Island. Festivalen är en viktig del i att stärka den lokala attraktiviteten.

Tidsperiod: 2001–

Geografi: Dalvíkurbyggð

Tema: 2.9

Metod: 3.1, 3.6

IS-5: Brúðuheimar – Centrum för dockteater

Brúðuheimar är ett konst- och kulturcentrum uppbyggt kring dockteater.

Tidsperiod: 2010–

Geografi: Borgarbyggð

Tema: 2.8

Metod: 3.6

IS-6: Träskfotboll i Ísafjörður

I Ísafjörður i Västfjordarna anordnas EM i träskfotboll. Arrangemanget har blivit ett sätt att profilera området.

Tidsperiod: 2004–

Geografi: Ísafjarðarbær

Tema: 2.9

Metod: 3.6

IS-7: Kärleksveckan i Bolungarvík

Målet med Kärleksveckan är att öka antalet födda i Bolungarvík och på så sätt öka befolkningen.

Tidsperiod: 2004–

Geografi: Bolungarvík

Tema: 2.9

Metod: 3.6

GL-2: Destination Polcirkeln

Projektet är en turistsatsning på Grönland.

Tidsperiod: 2010–

Geografi: Qeqqata

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.6

GL-3: Destination Avannaá

Initiativet syftar till att främja samarbete mellan lokala företag för att stärka utvecklingen av turismen i området.

Tidsperiod: 2004–

Geografi: Qaasuitsup

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.6, 3.7

TN-3: Flexible Working Culture

Projektet syftar till att främja sätt att attrahera nya fritidsboende, arbetsgivare, anställda, entreprenörer och företag till skärgården genom att lyfta fram möjligheterna till flexibelt arbete.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Egentliga Finland, Åland (nationellt)

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

TN-7: YO!BANA

Projektet syftar till att stärka stolthet och identitet hos unga människor som bor i skärgården.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Stockholms län, Gotland, Åland (nationellt), Åboland

Tema: 2.9

Metod: 3.6

TN-8: Regionbyggande i MittSkandinavien

Huvudsyftet med detta INTERREG-projekt är att främja befolkningstillväxt i gränsområdet mellan Norge och Sverige.

Tidsperiod: 2012–2014

Geografi: Krokø, Strømsund, Lierne, Røyrvik

Tema: 2.9

Metod: 3.2, 3.6

TN-12: Café Pantopia

Projektet syftar med att skapa kontakter trots de stora distanser som präglar området runt Nordatlanten.

Tidsperiod: 2008–2011

Geografi: Danmark (nationellt), Färöarna (nationellt), Island (nationellt), Grönland (nationellt)

Tema: 2.9

Metod: 3.6

TN-21: North Atlantic Tourism Association

NATA är en turistorganisation som etablerades år 2007 av Färöarna, Island och Grönland på basis av det mångåriga samarbete som har pågått mellan ländernas turistråd.

Tidsperiod: 2007–

Geografi: Grönland (nationellt), Island (nationellt), Färöarna (nationellt)

Tema: 2.9

Metod: 3.2, 3.6

3.7 Stöd till arbetstagare, entreprenörer och företag

Den här kategorin omfattar metoder som fokuserar på olika typer av stöd till näringslivet, entreprenörskap och metoder som fokuserar på arbetskraften. Fokus kan t.ex. vara på att aktivera och omskola arbetskraften. Ett projekt eller initiativ kan syfta till nya aktiviteter eller till att utöka existerande aktiviteter.

Exempel:

FI-2: Entreprenörskap för seniorer

Initiativet är ett samarbete mellan universitet och det nationellt upprättade och finansierade DEMO-nätverket.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Kaustby, Keuru, Nurmes, Sastamala

Tema: 2.4, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

FI-3 YES-centra och utbildning i entreprenörskap

Entreprenörskap är en integrerad del av utbildningen i finska skolor. Syftet med YES-centra är att stödja och underlätta finska skolors utbildning i entreprenörskap.

Tidsperiod: 2002–

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.5, 2.6, 2,8

Metod: 3.2, 3.7

FI-7: SEUTURA-modellen

Modellen ska användas för att kartlägga vilka jobb-möjligheter det stora antalet pensionsavgångar kommer

att medföra och vilket behov av kompetens det kommer att finnas i framtiden.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Pielinen-Karelen

Tema: 2.4

Metod: 3.5, 3.7

FI-10: EETU

Projektets syfte är att uppmuntra människor att stanna i eller återvända till regionen genom att förbättra möjligheterna till distansarbete, entreprenörskap och studier.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Pielinen-Karelen

Tema: 2.4

Metod: 3.7

FI-14: Futuuri – Framtida kvinnliga entreprenörer och företagsledare

Projektet syftar till att skapa tillväxt i företag som drivs av kvinnor.

Tidsperiod: 2008-2011

Geografi: Norra Savolax

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

FI-15: ”Innovationsbyn”

Innovationsbyn är en mötesplattform för aktörer inom social omsorg och hälso- och sjukvård i syfte att främja erfarenhetsutbyte och framväxten av nya idéer.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.1, 2.2

Metod: 3.2, 3.7

FI-17: Attraktiv välfärd i Tavastehus (Hämeenlinna)

Projektet syftar till att utveckla nya sätt att hantera de utmaningar som en åldrande befolkning medför.

Tidsperiod: 2011–2014

Geografi: Tavastehus

Tema: 2.1, 2.4

Metod: 3.2, 3.7

FI-18: PAWTH – Pedagogy Assisting Workforce Transition

Projektet syftar till att satsa på utbildning och fortbildning för att öka anställbarheten hos äldre personer.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Pielinen-Karelen

Tema: 2.4, 2.6

Metod: 3.2, 3.7

FI-19: Neda Ordym

Projektet syftar till att främja regional attraktivitet och utveckla turistprodukter baserat på lokala traditioner.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Lappland

Tema: 2.5, 2.9

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

FI-20: Arbetskraft Fell-Lappland

Syftet med projektet var att skapa möjligheter för dem som är säsonganställda inom turism i Lappland på vintern att kunna arbeta i skärgården i sydvästra Finland på somrarna.

Tidsperiod: 2001–2004

Geografi: Lappland, Egentliga Finland

Tema: 2.4

Metod: 3.2, 3.7

FI-21: Kommunjobb 2010

Syftet med projektet är att säkra kompetensförsörjningen i kommunerna genom att t.ex. förbättra möjligheterna att kombinera arbete och familj.

Tidsperiod: 2010

Geografi: Finland (nationellt)

Tema: 2.2, 2.4

Metod: 3.2, 3.7

FI-23: Juniormodellen

Juniormodellen innebär att studerande i slutet av sina studier eller nyutexaminerade anställs för högst två år och får en utbildare på arbetsplatsen som introducerar personen i arbetet och i det offentliga förvaltningssystemet.

Tidsperiod: pågående

Geografi: Esbo

Tema: 2.4

Metod: 3.7

AX-1: Företagsjuntan

Nätverket syftar till främja personlig och professionell utveckling för dagens och framtidens kvinnliga entreprenörer på Åland.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Åland (nationellt)

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.7

AX-2: Startaaget.ax

Startaaget.ax är en internetportal som innehåller information om att starta och utveckla företag.

Tidsperiod: 2008–

Geografi: Åland (nationellt)

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

AX-3: Integration.ax

Syftet med projektet är att förbättra möjligheterna för inflyttare till Åland att komma in i det åländska samhället.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Åland (nationellt)

Tema: 2.2, 2.4, 2.6

Metod: 3.2, 3.7

AX-4: Arbeta och bo på Åland

Projektet syftar till att attrahera personer att bosätta sig på Åland genom att tillhandahålla lättillgänglig information om alla aspekter av livet på Åland.

Tidsperiod: 2000–

Geografi: Åland (nationellt)

Tema: 2.9, 2.10

Metod: 3.6, 3.7

AX-5: Arbete i Fokus

Projektet syftar till att genom bland annat karriärplanering underlätta för personer som står utanför arbetsmarknaden att hitta arbete.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Åland (nationellt)

Tema: 2.2, 2.4

Metod: 3.2, 3.7

AX-6: Det framtida utbildningsbehovet på Åland

Projektet analyserar utbildningsbehovet idag och i framtiden på Åland.

Tidsperiod: 2004–2006

Geografi: Åland (nationellt)

Tema: 2.6

Metod: 3.5, 3.7

SE-1: Team Företagande

Projektet syftar till att stärka entreprenörskap på landsbygden för att göra näringslivet på landsbygden så varierat och brett som möjligt.

Tidsperiod: 2007–

Geografi: Sverige (nationellt)

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.7

SE-2: Reform om nyanländas etablering på arbetsmarknaden och etableringslots

En nationell reform som syftar till att förbättra möjligheterna till etablering på arbetsmarknaden för nyanlända.

Tidsperiod: 2010–

Geografi: Sverige (nationellt)

Tema: 2.4

Metod: 3.3, 3.4, 3.7

SE-5: NetPort Karlshamn

NetPort Karlshamn är en Triple Helix-organisation som syftar till att skapa bättre förutsättningar för hållbar ekonomisk tillväxt och utveckling i Karlshamn.

Tidsperiod: 2001–

Geografi: Karlshamn

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

SE-13: Virtuellt EU-projektcentrum

Syftet med projektet är att tillhandahålla stöd när det gäller EU-frågor för att öka antalet EU-finansierade projekt i regionen och att stärka utveckling i regionens företag.

Tidsperiod: 2005–

Geografi: Västerbotten

Tema: 2.5, 2.9

Metod: 3.2, 3.7

SE-14: Västerbotten Investment Agency

Västerbotten Investment Agency (VIA) är en regional investeringsbyrå som marknadsför Västerbotten som en attraktiv region för investerare och företag.

Tidsperiod: 2009–

Geografi: Västerbotten

Tema: 2.5

Metod: 3.6, 3.7

SE-20: Gymnasieutbildning, arbetsliv, samverkan (GAS)

Syftet med projektet är att utveckla gymnasieutbildningen i Västerbotten för att möta efterfrågan på kompetens i regionen.

Tidsperiod: 2009–2012

Geografi: Västerbotten

Tema: 2.4, 2.6

Metod: 3.7

SE-21: Mini Europe

Projektet syftar till erfarenhetsutbyte mellan ett antal europeiska regioner när det gäller att utveckla regionala policies för utveckling av små- och medelstora företag.

Tidsperiod: 2008–2011

Geografi: Västernorrland, Jämtland

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

SE-24: Äldre lär ung

Syftet med projektet är att utveckla nya strategier för att ersätta den kompetens som försvinner från arbetsmarknaden i och med pensionsavgångar bl.a. genom insatser för att överföra kompetens från äldre till yngre personer på arbetsmarknaden.

Tidsperiod: 2011–2012

Geografi: Dalarna

Tema: 2.4, 2.6

Metod: 3.7

SE-25: Grön affärsutveckling

Genom stöd och inspiration till enskilda entreprenörer inom jordbruk, syftar projektet till att utveckla kompetens och arbetsmarknad på landsbygden.

Tidsperiod: 2005–2009

Geografi: Orust, Lysekil, Sotenäs, Munkedal, Tanum, Strömstad

Tema: 2.5, 2.8, 2.9

Metod: 3.2, 3.7

SE-26: Invest in Norrbotten

Syftet med initiativet är att skapa bättre förutsättningar för investeringar i regionen.

Tidsperiod: 2009–2012

Geografi: Norrbotten

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

SE-27: Heart of Lapland

Projektet syftar till att utveckla turistindustrin och turistinformationen i Lappland.

Tidsperiod: 2004–2013

Geografi: Kalix, Haparanda, Övertorneå, Pajala

Tema: 2.5

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

SE-28: Pilotmodell för företagshälsovård i Jämtlands län

Krokoms kommun i Jämtland har haft mycket sjuk-skrivningstal och därför har en pilotmodell för företags-hälsovård tagits fram i syfte att förbättra förutsättningarna för personer att snabbare komma tillbaka till arbetslivet.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Jämtland

Tema: 2.1, 2.4

Metod: 3.2, 3.7

DK-1: Sundhedspakken

Syftet med projektet är att tillhandahålla ett aktivitets-utbud till personer som blivit sjukskrivna till följd av stress.

Tidsperiod: 2011–

Geografi: Næstved

Tema: 2.1, 2.4

Metod: 3.2, 3.7

DK-6: Ytterligare tillväxt

Projektet syftar till att skapa tillväxt och utveckling i små- och medelstora företag genom t.ex. kompetens-utveckling.

Tidsperiod: 2011–2014

Geografi: Region Nordjylland

Tema: 2.4, 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-7: Barriärbrytarna – vägledningsnätverk

Initiativet syftar till att etablera ett nätverk som tillhandahåller utbildning för arbetsökande, eventuellt med fokus på att dessa personer ska få kompetens inom en annan sektor.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Thisted, Morsø, Jammerbugt

Tema: 2.4, 2.6

Metod: 3.2, 3.7

DK-8: BioMed Community

BioMed Community är en klusterorganisation för företag inom medicinteknik på norra Jylland. Klusterorganisationen syftar till att förbättra förutsättningarna för tillväxt i företagen och därmed för tillväxt i regionen i stort.

Tidsperiod: 2007–

Geografi: Aalborg

Tema: 2.1, 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-9: STARTUP Aarhus

Syftet med STARTUP Aarhus är att stärka näringslivsutvecklingen och öka sysselsättningen i kommunen.

Tidsperiod: 2011–

Geografi: Aarhus

Tema: 2.4, 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-10: Utveckling av företag inom matsektorn

Syftet med initiativet är att stödja innovation och tillväxt i små och mellanstora företag inom matproduktion.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Region Midtjylland

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-11: Sønderborg – arbejde for din partner

Sønderborg företags- och turistcenter har etablerat ett nätverk som syftar till att underlätta för personer som är medföljande till någon som fått arbete i kommunen att själva hitta ett arbete.

Tidsperiod: 2006–

Geografi: Sønderborg

Tema: 2.4

Metod: 3.2, 3.7

DK-12: Företagsakademi sydväst

Företagsakademi sydväst har starka kopplingar både till det regionala näringslivet men också till internationella partners.

Tidsperiod: 2008–

Geografi: Sønderborg

Tema: 2.6

Metod: 3.7

DK-14: Utländsk arbetskraft och bosättning

Projektet fokuserar på att attrahera arbetskraftsinvandrare till regionen.

Tidsperiod: 2008

Geografi: Guldborgsund, Lolland

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.2, 3.4, 3.7

DK-16: Företagsnätverk Struer

Nätverket syftar till att tillhandahålla personlig rådgivning för att assistera entreprenörer med att identifiera affärsmöjligheter och tillväxtpotential.

Tidsperiod: 2011–

Geografi: Struer

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.7

DK-19: Plattform för intelligenta transportsystem (ITS) på Nordjylland

Syftet med plattformen är att tillhandahålla basen för att utveckla system för kommunikation mellan bilar och infrastruktur i syfte att göra trafiken säkrare och bilkörandet mer miljövänligt.

Tidsperiod: 2010–2013

Geografi: Region Nordjylland

Tema: 2.3, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-20: Syddanmark som vetenskapsregion

Region Syddanmark samarbetar med Nationellt center för undervisning inom naturvetenskap, teknik och hälsa (NTS-centret) för att utveckla lokala strategier och nätverk på vetenskapsområdet.

Tidsperiod: 2012–2015

Geografi: Region Syddanmark

Tema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

DK-21: HubNorth – Region Nordjylland

HubNorth är ett nätverk på Nordjylland som profilerat sig inom vindenergi.

Tidsperiod: 2010–2014

Geografi: Region Nordjylland

Tema: 2.3

Metod: 3.2, 3.7

DK-23: Serviceprojekt i Hanstholm

Projektet syftar till att öka kompetensen hos anställda inom 14 företag i Hanstholm för att utveckla nya produkter och öka omsättningen.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Region Nordjylland

Tema: 2.4, 2.5, 2.6

Metod: 3.7

NO-1: Innovation i Snåsa

Syftet med projektet är att skapa fler arbetsplatser inom olika branscher; att skapa ett robust näringsliv; öka inflyttningen och skapa en permanent kultur som präglas av utveckling och innovation.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Snåsa

Tema: 2.4, 2.5, 2.7, 2.8

Metod: 3.7

NO-2: Agro Business Park

Agro Business Park (ABP) har till syfte att skapa affärs-
möjligheter inom jordbruket.

Tidsperiod: 2006–2009

Geografi: Gloppen

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.7

NO-3: Koppargruvdrift i Kvalsund

I den nordnorska kommunen Kvalsund (Finnmark)
sker stora satsningar på att etablera nya koppargruvor.
Syftet med projektet är att öka sysselsättningen och att
säkra och främja att gruvsatsningarna får positiva
konsekvenser för lokalsamhället.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Kvalsund

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.2, 3.7

NO-4: Flekkefjord – en vilja att växa

Det övergripande syftet med projektet är att skapa ett
brett engagemang för att öka kommunens attraktivitet.

Tidsperiod: 2009–2012

Geografi: Flekkefjord

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.2, 3.7

NO-5: Trainee Innlandet

Huvudsyftet med projektet är att rekrytera och behålla
kompetens i regionen.

Tidsperiod: 1999–

Geografi: Hedmark, Oppland

Tema: 2.6

Metod: 3.1, 3.7

NO-6: Platsoberoende arbetsplatser

Projektet som är ett pilotprojekt fokuserar på använd-
ningen av ny teknologi för att skapa ett flexiblere arbetsliv.

Tidsperiod: 2009–2014

Geografi: Troms

Tema: 2.4, 2.5, 2.10

Metod: 3.7

NO-7: Huldra Start

Huldra Start är ett etableringsprogram för kvinnliga
entreprenörer.

Tidsperiod: 2007–

Geografi: Sogn og Fjordane

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.7

NO-9: Move to MoRe

Projektet syftar till att öka inflyttningen till regionen
och att säkra tillgången på arbetskraft med rätt kompe-
tens till näringslivet.

Tidsperiod: 2007–2010

Geografi: Møre og Romsdal

Tema: 2.4, 2.10

Metod: 3.7

NO-14: Aktiv på dagtid

Syftet med projektet är att aktivera personer som helt
eller delvis står utanför arbetsmarknaden.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Tromsø

Tema: 2.4

Metod: 3.7

NO-15: Expat Mid-Norway

Expat Mid-Norway erbjuder olika typer av service för
företag som rekryterar utländsk arbetskraft eller arbets-
kraft från andra delar av Norge.

Tidsperiod: 2008–

Geografi: Sør-Trøndelag

Tema: 2.4, 2.5, 2.10

Metod: 3.7

NO-16: Ökad bosättning i Herøy

Projektet syftar till att genom olika typer av insatser öka
inflyttningen till Herøy

Tidsperiod: 2009–2014

Geografi: Herøy

Tema: 2.4, 2.10

Metod: 3.6, 3.7

NO-24: Tillflyttingsprojektet

Tillflyttingsprojektets mål är att bidra till att skapa
bästa möjliga förutsättningar för arbetskraftsinvand-
ring för att minimera möjliga negativa följder av den
ökade bristen på arbetskraft runt om i landet.

Tidsperiod: 2009–2012

Geografi: Norge (nationellt)

Tema: 2.4, 2.9, 2.10

Metod: 3.7

FO-7: Småbutiker i landsbygdsområden

Syftet med projektet är att jämföra och analysera små-
butiker i glest befolkade områden i mindre samhällen
på Färöarna.

Tidsperiod: 2009–2011

Geografi: Färöarna (nationellt)

Tema: 2.7

Metod: 3.7

IS-1: Framgång

Det här är ett offentligt policyinitiativ som syftar till att stödja kvinnors entreprenörskap.

Tidsperiod: 1996–

Geografi: Island (nationellt)

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

IS-2: Kreativa samhällen

Syftet med projektet är att skapa en miljö där konstnärer och designers arbetar tillsammans med lokala företag och entreprenörer för att utveckla nya produkter.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Austurland

Tema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8

Metod: 3.1, 3.2, 3.7

IS-3: Akureyris regionala tillväxtavtal

Avtalet har ingåtts av privata och lokala aktörer i området runt fjorden Eyjafjörður i syfte att samarbeta för att främja den lokala ekonomin.

Tidsperiod: 2005–

Geografi: Grýtubakkahreppur, Svalbarðsstrandarhreppur, Eyjafjarðarsveit, Akureyri, Hörgársveit, Dalvíkurbyggð, Fjallabyggð

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.2, 3.7

IS-8: Användningsplan för kustzonen Arnarfjörður Westfjords

Projektet har designats för att utveckla nya användningsmöjligheter av kustzonen och stödja miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbart nyttjande av området.

Tidsperiod: 2009–2012

Geografi: Vestfirðir

Tema: 2.5

Metod: 3.7

IS-13: Svanni – lånegarantifond för kvinnor

Lånegarantifonden Svanni försäkrar kvinnliga entreprenörer enklare tillgång till finansiering och bidrar till att öka möjligheterna för kvinnor att grunda företag.

Tidsperiod: 2011–2015

Geografi: Island (nationellt)

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.7

GL-3: Destination Avannaa

Initiativet syftar till att främja samarbete mellan lokala företag för att stärka utvecklingen av turismen i området.

Tidsperiod: 2004–

Geografi: Qaasuitsup

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.6, 3.7

GL-4: Goda initiativ i Sermersooq – Iværk' Messe

Näringslivsförvaltningen i Sermersooq kommun arrangerar träffar för oberoende entreprenörer.

Tidsperiod: 2012

Geografi: Sermersooq

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.1, 3.7

GL-5: Tillväxtmönster för företag – ”INERIK”

Huvudsyftet med projektet är att främja tillväxt i ny-startade små och medelstora företag

Tidsperiod: 2010

Geografi: Sermersooq

Tema: 2.5, 2.8

Metod: 3.7

TN-3: Flexible Working Culture

Projektet syftar till att främja sätt att attrahera nya fritidsboende, arbetsgivare, anställda, entreprenörer och företag till skärgården genom att lyfta fram möjligheterna till flexibelt arbete.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Egentliga Finland, Åland (nationellt)

Tema: 2.4, 2.5

Metod: 3.2, 3.6, 3.7

TN-6 Best Agers

Projektet syftar till att främja kunskapsöverföring mellan generationer och att uppmuntra personer som närmar sig pension att stanna längre på arbetsmarknaden.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Norrbotten, Göteborg, Fredericia

Tema: 2.4, 2.5, 2.8, 2.9

Metod: 3.2, 3.7

TN-9: Rekreationsrutter

Projektet syftar till att marknadsföra området runt Öresund, Kattegat och Skagerack som ett attraktivt område för friluftsturism och att främja turistföretagande i regionen.

Tidsperiod: 2010–2012

Geografi: Geography: Region Nordjylland, Hørring, Frederikshavn, Region Sjælland, Læsø, Faxe, Guldborgsund, Holbæk, Jammerbugt, Køge, Brønderslev, Mariagerfjord, Morsø, Odsherred, Rebild, Ringsted, Stevns, Thisted, Vesthimmerland, Aalborg, Østfold, Moss, Rygge, Råde, Akershus, Asker, Bærum, Frogne, Oppegård, Vestby, Buskerud, Hurum, Lier, Røyken, Halden, Region Halland, Region Skåne, Trelleborg, Vellinge, Skurup, Svedala, Laholm, Hylte, Falkenberg,

Varberg, Kungsbacka, Orust, Västra Götalands region, Uddevalla, Svalöv, Lysekil, Stenungssund, Strömstad, Tanum, Sotenäs, Munkedals, Härryda

Tema: 2.5

Metod: 3.2, 3.7

TN-13: Economusée

Syftet med projektet är att skapa turismöjligheter och kulturella events i området runt Nordatlanten.

Tidsperiod: 2008–2011

Geografi: Norge (nationellt), Färöarna (nationellt), Island (nationellt), Grönland (nationellt)

Tema: 2.9

Metod: 3.2, 3.7

TN-17: Resecentrum Haparanda-Tornio

Projektets mål är att förena de existerande nationella kollektivtransportsystemen till en funktionell internationell enhet.

Tidsperiod: 2011–2013

Geografi: Haparanda, Tornio

Tema: 2.3, 2.4, 2.9

Metod: 3.2, 3.3, 3.7

TN-18: Utveckling av Nordkalottens logistik

Banverket i Norge, Sverige och Finland har i samarbete med basindustrier och regionala planeringsmyndigheter utvecklat möjligheter för hållbara godstransporter i Nordkalotten.

Tidsperiod: 2000–

Geografi: Norrbotten, Nordland, Lappi (Lappland), Oulu

Tema: 2.3

Metod: 3.2, 3.7

Att möta demografiska förändringar

En handbok för inspiration till handling
i nordiska kommuner och regioner

2012

Många regioner och kommuner i de nordiska länderna står inför stora utmaningar när antalet personer i arbetsför ålder minskar och befolkningen blir äldre. Den demografiska utvecklingen får konsekvenser för till exempel kompetensförsörjning, privat och offentlig service, fysisk planering, infrastruktur och näringslivsutveckling. Handbokens övergripande syfte är att bidra med ett nordiskt jämförande perspektiv på insatser lanserade i syfte att möta de demografiska utmaningarna på olika områden. Handboken vänder sig i första hand till tjänstemän och politiker i kommuner och regioner runtom i Norden.

I handbokens första del beskrivs den demografiska situationen i nordiska kommuner och regioner. Med hjälp av fyra kartor ska regionala och lokala beslutsfattare kunna skapa sig en bild av den demografiska situationen i sin egen kommun eller region. Det ska också vara möjligt att hitta andra kommuner och regioner runtom i Norden med liknande demografisk utveckling och därmed liknande utmaningar. De fyra kartorna finns också som interaktiva webbkartor på adressen: www.nordregio.se/handbook. Där finns också en femte karta där de drygt 150 exemplen på projekt och initiativ som presenteras i handbokens andra och tredje del finns med.

Exemplen ska fungera som inspiration i planeringsprocessen. I handboken är exemplen kategoriserade efter tio olika teman (del 2) och sju olika metoder för genomförande (del 3) som identifierats med utgångspunkt i exemplen. Exemplen kan tjäna som underlag både när det gäller att identifiera vilka utmaningar man står inför och när det gäller anpassningen av den metod man använder sig av för att hitta lösningar på problemen. Om läsaren primärt söker inspiration i identifierings- och formuleringsfasen så är handbokens temadel en lämplig ingång. Om läsaren istället söker inspiration i anpassning- och implementeringsfasen kan det istället vara lämpligt att börja i metoddelen. I själva handboken och i webbkartan är varje exempel beskrivet kortfattat men en längre beskrivning och kontaktinformation finns i Appendix 1.

Website: www.nordregio.se/handbook
Nordregio Report 2012:4
© Nordregio 2012
First edition (June 2012)

NORDREGIO
Nordic Centre for Spatial Development

Nordregio
Box 1658
111 86 Stockholm
Sweden
nordregio@nordregio.se
www.nordregio.se
www.norden.org

norden

Nordic Council of Ministers

ISBN 978-91-89332-96-6
ISSN 1403-2503